

ERSTE BANK A.D. NOVI SAD

**POJEDINAČNI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI
I NAPOMENE UZ POJEDINAČNE
FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA NA DAN
31. DECEMBAR 2015. GODINE**

SADRŽAJ

	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	1
Bilans uspeha za godinu završenu 31. decembra 2015. godine	2
Izveštaj o ostalom rezultatu za godinu završenu 31. decembra 2015. godine	3
Bilans stanja na dan 31. decembra 2015. godine	4
Izveštaj o promenama na kapitalu za godinu završenu 31. decembra 2015. godine	5
Izveštaj o tokovima gotovine za godinu završenu 31. decembra 2015. godine	6
Napomene uz pojedinačne finansijske izveštaje za godinu završenu 31. decembra 2015. godine	7 - 77

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Upravnom odboru i akcionarima Erste banke a.d., Novi Sad

Izvršili smo reviziju priloženih pojedinačnih finansijskih izveštaja Erste banke a.d., Novi Sad (u daljem tekstu "Banka") priloženih na stranama 2 do 77, koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2015. godine i odgovarajući bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i druge napomene uz pojedinačne finansijske izveštaje.

Odgovornost rukovodstva za pojedinačne finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, kao i za interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim za sastavljanje pojedinačnih finansijskih izveštaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o priloženim pojedinačnim finansijskim izveštajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu usaglašenost sa etičkim principima kao i da reviziju planiramo i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da pojedinačni finansijski izveštaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u pojedinačnim finansijskim izveštajima. Izbor postupaka zavisi od prosuđivanja revizora, uključujući procenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u pojedinačnim finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i fer prezentaciju pojedinačnih finansijskih izveštaja, u cilju osmišljavanja najboljih mogućih revizorskih procedura, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola pravnog lica. Revizija, takođe, uključuje ocenu primenjenih računovodstvenih politika i vrednovanje značajnih procena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocenu opšte prezentacije pojedinačnih finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbeđuju solidnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, pojedinačni finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijski položaj Banke na dan 31. decembra 2015. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Ostalo

Pojedinačni finansijski izveštaji Banke na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2014. godine, bili su predmet revizije drugog revizora koji je u svom izveštaju od 31. marta 2015. godine izrazio mišljenje bez rezerve.

Kao što je obelodanjeno u napomeni 2.1. (a) uz pojedinačne finansijske izveštaje, Banka je matično lice i konsolidovani finansijski izveštaji sastavljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja izdati su kao posebni finansijski izveštaji. Konsolidovani finansijski izveštaji Banke na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2015. godine bili su predmet naše revizije, i u našem izveštaju o izvršenoj reviziji od 23. marta 2016. godine izrazili smo mišljenje bez rezerve.

Beograd, 23. mart 2016. godine

Miroslav Tončić
Ovlašćeni revizor

BILANS USPEHA ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2015. GODINE

POZICIJA	Napomena	(u hiljadama dinara)	
		2015.	2014.
Prihodi od kamata	4	6,772,486	6,740,033
Rashodi od kamata	4	(1,503,663)	(2,163,155)
Neto prihod po osnovu kamata		5,268,823	4,576,878
Prihodi od naknada i provizija	5	2,254,600	2,262,166
Rashodi naknada i provizija	5	(605,042)	(513,632)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija		1,649,558	1,748,534
Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju	6	190,700	86,256
Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika	7	1,836	2,672
Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	8	144	5,829
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	9	127,476	108,673
Ostali poslovni prihodi	10	255,596	93,991
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	11	(1,397,374)	(1,833,462)
UKUPAN NETO POSLOVNI PRIHOD		6,096,759	4,789,371
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	12	(1,646,854)	(1,617,002)
Troškovi amortizacije	13	(257,267)	(268,051)
Ostali rashodi	14	(2,976,235)	(2,738,689)
DOBITAK PRE OPOREZIVANJA		1,216,403	165,629
Porez na dobitak	15	(1,557)	(118)
Dobitak po osnovu odloženih poreza	15	-	107,298
Gubitak po osnovu odloženih poreza	15	(25,390)	-
DOBITAK NAKON OPOREZIVANJA	31	1,189,456	272,809

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Novi Sad, 26. februar 2016. godine

 Stevan Čomić
 Direktor Sektora računovodstva i
 kontrolinga

 Frank Michael Beitz
 Član Izvršnog
 odbora

 Slavko Carić
 Predsednik Izvršnog
 odbora

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2015. GODINE

POZICIJA	Napomena 31	(u hiljadama dinara)	
		2015.	2014.
DOBITAK		1,189,456	272,809
Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:			
Aktuarski dobici/(gubici) (napomena 29)		16,675	2,061
Ostalo		9,622	-
Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:			
Pozitivni efekti promene fer vrednosti po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju		157,876	29,672
Nerealizovani (gubici)/dobici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju		396	(764)
Gubitak po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda (napomena 15c, 15d)		(23,741)	(4,336)
Ukupan ostali rezultat perioda		160,828	26,633
UKUPAN REZULTAT PERIODA		1,350,284	299,442

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Novi Sad, 26. februar 2016. godine

Stevan Čomić
Direktor Sektora računovodstva i
kontrolinga

Frank Michael Beitz
Član Izvršnog
odbora

Slavko Čarić
Predsednik Izvršnog
odbora

BILANS STANJA NA DAN 31. DECEMBAR 2015. GODINE

AKTIVA	Napomena	31.12.2015.	31.12.2014.	(u RSD hiljada) 01.01.2014.
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	16	18,523,428	15,906,407	16,104,913
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	17	8,363,472	6,077,169	1,745,956
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	18	3,446,272	2,571,624	1,705,821
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	19	7,008,412	6,509,844	5,711,842
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	20	2,733,351	3,898,755	13,417,006
Kredit i potraživanja od komitenata	21	75,182,667	60,868,620	57,339,373
Investicije u zavisna društva	22	93,560	93,560	-
Nematerijalna ulaganja	23	350,854	389,351	411,865
Nekretnine, postrojenja i oprema	23	733,119	704,054	707,364
Investicione nekretnine	23	238,508	13,827	-
Tekuća poreska sredstva		1,116	2,673	1,021
Odložena poreska sredstva	15	161,382	210,513	107,551
Ostala sredstva	24	651,624	506,124	329,726
UKUPNO AKTIVA		117,487,765	97,752,521	97,582,438
PASIVA				
OBAVEZE				
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovanju	25	94,235	27,282	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci	26	30,282,165	18,433,395	13,729,205
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	27	68,295,393	61,602,685	64,904,207
Izdane sopstvene hartije od vrednosti i druga pozajmljena sredstva		-	-	1,465,000
Subordinirane obaveze	28	1,824,946	2,063,751	2,191,301
Rezervisanja	29	534,486	543,788	461,839
Ostale obaveze	30	457,059	422,801	471,509
UKUPNO OBAVEZE		101,488,284	83,093,702	83,223,061
Kapital	31			
Akcijski kapital		10,164,475	10,164,475	10,164,475
Dobitak		1,189,456	1,343,984	1,628,154
Rezerve		4,645,550	3,150,360	2,566,748
UKUPNO KAPITAL		15,999,481	14,658,819	14,359,377
UKUPNO PASIVA		117,487,765	97,752,521	97,582,438

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

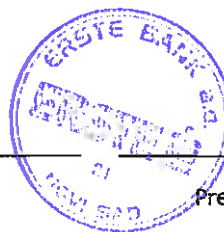
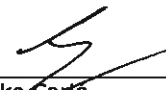
Novi Sad, 26. februar 2016. godine

Stevan Comić
Direktor Sektora računovodstva i
kontrolinga

Frank Michael Beitz
Član Izvršnog
odbora

Slavko Carić
Predsednik Izvršnog
odbora

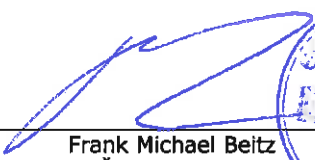
IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2015. GODINE

	(u hiljadama dinara)					
	Akcijski kapital	Emisiona premija	Ostale rezerve	Revalorizacione rezerve	Akumulirani dobitak	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2014. godine	10,040,000	124,475	2,534,108	32,640	1,628,154	14,359,377
Aktuarski dobitak (napomena 29)	-	-	-	2,061	-	2,061
Promena fer vrednosti po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	-	-	24,572	-	24,572
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	272,809	272,809
Prenos iz dobiti na rezerve	-	-	556,979	-	(556,979)	-
Stanje na dan 31. decembra 2014. godine	10,040,000	124,475	3,091,087	59,273	1,343,984	14,658,819
Početno stanje na dan 1. januara 2015. godine	10,040,000	124,475	3,091,087	59,273	1,343,984	14,658,819
Aktuarski dobitak (napomena 29)	-	-	-	16,675	-	16,675
Promena fer vrednosti po osnovu HOV	-	-	-	134,531	-	134,531
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	1,189,456	1,189,456
Prenos iz dobiti na rezerve	-	-	1,334,361	-	(1,334,361)	-
Prenos iz dobiti na revalorizacione rezerve	-	-	-	9,622	(9,622)	-
Ostalo	-	-	-	1	(1)	-
Stanje na dan 31. decembra 2015. godine	10,040,000	124,475	4,425,448	220,102	1,189,456	15,999,481

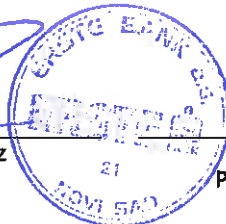
Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Novi Sad, 26. februar 2016. godine

 Stevan Čomić
 Direktor Sektora računovodstva i
 kontrolinga

 Frank Michael Beltz
 Član Izvršnog
 odbora

 Slavko Carić
 Predsednik Izvršnog
 odbora

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2015. GODINE

	(u hiljadama dinara)	
	2015.	2014.
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	9,070,550	9,512,005
Prilivi od kamata	6,632,041	7,170,699
Prilivi od naknada	2,236,077	2,272,242
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih prihoda	202,388	68,939
Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	44	125
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	6,891,315	7,572,920
Odlivi po osnovu kamata	1,554,967	2,090,217
Odlivi po osnovu naknada	604,888	512,171
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	1,637,957	1,594,988
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret prihoda	324,963	362,535
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	2,768,540	3,013,009
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja u plasmanima i depozitima	2,179,235	1,939,085
Smanjenje plasmana i povećanje depozita i ostalih obaveza	14,826,763	15,564,191
Smanjenje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	-	6,819,865
Povećanje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	14,826,763	8,744,326
Povećanje plasmana i smanjenje uzetih depozita i ostalih obaveza	19,776,645	1,382,927
Povećanje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, Centralne banke i komitenata	19,519,293	-
Povećanje finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijskih sredstava namenjenih trgovanju i ostalih hartija od vrednosti koje nisu namenjene investiranju	257,352	1,382,927
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	2,770,647	16,120,349
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	-	-
Plaćeni porez na dobit	-	1,651
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	-	16,118,698
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	2,770,647	-
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	-	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	2,702,036	4,665,796
Odlivi po osnovu ulaganja u investicione hartije od vrednosti	2,228,026	4,287,594
Odlivi za kupovinu investicija u zavisna i pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	120,565
Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	-	-
Odlivi po osnovu nabavke investicionih nekretnina	474,010	257,637
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	2,702,036	4,665,796
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	3,892,523	226,982
Prilivi po osnovu uzetih kredita	3,736,815	-
Ostali prilivi iz aktivnosti finansiranja	155,708	226,982
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	238,803	9,207,940
Odlivi gotovine po osnovu subordiniranih obaveza	238,803	128,100
Odlivi po osnovu uzetih kredita	-	7,642,122
Odlivi po osnovu izdatih sopstvenih hartija od vrednosti	-	1,437,718
Ostali odlivi iz aktivnosti finansiranja	-	-
Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	3,653,720	-
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	8,980,958
SVEGA NETO PRILIVI GOTOVINE	27,789,836	25,303,178
SVEGA NETO ODLIVI GOTOVINE	29,608,799	22,831,234
NETO POVEĆANJE GOTOVINE	-	2,471,944
NETO SMANJENJE GOTOVINE	1,818,963	-
GOTOVINA NA POČETKU GODINE	10,417,751	7,837,134
POZITIVNE KURSNE RAZLIKE	10,831,127	7,678,037
NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE	10,703,651	7,569,364
GOTOVINA I GOTOVINSKI ELEMENTI NA KRAJU PERIODA (napomena 38)	8,726,264	10,417,751

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Novi Sad, 26. februar 2016. godine

 Stevan Comić
 Direktor Sektora računovodstva i
 kontrolinga

 Frank Michael Beltz
 Član Izvršnog
 odbora

 Slavko Carić
 Predsednik Izvršnog
 odbora

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.**1. OSNOVNE INFORMACIJE O BANC**

Erste Bank a.d., Novi Sad (u daljem tekstu "Banka") osnovana je 25. decembra 1989. godine pod nazivom Novosadska banka a.d., Novi Sad, koja je početkom avgusta 2005. godine, nakon uspešno okončanog procesa privatizacije, postala član Erste Bank Group.

Rešenjem Agencije za privredne registre br. BD 101499/2005 od 21. decembra 2005. godine registrovana je promena naziva Novosadske banke a.d., Novi Sad u Erste Bank a.d., Novi Sad.

Akcionari Banke su Erste Group Banka AG Beč u daljem tekstu Erste Group sa 74% učešća i Steiermärkische Bank und Sparkassen AG, Grac sa 26% učešća u akcijskom kapitalu Banke. U cilju pojednostavljenja strukture Erste Group Bank AG izvršen je prenos vlasništva nad akcijama koje ima EBG CEPS kod banaka u Evropi na Erste Group. Na taj način je Erste Group postala direktni akcionar Banke sa 74% učešća u akcijskom kapitalu. Odluka Skupštine Banke za izmenu osnivačkih akata doneta 30. juna 2015. godine, a izmene u APR izvršene 22. juna 2015. godine.

Dana 15. januara 2014. godine na osnovu ugovora o kupovini i prenosu udela koji je zaključen sa Steiermarkische Bank und Sparkassen AG i Erste Group Immorent International Holding GMBH, Banka je stekla 75% udela u osnovnom kapitalu društva S-leasing d.o.o., Srbija, a 25% je u vlasništvu Steiermarkische Bank und Sparkassen AG. Osim toga, 2014. godine Banka je stekla i 19% udela u osnovnom kapitalu društva S Rent d.o.o., Srbija.

Ovom transakcijom obe kompanije i dalje ostaju članice Erste Groupe.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa u zemlji i inostranstvu, kreditnih i depozitnih poslova u zemlji, poslova sa platnim karticama, poslove sa hartijama od vrednosti kao i za dilerske poslove. U skladu sa Zakonom o bankama, Banka posluje na principima stabilnog i sigurnog poslovanja.

Sedište Banke se nalazi u Novom Sadu, Bulevar Oslobođenja br. 5. Banka u svom sastavu ima 7 poslovnih centara, 47 filijala, 9 ekspozitura i 5 šaltera.

Banka je na dan 31. decembra 2015. godine imala 1027 zaposlenih (31. decembar 2014. godine: 992 zaposlenih).

Matični broj Banke je 08063818, a poreski identifikacioni broj je 101626723.

SWIFT: GIBARS22 a Internet stranica: www.erstebank.rs

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA**2.1. (a) Osnove za sastavljanje i prikazivanje pojedinačnih finansijskih izveštaja**

Pojedinačni finansijski izveštaji Banke (u daljem tekstu "finansijski izveštaji") za 2015. godinu sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja ("MSFI") i propisima Narodne Banke Srbije koji regulišu finansijsko izveštavanje banaka.

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formi propisanoj Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke ("Službeni glasnik Republike Srbije" broj 71/2014 i 135/2014).

Priloženi finansijski izveštaji predstavljaju pojedinačne finansijske izveštaje. Banka posebno sastavlja i prikazuje konsolidovane finansijske izveštaje u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Banka ima 75% učešće u kapitalu zavisnog pravnog lica S-leasing d.o.o., Srbija (25% je u vlasništvu Steiermarkische Bank und Sparkassen AG). U ovim pojedinačnim finansijskim izveštajima učešće u kapitalu zavisnog pravnog lica iskazano je po nabavnoj vrednosti. Konsolidovani finansijski izveštaji su izdati 23. marta 2016. godine.

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa konceptom istorijskog troška, izuzev za sledeće stavke koje se vrednuju po fer vrednosti: finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i derivati.

Iznosi u priloženim finansijskim izveštajima Banke iskazani su u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar (RSD) predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Banke. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.**2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****2.1. (a) Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (nastavak)**

Finansijski izveštaji su pripremljeni na bazi koncepta nastavka poslovanja koji podrazumeva da će Banka nastaviti sa poslovanjem u predvidljivoj budućnosti.

Banka je u sastavljanju priloženih finansijskih izveštaja primenila računovodstvene politike obelodanjene u daljem tekstu napomene 2.

Objavljeni standardi i tumačenja koji su stupili na snagu u tekućem periodu obelodanjeni su u napomeni 2.1 (b). Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu postali efektivni, obelodanjeni su u napomeni 2.1 (c).

2.1. (b) Izmene i dopune MSFI čije su stupanje na snagu i primena obavezni u tekućoj godini

U tekućoj godini Banka je primenila izmene i dopune MSFI izdatih od strane Međunarodnog Odbora za računovodstvene standarde („Odbor“) čija je primena obavezna za računovodstvene periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2015. godine.

- Dopune MRS 19 „Naknade zaposlenima“ – Definisani planovi naknade: Doprinosi za zaposlene (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine). Primena ovih dopuna nije imala materijalno značajan uticaj na obelodanjivanje iznosa priznatih u finansijskim izveštajima Banke;
- Godišnja poboljšanja za period od 2010. do 2012. godine, koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine). Primena ovih dopuna nije imala materijalno značajan uticaj na obelodanjivanje iznosa priznatih u finansijskim izveštajima Banke;
- Godišnja poboljšanja za period od 2011. do 2013. godine, koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine). Primena ovih dopuna nije imala materijalno značajan uticaj na obelodanjivanje iznosa priznatih u finansijskim izveštajima Banke.

2.1. (c) Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu

Na dan objavljivanja ovih finansijskih izveštaja sledeći standardi, njihove dopune i tumačenja bili su objavljeni, ali nisu još uvek stupili na snagu za poslovnu godinu koja se završava 31. decembra 2015. godine:

- MSFI 9 „Finansijski instrumenti“ i kasnije dopune, koji zamenjuje zahteve MRS 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje“, u vezi s klasifikacijom i odmeravanjem finansijske imovine. MSFI 9 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primenu;
- MSFI 15 „Prihodi iz ugovora sa kupcima“, koji definiše okvir za priznavanje prihoda. MSFI 15 zamenjuje MRS 18 „Prihodi“, MRS 11 „Ugovori o izgradnji“, IFRIC13 „Programi lojalnosti klijenata“, IFRIC15 „Sporazumi za izgradnju nekretnina“ i IFRIC18 „Prenosi sredstava od kupaca“. MSFI 15 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primenu;
- Dopune MSFI 11 „Zajednički aranžmani“ – Računovodstvo sticanja učešća u zajedničkim poslovanjima, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine;
- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ - Inicijativa za obelodanjivanje, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine;
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 38 „Nematerijalna imovina“ - Tumačenje prihvatljivih metoda amortizacije, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine;
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 41 „Poljoprivreda“ - Poljoprivreda – industrijske biljke, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine;
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ - Prodaja ili prenos sredstava između investitora i njegovih pridruženih entiteta ili zajedničkih poduhvata, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine;
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“, MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima“ i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ - Investiciona društva: Primena izuzetaka od konsolidacije, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine;

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**2.1. (c) Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu (nastavak)**

- Godišnja poboljšanja za period od 2012. do 2014. godine, koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 5, MSFI 7 i MRS 19) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2016. godine;
- MSFI 14 „Računi regulatornih aktivnih vremenskih razgraničenja” - na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine;
- Dopune MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji” – Metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).

MSFI 9 „Finansijski instrumenti”

MSFI 9, izdat u novembru 2009. godine, uvodi nove zahteve u pogledu klasifikacije i vrednovanja finansijskih sredstava. MSFI 9 je u oktobru 2010. godine dopunjen zahtevima u vezi sa klasifikacijom i vrednovanjem finansijskih obaveza i prestankom priznavanja, a u novembru 2013. godine novim zahtevima u vezi sa opštim računovodstvom zaštite. Sledeća revidirana verzija MSFI 9 izdata je u julu 2014. godine da bi obuhvatila a) zahteve u vezi sa umanjenjem vrednosti finansijskih sredstava i b) ograničene izmene i dopune zahteva u vezi sa klasifikacijom i uvođenjem kategorije fer vrednost kroz izveštaj o ostalom ukupnom rezultatu za merenje određenih jednostavnih dužničkih instrumenata.

Ključni zahtevi MSFI 9 su:

- Sva priznata finansijska sredstva iz delokruga MRS 39 Finansijski instrumenti: „Priznavanje i odmeravanje” moraju naknadno biti vrednovana ili po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti. Dužnički instrument koji se drži u okviru poslovnog modela koji ima za cilj naplatu ugovorenih novčanih tokova i ima ugovorene novčane tokove koji predstavljaju samo plaćanja glavnice i kamate na neotplaćeni iznos glavnice se generalno odmeravaju po amortizovanoj vrednosti na kraju narednog perioda. Dužnički instrumenti koji se drže u okviru poslovnog modela čiji se cilj postiže i naplatom ugovorenih novčanih tokova i prodajom finansijske imovine, a čije ugovorne odredbe rezultuju novčanim tokovima na unapred utvrđene datume koji su prvenstveno plaćanja glavnice i kamate na neotplaćeni deo glavnice generalno se odmeravaju po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat. Svi ostali dužnički instrumenti i udeli moraju se odmeravati po fer vrednosti na kraju narednog perioda. Takođe, prema MSFI 9, ukoliko se instrument kapitala ne drži radi trgovanja, subjekt može doneti neopozivu odluku pri početnom priznavanju da se takav instrument meri po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat, pri čemu se jedino prihod od dividendi priznaje u okviru bilansa uspeha;
- U vezi sa odmeravanjem finansijskih obaveza označenih za odmeravanje po fer vrednosti kroz bilans uspeha, MSFI 9 zahteva da iznos promene u fer vrednosti finansijske obaveze koja nastane usled promena kreditnog rizika te obaveze bude prikazan u ostalom ukupnom rezultatu, osim ako bi prezentacija efekta promene kreditnog rizika obaveze prouzrokovala ili uvećala računovodstvenu neusaglašenost u ostalom ukupnom rezultatu. Promene fer vrednosti obaveze koje nastaju usled kreditnog rizika te obaveze naknadno se ne reklasifikuju na bilans uspeha. Prema MRS 39, ceo iznos promene fer vrednosti finansijske obaveze označene za odmeravanje po fer vrednosti kroz bilans uspeha, prikazuje se u okviru bilansa uspeha;
- U vezi sa umanjenjem vrednosti finansijskih sredstava, MSFI 9 zahteva primenu modela očekivanih kreditnih gubitaka za razliku od modela nastalih kreditnih gubitaka prema MRS 39. Model očekivanih kreditnih gubitaka zahteva da subjekt računovodstveno obuhvati očekivane kreditne gubitke i promene u navedenim očekivanim kreditnim gubicima na svaki datum izveštavanja na način da odrazi promene u kreditnom riziku od početnog priznavanja. Drugim rečima, više nije neophodno da se kreditni događaj desi pre priznavanja kreditnih gubitaka;
- Novi zahtevi u vezi sa opštim računovodstvom zaštite (hedžinga) zadržali su tri vrste mehanizama računovodstva zaštite koje predviđa MRS 39. Ali, MSFI 9 je daleko fleksibilniji u pogledu vrsta transakcija podobnih za računovodstvo zaštite i proširuje vrste instrumenata koji ispunjavaju uslove za instrumente zaštite i vrste rizičnih komponenti nefinansijske stavki koje su podobne za računovodstvo zaštite. Takođe, test efektivnosti je zamenjen načelom 'ekonomskog odnosa'. Više se ne zahteva ni retrospektivna analiza efektivnosti.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.**2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****MSFI 15 „Prihodi od ugovora sa kupcima“**

U maju 2014. godine objavljen je MSFI 15 da bi se uspostavio jedinstven i sveobuhvatan model za računovodstveno obuhvatanje prihoda po osnovu ugovora sa kupcima. Kada stupi na snagu MSFI 15 će zameniti trenutno važeća uputstva za priznavanje prihoda u MRS 18 „Prihodi“, MRS 11 „Ugovori o izgradnji“ i njihovim tumačenjima.

Osnovno načelo MSFI 15 je da subjekt treba da prizna prihod koji predstavlja prenos ugovorom obećanih dobara ili usluga kupcima u iznosu koji održava naknadu na koju subjekt očekuje da stekne pravo u zamenu za prenete dobra i usluge. Konkretno, standard uvodi pristup priznavanju prihoda od 5 koraka:

- Korak 1: Utvrditi ugovore sa kupcem
- Korak 2: Utvrditi činidbene obaveze iz ugovora
- Korak 3: Utvrditi cenu transakcije
- Korak 4: Rasporediti cenu transakcije na činidbene obaveze iz ugovora
- Korak 5: Priznati prihode kada subjekt ispuni (ili dok ispunjava) činidbenu obavezu

Prema MSFI 15 subjekt priznaje prihod kada je činidbena obaveza ispunjena (ili tokom ispunjenja činidbene obaveze), tj. kada je kontrola nad dobrima ili uslugama u osnovi konkretne činidbene obaveze prenet na kupca. MSFI 15 sadrži detaljnija uputstva za konkretne scenarije prenosa i zahteva daleko obimnija obelodanjivanja.

Dopune MSFI 11 - Računovodstvo sticanja učešća u zajedničkim poslovanjima

Dopune MSFI 11 sadrže uputstva o načinu računovodstvenog obuhvatanja sticanja zajedničkog poslovanja koje predstavlja posao prema definiciji MSFI 3 „Poslovne kombinacije“. Konkretno, izmene i dopune navode da treba primenjivati načela računovodstvenog obuhvatanja poslovnih kombinacija iz MSFI 3 i drugih standarda (npr. MRS 12 „Porez na dobitak“, u vezi sa priznavanjem odloženih poreza u trenutku sticanja i MRS 36 „Umanjenje vrednosti imovine“ u vezi sa testiranjem obezvređenja jedinice koja generiše novac kojoj je dodeljen goodwill prilikom sticanja zajedničkog poslovanja). Iste zahteve treba primeniti i kod formiranja zajedničkog poslovanja ako i samo ako jedna od strana učesnica u zajedničkom poslovanju unosi u zajedničko poslovanje postojeći posao. Od učesnika u zajedničkom poslovanju se takođe zahteva da obelodani značajne informacije u skladu sa zahtevima MSFI 3 i drugih standarda koji regulišu zajedničko poslovanje.

Navedene dopune primenjuju se prospektivno na sticanje učešća u zajedničkim poslovanjima (u kojima aktivnosti zajedničko poslovanja čine poslove prema definiciji iz MSFI 3) od početka godišnjih perioda koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine. Rukovodstvo Banke očekuje da primena navedenih izmena i dopuna MSFI 11 može imati efekte na finansijske izveštaje Banke u budućim periodima ukoliko dođe do takvih transakcija.

Dopune MRS 1 - Inicijativa za obelodanjivanje

Dopune MRS 1 donose određena uputstva o načinu primene koncepta materijalnosti u praksi. Navedene dopune MRS 1 su na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine. Rukovodstvo Banke očekuje da primena navedenih izmena i dopuna MRS 1 neće imati materijalno značajan efekat na finansijske izveštaje Banke.

Dopune MRS 16 i MRS 38 - Tumačenje prihvatljivih metoda amortizacije

Izmene i dopune MRS 16 zabranjuju subjektima da koriste metod amortizacije na osnovu prihoda za stavke nekretnina, postrojenja i opreme. Izmene i dopune MRS 38 uvode osporivu polaznu pretpostavku da prihodi nisu prikladna osnova za amortizaciju nematerijalnih ulaganja. Ova pretpostavka se može osporiti samo u sledeća dva slučaja:

- a) kada se nematerijalno ulaganje izražava kao mera prihoda; ili
- b) kada se može dokazati da su prihodi i trošenje ekonomskih koristi od nematerijalnog ulaganja u visokom stepenu korelacije.

Dopune se primenjuju prospektivno, za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine. U tekucem periodu Banka primenjuje linearni metod obračuna amortizacije nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja. Rukovodstvo Banke smatra da je linearni metod najprikladniji metod amortizacije koji odražava trošenje ekonomskih koristi sadržanih u sredstvima i, u skladu sa tim, očekuju da primena navedenih izmena i dopuna MRS 16 i MRS 38 neće imati materijalno značajan efekat na finansijske izveštaje Banke.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.**2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****Dopune MRS 16 i MRS 41 - Poljoprivreda: Industrijske biljke**

Dopune MRS 16 i MRS 41 definišu industrijsku biljku i zahtevaju da se biološko sredstvo koje ispunjava kriterijume definicije industrijske biljke računovodstveno obuhvata kao stavka nekretnina, postrojenja i opreme u skladu sa MRS 16 a ne MRS 41. Plodovi industrijskih biljaka tj. poljoprivredni proizvodi se i dalje računovodstveno obuhvataju u skladu sa MRS 41. Primena navedenih izmena i dopuna MRS 16 i MRS 41 neće imati materijalno značajan efekat na finansijske izveštaje, jer se Banka ne bavi poljoprivrednom delatnošću.

Dopune MSFI 10, MSFI 12 i MRS 28 - Investiciona društva: Primena izuzetaka od konsolidacije

Dopune MSFI 10, MSFI 12 i MRS 28 pojašnjavaju da matično društvo može biti izuzeto od obaveze da sastavlja konsolidovane finansijske izveštaje ako je ono istovremeno zavisno lice investicionog društva, čak i ako investiciono društvo odmerava ulaganja u sva svoja zavisna lica po fer vrednosti u skladu sa MSFI 10. Dopune takođe pojašnjavaju da se zahtev da investiciono društvo konsoliduje zavisno lice koje pruža usluge u vezi sa prethodnim investicionim aktivnostima odnosi samo na ona zavisna lica koja sama nisu investiciona društva. Rukovodstvo Banke očekuje da primena navedenih dopuna MSFI 10, MSFI 12 i MRS 28 neće imati materijalno značajan efekat na finansijske izveštaje Banke, jer Banka nije investicioni entitet i nema holding kompaniju, zavisno ili pridruženo lice a ni zajednički poduhvat koji bi predstavljali investiciono društvo.

Godišnja poboljšanja MSFI za period od 2012. do 2014. godine

Godišnja poboljšanja MSFI za period od 2012. do 2014. godine sadrže dopune i izmene velikog broja MSFI. Dopuna donosi konkretno uputstvo za situaciju kada subjekt reklasifikuje sredstvo (ili grupu sredstava za otuđenje) sa sredstava namenjenih prodaji na sredstva namenjena raspodeli vlasnicima (ili obratno). Dopuna pojašnjava da se takva promena smatra nastavkom prvobitnog plana da se sredstva otuđe i u skladu sa tim, subjekt ne treba da primeni zahteve MSFI 5 u vezi sa promenom plana prodaje u takvim situacijama. Dopuna takođe pojašnjava uputstva koja se odnose na to kada treba obustaviti računovodstvo sredstava namenjenih raspodeli.

Dopune MSFI 7 predstavljaju dodatno uputstvo koje pojašnjava kada ugovor o servisiranju predstavlja kontinuirano ulaganje u preneto sredstvo za svrhe obelodanjivanja koja se zahtevaju u vezi sa prenetim sredstvima.

Dopune MRS 19 pojašnjavaju da stopa koja se koristi za diskontovanje obaveza za naknade po prestanku radnog odnosa treba da bude utvrđena prema tržišnim stopama prinosa na visokokvalitetne korporativne obveznice na kraju izveštajnog perioda. Dubinu tržišta za visokokvalitetne korporativne obveznice treba proceniti na osnovu valute u kojoj će naknade biti isplaćene. Za valute za koje ne postoji duboko tržište za tako kvalitetne obveznice treba iskoristiti tržišne stope prinosa (na kraju izveštajnog perioda) na državne obveznice denominovane u datoj valuti.

Rukovodstvo Banke očekuju da primena navedenih izmena i dopuna neće imati materijalno značajne efekte na finansijske izveštaje Banke.

2.2. Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata, uključujući i zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionog odnosa, koji su definisani ugovorom između Banke i komitenta.

Za sve finansijske instrumente vrednovane po amortizovanoj vrednosti i kamatonosne finansijske instrumente raspoložive za prodaju, prihodi ili rashodi od kamata se iskazuju po efektivnoj kamatnoj stopi, koja predstavlja stopu koja precizno diskontuje procenjena buduća plaćanja ili primanja kroz očekivani životni vek finansijskog instrumenta ili kada je to prikladno, u kraćem vremenskom periodu, na neto knjigovodstvenu vrednost finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza.

Prilikom određivanja efektivne kamatne stope uzimaju se u obzir svi ugovorni uslovi koji se odnose na taj finansijski instrument, ali ne i budućí kreditni gubici.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.**2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****2.3. Prihodi i rashodi od naknada i provizija**

Prihodi i rashodi od naknada i provizija nastali pružanjem, odnosno korišćenjem bankarskih usluga, priznaju se po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su ostvareni, tj. kada je usluga pružena.

Banka ostvaruje prihode od naknada i provizija koji proizilaze iz širokog spektra usluga koje pruža svojim klijentima. Prihodi od naknada se mogu svrstati u dve kategorije:

/i/

Naknade dobijene za pružanje usluga tokom određenog perioda razgraničavaju se tokom perioda pružanja usluga.

Naknade za odobrenje kredita za one kredite koji će verovatno biti povučeni i ostale naknade koje se odnose na kredite su odložene (zajedno sa svim dodatnim troškovima) i priznaju se kao izmena efektivne kamatne stope kredita.

/ii/ Prihodi od naknada povezani sa izvršenjem određenog posla

Naknade ili komponente naknada koje su povezane sa izvršenjem određenog posla se priznaju pošto se ispune odgovarajući kriterijumi.

/iii/ Prihodi od dividendi

Prihodi od dividendi se priznaju kada se ustanovi pravo Banke na priliv po osnovu dividendi.

2.4. Preračunavanje stranih valuta

Stavke uključene u finansijske izveštaje Banke odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Banka posluje (funkcionalna valuta). Finansijski izveštaji prikazani su u hiljadama dinara (RSD).

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene. Monetarna sredstva i obaveze iskazani u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan.

Pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti i prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti, evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule.

Dobici i gubici koji nastaju prilikom preračuna finansijskih sredstava i obaveza sa valutnom klauzulom evidentiraju se u bilansu uspeha u okviru prihoda, odnosno rashoda od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule.

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan bilansa stanja.

2.5. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha), koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Banke, od momenta kada se Banka ugovornim odredbama vezala za instrument. Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava na "regularan način" priznaje se primenom obračuna na datum poravnanja, odnosno datum kada je sredstvo isporučeno drugoj strani.

Dobici na prvi dan

Kada se cena transakcije na neaktivnom tržištu razlikuje od fer vrednosti na osnovu ostalih uporedivih tržišnih transakcija u okviru istog instrumenta ili baziranih na tehnikama procenjivanja čiji varijabilni parametri obuhvataju samo podatke raspoložive na uporedivim tržištima, Banka odmah priznaje razliku između cene transakcije i fer vrednosti (dobitak na prvi dan) u bilansu uspeha.

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Rukovodstvo Banke vrši klasifikaciju finansijskih instrumenata pri inicijalnom priznavanju. Klasifikacija finansijskih instrumenata prilikom početnog priznavanja zavisi od svrhe zbog koje su finansijski instrumenti stečeni i njihovih karakteristika.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.**2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****2.5. Finansijski instrumenti (nastavak)*****Klasifikacija finansijskih instrumenata (nastavak)***

Banka je klasifikovala finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha, investicije koje se drže do dospeća, krediti i potraživanja i investicije raspoložive za prodaju

Naknadno vrednovanje finansijskih sredstava zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

2.5.1. Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha

Ova kategorija uključuje dve podkategorije finansijskih sredstava: ona koja se drže radi trgovanja i ona sredstva koja su označena po fer vrednosti kroz bilans uspeha prilikom početnog priznavanja.

Finansijska sredstva se klasifikuju kao sredstva za trgovanje ako su pribavljena radi prodaje ili ponovne kupovine u kratkom roku, radi ostvarivanja dobitaka iz kratkoročnih promena cena istih. Navedena sredstva se evidentiraju u bilansu stanja po fer vrednosti.

Banka takođe ima derivate koji su klasifikovani po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Rukovodstvo nije prilikom inicijalnog priznavanja klasifikovalo finansijska sredstva u podkategoriju sredstava koja se iskazuju po fer vrednosti preko bilansa uspeha.

Hartije od vrednosti kojima se trguje obuhvataju obveznice stare devizne štednje, obveznice i državne zapise Republike Srbije

Svi dobitci i gubici koji nastaju prilikom vrednovanja i prodaje finansijskih sredstava po fer vrednosti iskazuju se u bilansu uspeha.

2.5.2. Finansijska sredstva koja se drže do dospeća

Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća su finansijska sredstva sa fiksnim plaćanjima ili plaćanjima koja mogu da se utvrde i sa fiksnim dospećem, za koje Banka ima pozitivnu nameru i sposobnosti da ih drži do dospeća, a koja ne ispunjavaju definiciju kredita i potraživanja.

Nakon inicijalnog priznavanja, hartije od vrednosti koje se drže do dospeća evidentiraju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda diskontovanja efektivnom kamatnom stopom, umanjenoj za ispravke vrednosti, odnosno gubitak po osnovu obezvređenja. Amortizovana vrednost obračunava se uzimajući u obzir sve diskonte ili premije pri kupovinu toku perioda dospeća.

Prihodi po osnovu obračunatih kamata na ove instrumente se obračunavaju metodom efektivne kamatne stope i iskazuju u okviru prihoda od kamata. Naknade koje su deo efektivnog prinosa na ove instrumente se priznaju u korist bilansa uspeha tokom perioda trajanja instrumenta.

Banka vrši individualnu procenu da bi utvrdila da li postoje objektivni dokazi o obezvređenju ulaganja u hartije od vrednosti koje se drže do dospeća.

Ukoliko postoje objektivni dokazi da je došlo do obezvređenja, iznos gubitka usled obezvređenja hartija od vrednosti koje se drže do dospeća obračunava se kao razlika između knjigovodstvene vrednosti ulaganja i sadašnje vrednosti očekivanih tokova gotovine diskontovanih po originalnoj kamatnoj stopi ulaganja i iskazuje se u bilansu uspeha kao rashod indirektnih otpisa plasmana.

Ukoliko, u narednoj godini, dođe do smanjenja iznosa procenjenog obezvređenja kao posledica nekog događaja koji je usledio nakon priznavanja obezvređenja, svaki iznos obezvređenja koji je prethodno priznat se umanjuje i efekti se evidentiraju u korist bilansa uspeha. Smanjenje ispravke vrednosti neće rezultirati knjigovodstvenom vrednosti iznad iznosa amortizacionog troška kao da sredstvo nije obezvređeno.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.**2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****2.5. Finansijski instrumenti (nastavak)****2.5.3. Krediti i potraživanja od banaka i komitenata**

Kredit i potraživanja od banaka i komitenata su sredstva koje Banka nema nameru da proda u kratkom roku niti koje Banke klasifikuje, nakon početnog vrednovanja, u finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha niti finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Nakon početnog vrednovanja, kredit i plasmani bankama i komitentima se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem efektivne kamatne stope umanjenoj za obezvređenje. Amortizovana vrednost se računa uzimajući u obzir sve popuste ili premije prilikom sticanja i naknade i troškove koji su integralni deo efektivne kamatne stope. Amortizacija se uključuje u Prihode od kamata u Bilansu uspeha. Gubici od obezvređenja se priznaju u okviru Neto rashoda po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava u Bilansu uspeha.

Kredit u dinarima, za koje je ugovorena zaštita od rizika vezivanjem za kurs dinara u odnosu na stranu valutu revalorizovani su u skladu sa konkretnim ugovorom za svaki kredit. Razlika između vrednosti neotplaćene glavnice i iznosa obračunatog primenom valutne klauzule iskazana je u okviru datih kredita i depozita. Dobici i gubici nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u bilansu uspeha kao prihodi, odnosno rashodi kursnih razlika po osnovu ugovorene valutne klauzule.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i obaveza

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada Banka izgubi kontrolu nad ugovorenim pravima nad tim instrumentima, što se dešava kada su prava korišćenja instrumenata realizovana, istekla, napuštena ili ustupljena. Kada je Banka prenela prava na gotovinske prilive po osnovu sredstava ili je sklopila ugovor o prenosu, i pri tom nije niti prenela niti zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, niti je prenela kontrolu nad sredstvom, sredstvo se priznaje u onoj meri koliko je Banka angažovana u pogledu sredstva. Dalje angažovanje Banke, koje ima formu garancije na preneseno sredstvo, se vrednuje u iznosu originalne knjigovodstvene vrednosti sredstva ili iznosu maksimalnog iznosa naknade koju bi Banka morala da isplati, u zavisnosti koji iznos je niži.

Finansijske obaveze prestaju da se priznaju kada je obaveza predviđena ugovorom ispunjena, otkazana ili istekla. U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u bilansu uspeha.

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava i rezervisanja za rizike

U skladu sa internom politikom Banke, na svaki izveštajni datum Banka procenjuje da li postoji objektivni dokaz umanjenja (obezvređenja) vrednosti finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava. Gubici po osnovu obezvređenja se priznaju samo ako postoji objektivni dokaz o obezvređenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstva i kada isti utiču na procenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji mogu biti pouzdano procenjeni.

Dokazi o obezvređenju uključuju indikacije da se jedan dužnik ili grupa dužnika suočava sa značajnim finansijskim poteškoćama usled pogoršanja poslovnog i/ili makroekonomskog okruženja, docnije pri servisiranju kamate ili glavnice, verovatnoću da će doći do stečaja ili neke druge finansijske reorganizacije na osnovu čega se inicira utvrđivanje da li je došlo do merljivog smanjenja budućih tokova gotovine. Inicijalno, Banka utvrđuje postojanje obezvređenja na grupnoj (portfolio) bazi, pre nego što se identifikuje pogoršanje kreditne sposobnosti klijenta (npr. povećanje broja dana docnje).

Prilikom procene obezvređenja kredita i plasmana bankama i komitentima vrednovanih po amortizovanoj nabavnoj vrednosti u slučaju da se identifikuju pogoršanja kreditne sposobnosti klijenta, Banka vrši individualnu procenu da utvrdi da li postoje objektivni dokazi o obezvređenju za svako finansijsko sredstvo koje je individualno značajno, kao i grupnu procenu za finansijska sredstva koja nisu individualno značajna.

Ukoliko Banka utvrdi da ne postoje objektivni dokazi o obezvređenju za finansijska sredstva za koja je vršena individualna procena Banka svrstava takva sredstva u grupu finansijskih sredstava sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika i vrši grupnu (portfolio) procenu obezvređenja. Sredstva za koja se vrši individualna procena obezvređenja i za koja se priznaje gubitak po osnovu obezvređenja nisu uključena u grupnu procenu obezvređenja.

Ukoliko postoji objektivni dokaz da je nastao gubitak zbog umanjenja vrednosti, iznos gubitka na individualnoj osnovi se utvrđuje kao razlika između knjigovodstvene vrednosti kredita i njegove nadoknadbive vrednosti, koja predstavlja sadašnju vrednost procenjenih budućih tokova gotovine, diskontovanih po originalnoj efektivnoj kamatnoj stopi za to finansijsko sredstvo. Ukoliko kredit ima varijabilnu kamatnu stopu, koristi se tekuća efektivna kamatna stopa.

Kalkulacija sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine finansijskog sredstva koje je obezbeđeno kolateralom, pored redovnih priliva iz poslovnih aktivnosti, reflektuje i tokove gotovine koji mogu nastati po osnovu realizacije instrumenta obezbeđenja.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.**2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****2.5. Finansijski instrumenti (nastavak)*****Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava i rezervisanja za rizike (nastavak)***

U svrhe grupne procene obezvređenja, finansijska sredstva se grupišu na osnovu internog sistema klasifikacije koji Banka koristi uzimajući u obzir karakteristike kreditnog rizika kao što su finansijsko stanje klijenta, vrsta plasmana, segmenta kome klijent Banke pripada, postojanje dospelih potraživanja, broj dana u kašnjenju dospelih potraživanja kao i ostale relevantne faktore.

Budući tokovi gotovine koji se odnose na grupu finansijskih sredstava koji su predmet grupne procene obezvređenja se procenjuju na osnovu stručnog mišljenja potkrepljenog istorijskim iskustvima o gubicima po osnovu sredstava sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika. Istorijska iskustva se koriguju na osnovu dostupnih tekućih podataka kako bi se odrazili efekti tekućih uslova koji nisu imali uticaja na godine na kojima se zasniva istorijsko iskustvo, kao i da bi se uklonili efekti uslova koji su bili specifični za prethodne istorijski period, a ne postoje u periodu za koji se sastavlja bilans stanja.

Metodologija i pretpostavke koje se koriste za procenu budućih tokova gotovine se prate i koriguju na godišnjoj osnovi kako bi oslikale stvarnu procenu kreditnog rizika i smanjile razlike između procenjenih i ostvarenih iznosa po osnovu gubitka.

Knjigovodstvena vrednost sredstva se smanjuje korišćenjem računa ispravke vrednosti, a gubici nastali po osnovu umanjenja vrednosti kredita i potraživanja, kao i ostalih finansijskih sredstava vrednovanih po amortizovanoj vrednosti, evidentiraju se u bilansu uspeha kao neto rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansih stavki. Finansijsko sredstvo se smatra nenaplativim ukoliko Banka nema razumnih očekivanja o naplati. Indikatori verovatne nenaplativosti su: kašnjenje klijenta u izmirivanju obaveze, pokretanje postupka stečaja ili likvidacije, brisanje iz Registra privrednih društava, klijent ne priznaje potraživanja prilikom usklađivanja potraživanja.

Otpis potraživanja se vrši samo kada se iscrpe svi raspoloživi izvori naplate (npr. završen stečajni postupak, završen je sudski postupak, realizovani su svi raspoloživi kolaterali, urađena je unakrsna provera lične imovine klijenata). Krediti i sa njima povezana ispravka vrednosti se u potpunosti isknjižavaju (otpisuju) kada se finansijsko sredstvo smatra nenaplativim. Otpis potraživanja se radi ili na teret ispravke vrednosti ili direktno na teret rashoda. Otpis nenaplativih potraživanja vrši se na osnovu odluka suda, Skupštine Banke ili Izvršnog odbora Banke kada nema realne mogućnosti za naplatu i kada su svi instrumenti obezbeđenja naplate kredita aktivirani.

Ukoliko, tokom narednog perioda, dođe do smanjenja iznosa priznatog gubitka usled obezvređenja, koje nastaje kao posledica nekog događaja koji se odigrao nakon ranije priznatog obezvređenja, prethodno priznat gubitak po osnovu obezvređenja se smanjuje korigovanjem računa ispravke vrednosti, a iznos korekcije se priznaje u bilansu uspeha kao prihod od ukidanja obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansih stavki. Smanjenje ispravke vrednosti neće rezultirati knjigovodstvenom vrednosti finansijskog sredstva iznad iznosa amortizacionog troška kao da to sredstvo nije obezvređeno.

2.5.4. Reprogramirani krediti

Kada je u mogućnosti, Banka radije reprogramira, odnosno restrukturira kredite, nego što realizuje sredstva obezbeđenja. To može da podrazumeva produženje roka otplate ili bilo koju drugu izmenu inicijalnih uslova kreditiranja. Reprogrami mogu biti poslovni (biznis) repogrami ili forbearance po definiciji EBA-e.

Biznis reprogram podrazumeva izmenu inicijalno ugovorenih uslova koja nije uslovljena pogoršanjem finansijske pozicije dužnika, odnosno ublažavanjem posledica pogoršane finansijske pozicije i ne predstavlja restrukturiranje. Rezultat je promenjene situacije na tržištu (kupci, dobavljači, konkurencija) i potrebe da se postojeća dinamika i uslovi kredita prilagode novonastaloj situaciji.

Forbearance predstavlja restrukturiranje uslovljeno:

- nesposobnošću dužnika da ispunjava ugovorne obaveze usled finansijskih poteškoća i
- potrebom da banka učini određene ustupke kako bi klijent mogao da servisira ugovorne obaveze.

Nakon izmene uslova, ne smatra se da je kredit dospeo, ali ako nakon restrukturiranja postoji dokaz o obezvređenju potraživanja klijentu se dodeljuje status neizmirenja obaveza. Banka kontinuirano kontroliše reprogramirane kredite kako bi se osiguralo ispunjenje svih kriterijuma, kao i budućih plaćanja ili pravovremenog dodeljivanja statusa neizmirenja obaveza klijentu koji se ne pridržava definisanih kriterijuma.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**2.5. Finansijski instrumenti (nastavak)****2.5.5. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju**

Hartije od vrednosti koje su namenjene da se drže na neodređeni vremenski period, a koje mogu biti prodane, ili založene kod Narodne banke Srbije kao obezbeđenje u cilju dobijanja kredita za likvidnost, usled potrebe za obezbeđenjem likvidnosti ili izmena u kamatnim stopama, kursovima stranih valuta ili cena kapitala, klasifikuju se kao "hartije od vrednosti raspoložive za prodaju". Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju obuhvataju instrumente kapitala drugih pravnih lica i dužničke hartije od vrednosti.

Nakon inicijalnog priznavanja, hartije od vrednosti raspoložive za prodaju se iskazuju po fer vrednosti. Fer vrednost hartija od vrednosti koje se kotiraju na berzi zasniva se na tekućim cenama ponude. Nerealizovani dobitci i gubici po osnovu hartija raspoloživih za prodaju evidentiraju se u okviru ostalog ukupnog rezultata, dok se hartija od vrednosti ne proda, naplati ili na drugi način realizuje, ili dok ta hartija od vrednosti nije obezvređena. Kada se hartije od vrednosti raspoložive za prodaju otuđe ili kada im se umanju vrednost, kumulirane korekcije fer vrednosti priznate u okviru ostalog ukupnog rezultata.

Učešća u kapitalu drugih pravnih lica koja nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu i za koje su ostali metodi razumnog procenjivanja neodgovarajući, izuzeta su od vrednovanja po tržišnoj vrednosti i iskazuju se po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za ispravku vrednosti.

Dividende stečene tokom držanja finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju su uključene u ostale poslovne prihode i učešća u kapitalu kada je nastalo pravo na priliv po osnovu dividendi.

Kada su u pitanju učešća u kapitalu i ostale hartije od vrednosti raspoložive za prodaju, Banka na dan bilansa stanja vrši procenu da li postoje objektivni dokazi da je jedno ili više ulaganja obezvređeno. U slučaju učešća u kapitalu drugih pravnih lica klasifikovanih kao raspoloživih za prodaju, u objektivne dokaze se svrstavaju značajan ili prolongiran pad fer vrednosti ulaganja ispod nabavne vrednosti.

Kada postoje dokazi o obezvređenju, kumulativni gubitak, vrednovan kao razlika između nabavne cene i tekuće fer vrednosti, umanjen za bilo koji gubitak usled obezvređenja tog ulaganja, koje je prethodno priznato na teret bilansa uspeha, se uklanja iz kapitala i priznaje se na teret bilansa uspeha. Ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja učešća u kapitalu se ne ukidaju preko bilansa uspeha, već se povećanje fer vrednosti, nakon priznatog obezvređenja, priznaje direktno u korist kapitala.

Ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja učešća u kapitalu, koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu i čija se fer vrednost ne može pouzdano utvrditi, se procenjuju kao razlika između njihove knjigovodstvene vrednosti i sadašnje vrednosti očekivanih budućih tokova gotovine, priznaju se na teret bilansa uspeha i ne ukidaju do prestanka priznavanja sredstava.

U slučaju dužničkih instrumenata koji su klasifikovani kao raspoloživi za prodaju, obezvređenje se procenjuje na osnovu istih kriterijuma kao i za finansijska sredstva koja se iskazuju po amortizovanoj nabavnoj vrednosti. Ukoliko se, u narednoj godini, fer vrednost dužničkog instrumenta poveća i ukoliko se taj rast može objektivno povezati sa događajem koji se desio nakon što je gubitak usled obezvređenja priznat na teret bilansa uspeha, gubitak usled obezvređenja se ukida u korist bilansa uspeha.

2.5.6. Izdati finansijski instrumenti i ostale finansijske obaveze

Izdati finansijski instrumenti ili njihove komponente se klasifikuju kao obaveze kada suština ugovornog odnosa ukazuje da Banka ima obavezu ili da isporuči gotovinu ili neko drugo finansijsko sredstvo imaocu, ili da ispuni obavezu na drugačiji način od razmene gotovine ili drugog finansijskog sredstva za fiksni broj sopstvenih akcija.

Komponente složenih finansijskih instrumenata, koje sadrže i elemente obaveza i elemente kapitala, iskazuju se posebno, pri čemu se komponenti kapitala dodeljuje ostatak vrednosti po odbitku iznosa koji je posebno određen kao fer vrednost komponente obaveza na dan izdavanja.

Naknadno vrednovanje finansijskih obaveza zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

Depoziti i ostale obaveze prema bankama i prema drugim komitenata

Depoziti banaka i komitenata, kao i ostale kamatonosne finansijske obaveze se inicijalno priznaju po fer vrednosti, umanjenoj za nastale transakcione troškove, izuzev finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Nakon početnog priznavanja, kamatonosni depoziti i krediti se iskazuju po amortizovanoj vrednosti.

Obaveze po osnovu pozajmljenih sredstava

Obaveze po osnovu pozajmljenih sredstava se inicijalno priznaju po fer vrednosti umanjenoj za nastale transakcione troškove. Obaveze po osnovu pozajmljenih sredstava se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrednosti. Obaveze po osnovu pozajmljenih sredstava se klasifikuju kao tekuće obaveze, osim ukoliko Banka nema bezuslovno pravo da izmiri obavezu za najmanje 12 meseci nakon datuma izveštavanja.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.**2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****2.5. Finansijski instrumenti (nastavak)****2.5.6. Izdati finansijski instrumenti i ostale finansijske obaveze (nastavak)****Ostale obaveze**

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iskazane su po nominalnoj vrednosti.

2.6. Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju, a razlika između njihovih suma se priznaje u bilansu stanja, ako, i samo ako, postoji zakonom omogućeno pravo da se izvrši prebijanje priznatih iznosa i postoji namera da se isplata izvrši po neto osnovu, ili da se istovremeno proda sredstvo i izmiri obaveza.

2.7. Potrebna rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki

Rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki se utvrđuje u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 94/2011, 57/2012, 123/2012 43/2013, 113/2013, 135/2014, 25/2015 i 38/2015).

Ukupna potraživanja od jednog dužnika (bilansna aktiva i vanbilansne stavke) klasifikuju se u kategorije od A do D, u zavisnosti od mogućnosti naplate potraživanja. Naplativost potraživanja od jednog dužnika Banka interno procenjuje na osnovu urednosti servisiranja obaveza dužnika i njegovog finansijskog položaja, analize poslovnih performansi dužnika, adekvatnih tokova gotovine, broja dana kašnjenja u otplati glavnice i kamate tj. dana docnje dužnika, kao i kvaliteta pribavljenih sredstava obezbeđenja.

Na osnovu klasifikacije potraživanja, a u skladu sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije, rezerva za procenjene gubitke obračunava se primenom sledećih procenata na bilansna potraživanja i vanbilansne stavke koje se klasifikuju: A (0%), B (2%), V (15%), G (30%) i D (100%).

Kako bi se obračunala potrebna rezerva za procenjene gubitke, Banka procenjene rezerve za gubitke po Odluci Narodne banke Srbije umanjuje za ispravku vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama iskazane na teret rashoda u bilansu uspeha. Sve pozitivne razlike će predstavljati potrebnu rezervu za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama i biti odbitna stavka od kapitala u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke. Banka je dužna da u svakom trenutku održava kapital na nivou koji je potreban za pokriće svih rizika kojima je Banka izložena i da se pokazatelj adekvatnosti kapitala održava na nivou koji nije ispod 12%.

2.8. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U Izveštaju o tokovima gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumevaju se novčana sredstva na žiro računu Banke i računima blagajne (dinarske i devizne) i devizna sredstva na računima kod domaćih i stranih banaka sa originalnom ročnošću do 3 meseca.

2.9. Poslovi kupovine i ponovne prodaje hartija od vrednosti ("reverzni repo" poslovi)

Hartije od vrednosti kupljene po ugovoru, kojim je utvrđeno da će se ponovo prodati na tačno određeni dan u budućnosti su priznate u bilansu stanja.

Plaćena gotovina po tom osnovu, uključujući dospelu kamatu, se priznaje u bilansu stanja. Razlika između kupovne cene i cene po ponovnoj prodaji se tretira kao prihod po osnovu kamate i dospeva tokom trajanja ugovora.

2.10. Investicije u zavisna društva

Zavisno pravno lice je onaj entitet nad kojim Banka ima kontrolu. Kontrola je uspostavljena kada je Banka izložena, ili ima prava na, varijabilnim prinosima po osnovu učešća u entitetu u koji je investirala i ima sposobnost da utiče na te prinose po osnovu moći koju ima nad entitetom u koji je investirala.

Banka na dan 31. decembra 2015. godine poseduje 75% vlasništva privrednog društva S Leasing d.o.o., Beograd. Učešće u kapitalu navedenog zavisnog pravnog lica iskazano je po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti u pojedinačnim finansijskim izveštajima Banke.

2.11. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne gubitke po osnovu umanjena vrednosti sredstava. Nematerijalna ulaganja se sastoje od licenci i ostalih nematerijalnih ulaganja.

Korisni vek upotrebe nematerijalnih sredstava se procenjuje kao ograničen ili neograničen.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.**2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****2.11. Nematerijalna ulaganja (nastavak)**

Nematerijalna sredstva sa ograničenim vekom trajanja se amortizuju tokom korisnog veka upotrebe. Period i metod amortizacije za nematerijalna sredstva sa ograničenim vekom upotrebe se proveravaju najmanje jednom godišnje, na kraju finansijske godine.

Promene u očekivanom korisnom veku upotrebe ili očekivanom obrascu potrošnje budućih ekonomskih koristi sadržanih u sredstvu se obuhvataju tako što se promeni period ili metod amortizacije i tretiraju se kao promene u računovodstvenim procenama.

Amortizacija nematerijalnih ulaganja se obračunava korišćenjem proporcionalne metode u cilju smanjenja vrednosti nematerijalnih ulaganja na nulu tokom procenjenog korisnog veka upotrebe, kako sledi:

Licence za softver	do 10 godina
Ostala nematerijalna ulaganja	4 godine

Troškovi amortizacije nematerijalnih sredstava sa ograničenim vekom trajanja se priznaju na teret bilansa uspeha. Izdaci vezani za održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu.

2.12. Nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine

Nekretnine, postrojenja i oprema se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne gubitke po osnovu umanjena vrednosti sredstava.

Nabavna vrednost uključuje izdatke koje se direktno pripisuju nabavci nekretnine, postrojenja i opreme.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, samo kada postoji verovatnoća da će Banka u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano utvrditi. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Banka poseduje nekretnine kao investicije u cilju ostvarenja prihoda po osnovu zakupnina i porasta vrednosti nekretnina na tržištu. Investicione nekretnine iskazane su po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti.

Amortizacija se ravnomerno obračunava na nabavnu vrednost nekretnine, postrojenja i opreme, primenom sledećih propisanih godišnjih stopa, s ciljem da se sredstva u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog veka trajanja:

Građevinski objekti	40 godina
Kompjuterska oprema	4 godina
Ostala oprema	5 do 10 godina

Promene u očekivanom korisnom veku upotrebe sredstava obuhvataju se kao promene u računovodstvenim procenama.

Obračun amortizacije nekretnina i opreme počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je osnovno sredstvo stavljeno u upotrebu. Obračun amortizacije se ne vrši za investicije u toku. Obračunat trošak amortizacije priznaje se kao rashod perioda u kome je nastao.

Ulaganja u tuđe nekretnine, postrojenja i opremu amortizuju se shodno vremenu korišćenja istih utvrđenih ugovorom.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nekretnina i opreme, priznaju se na teret ili u korist bilansa uspeha, kao deo ostalih poslovnih prihoda ili operativnih i ostalih poslovnih rashoda.

2.13. Obezvredenje nefinansijske imovine

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja, nekretnine, postrojenja i opreme i investicije u zavisna društva Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda saglasno MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine".

Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a) kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.**2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****2.14. Lizing**

Sagledavanje da li je određen ugovor lizing ili sadrži elemente lizinga se zasniva na suštini ugovora i zahteva procenu da li ispunjenje ugovora zavisi od upotrebe određenog sredstva ili grupe sredstava i da li ugovor podrazumeva prenos prava korišćenja sredstava.

(a) Finansijski lizing – Banka kao zakupac

Finansijski lizing, kojim se u suštini na Banku prenose svi rizici i koristi koje proizilaze iz vlasništva nad predmetom lizinga, se kapitalizuje na početku lizinga po nižoj od fer vrednosti predmeta lizinga ili sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja lizinga, i priznaje se u okviru osnovnih sredstava sa odgovarajućom obavezom prema zakupodavcu koja se iskazuje u okviru ostalih obaveza.

Ukoliko nije izvesno da će Banka do kraja trajanja lizinga steći vlasništvo nad predmetom lizinga, taj predmet se u potpunosti amortizuje tokom trajanja lizinga ili njegovog korisnog veka trajanja, u zavisnosti od toga koji je period kraći.

Lizing rate se raspoređuju na finansijski rashod i smanjenje obaveze po osnovu lizinga kako bi se ostvarila konstantna kamatna stopa na preostali iznos obaveza. Finansijski rashodi se priznaju direktno na teret bilansa uspeha u okviru rashoda od kamata.

(b) Operativni lizing – Banka kao zakupac

Zakup sredstava kod kojih su sve koristi i rizici u vezi sa vlasništvom zadržani kod zakupodavca, odnosno nisu preneti na zakupca, evidentiran je kao operativni lizing.

Plaćanja poslovnog zakupa, priznaju se kao rashod perioda u bilansu uspeha po proporcionalnom metodu (u momentu njihovog nastanka) tokom perioda trajanja zakupa.

2.15. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Banka ima sadašnju obavezu, zakonsku ili izvedenu, kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze. Radi održavanja najbolje moguće procene rezervisanja se razmatraju, utvrđuju i ako je potrebno koriguju na svaki izveštajni datum. Rezervisanje se odmerava po sadašnjoj vrednosti očekivanih izdataka za izmirenje obaveze, primenom diskontne stope koja odražava tekuću tržišnu procenu vremenske vrednosti novca.

Kada više nije verovatan odliv ekonomskih koristi radi izmirenja zakonske ili izvedene obaveze rezervisanje se ukida putem storniranja troškova tekućoj godine odnosno u korist prihoda, ukoliko je rezervisanje formirano u prethodnom period. Rezervisanje se prati po vrstama i može da se koristi samo za izdatke za koje je prvobitno bilo priznato. Rezervisanje se ne priznaje za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Banka ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

2.16. Naknade zaposlenima**(a) Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje – Definisani planovi doprinosa**

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Banka je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Banka ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Banka nije u obavezi da zaposlenima isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu Penzionog fonda Republike Srbije. Porezi i doprinosi koji se odnose na definisane planove naknada po osnovu zarada, evidentiraju se kao rashod perioda na koji se odnose.

(b) Obaveze po osnovu ostalih naknada – Otpremnine prilikom odlaska u penziju i jubilarne nagrade

U skladu sa Kolektivnim ugovorom Banka ima obavezu isplate naknade zaposlenima prilikom odlaska u penziju (otpremnina) u iznosu od 3 prosečne mesečne zarade ostvarene u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku Republičkog zavoda za Statistiku ili 3 prosečne mesečne zarade ostvarene u Banci u mesecu koji prethodi mesecu odlaska u penziju, odnosno 3 mesečne zarade zaposlenog ostvarene u mesecu koji prethodi mesecu isplate – u zavisnosti šta je povoljnije za zaposlenog.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.**2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****2.16. Naknade zaposlenima (nastavak)****(b) Obaveze po osnovu ostalih naknada – Otpremnine prilikom odlaska u penziju i jubilarne nagrade (nastavak)**

Pored toga, u skladu sa kolektivnom ugovorom, Banka je u obavezi da isplati i jubilarne nagrade za 10, 20, 30, 40 godina neprekidnog rada u Banci. Jubilarne nagrade se isplaćuju u visini jedne, dve ili tri prosečne zarade u Banci ostvarene mesecu koji prethode datumu isplate, zavisno od trajanja neprekidnog rada kod poslodavca.

Troškovi i obaveze po osnovu ovih planova nisu obezbeđeni fondovima. Obaveze po osnovu naknada i sa njima povezani troškovi se priznaju u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih gotovinskih tokova primenom aktuarske metode projektovanja po jedinici prava.

Aktuarski dobici i gubici i troškovi prethodno izvršenih usluga priznaju se u bilansu uspeha kada nastanu, s tim što se aktuarski dobici i gubici po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju priznaju u okviru ostalog ukupnog rezultata.

(c) Kratkoročna, plaćena odsustva

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu kumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koje se očekuje da će biti iskorišćeni u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

2.17. Finansijske garancije

U uobičajenom toku poslovanju Banka odobrava finansijske garancije koje se sastoje od plativih i činidbenih garancija, akreditiva, akcepta menica i drugih poslova jemstva. Finansijske garancije su ugovori koji obavezuju izdavaoca garancije da izvrši plaćanje ili nadoknadi gubitak primaocu garancije, nastao ukoliko određeni poverilac blagovremeno ne izvrši svoje obaveze u skladu sa uslovima predviđenim ugovorom.

Finansijske garancije se inicijalno priznaju u finansijskim izveštajima po fer vrednosti na datum kada je garancija data. Nakon inicijalnog priznavanja, obaveze Banke koje proističu iz finansijskih garancija se vrednuje u iznosu amortizovane naknade ili najbolje procene izdataka neophodnih da bi se izmirila finansijska obaveza koja nastaje kao rezultat garancije, u zavisnosti koji je iznos viši.

Povećanje obaveza koje se odnosi na finansijske garancije se priznaje u bilansu uspeha. Primljene naknade se priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od naknada i provizija ravnomerno tokom perioda trajanja garancije.

2.18. Porezi i doprinosi**(a) Porez na dobit***Tekući porezi*

Porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije. Banka tokom godine porez na dobit plaća u vidu mesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu. Konačna poreska osnovica, na koju se primenjuje propisana stopa poreza na dobit preduzeća od 15% utvrđuje se poreskim bilansom Banke.

Računovodstvena dobit se, da bi se dobio iznos oporezive dobiti, usklađuje za određene trajne razlike i umanjuje za određena ulaganja u toku godine, kao što je prikazano u godišnjem poreskom bilansu koji se predaje u roku od 180 dana od dana isteka perioda za koji se utvrđuje poreska obaveza, odnosno do 30. juna naredne godine.

Obveznici koji su do 2014. godine u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije stekli pravo na poreski kredit po osnovu ulaganja u osnovna sredstva, mogu da iskoriste do 33% obračunatog poreza. Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobit iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina, tj. do iznosa prenetog poreskog kredita.

Poreski propisi u Republici Srbiji ne dozvoljavaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda iskoriste kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u određenom prethodnom periodu. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Odloženi porezi

Odloženi porezi na dobit se obračunavaju po metodi obaveza prema bilansu stanja na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrednosti sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja. Stopa od 15% je korišćena za obračun iznosa odloženih poreza.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.**2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****2.18. Porezi i doprinosi (nastavak)****(a) Porez na dobit (nastavak)***Odloženi porezi (nastavak)*

Odložene poreske obaveze priznaju se na sve oporezive privremene razlike, izuzev ukoliko odložene poreske obaveze proističu iz inicijalnog priznavanja "goodwill-a" ili sredstava i obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit ili gubitak, kao i ukoliko se odnose na oporezive privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima gde se trenutak ukidanja privremene razlike može kontrolisati i izvesno je da privremena razlika neće biti ukinuta u doglednom vremenskom periodu.

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve oporezive privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve oporezive privremene razlike, preneti neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti, izuzev ukoliko se odložena poreska sredstva odnose na privremene razlike nastale iz inicijalnog priznavanja sredstava ili obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit ili gubitak ili na odbitne privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima, kada se odložena poreska sredstva priznaju samo do mere do koje je izvesno da će privremene razlike biti ukinute u doglednoj budućnosti i da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve privremene razlike mogu iskoristiti.

Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na svaki izveštajni datum i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost ili deo vrednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti. Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na svaki izveštajni datum i priznaju do mere do koje je postalo izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak/(gubitak) perioda.

Odloženi porez na dobit koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala se takođe evidentiraju na teret, odnosno u korist kapitala.

(b) Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju poreze na imovinu, porez na dodatu vrednost, doprinose na zarade koji padaju na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru operativnih i ostalih poslovnih rashoda.

2.19. Zarada po akciji

Osnovna zarada po akciji izračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, vlasnicima običnih akcija Banke, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku izveštajnog perioda.

Rešenjem Agencije za privredne registre broj BD. 243088/2006 od 22. decembra 2006. godine Banka je registrovana kao zatvoreno akcionarsko društvo, tako da nije obavezna da izračunava i obelodanjuje zaradu po akciji u skladu sa zahtevima MRS 33 "Zarada po akciji".

2.20. Praćenje poslova po segmentima poslovanje

Rukovodstvo Banke posmatra poslovne segmente u skladu sa metodologijom i segmentacijom koja je definisana na nivou cele Erste grupe, i na osnovu istih donosi odluke, alokira resurse i ocenjuje rezultat poslovanja pojedinačnih segmenata. Izveštaj po segmentima je usklađen sa FINREP metodologijom izveštavanja koji se koristi u Erste grupi gde postoje odstupanja na određenim pozicijama u odnosu na rezultat iskazan po lokalnoj NBS metodologiji.

2.21. Poslovi u ime i za račun trećih lica

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja uz naknadu, uključena su u vanbilansnu evidenciju Banke. Banka po navedenim plasmanima ne snosi nikakav rizik.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**2.22. Status novih i izmenjenih standarda i tumačenja****MSFI 9 Finansijski instrumenti: Klasifikacija i vrednovanje**

MSFI 9 se primenjuje na godišnje periode koji počinju 1. januara 2018. godine, ili nakon toga, pri čemu je dozvoljena ranija primena. Finalna verzija MSFI 9 odražava sve faze projekta finansijskih instrumenata i zamenjuje MRS 39 Finansijski instrumenti: Priznavanje i vrednovanje, kao i sve prethodne verzije MSFI 9. Standard uvodi nove zahteve za priznavanje i vrednovanje, obezvređenje i računovodstvo hedžinga.

U 2015. godini Banka je započela pripremu za uvođenje IFRS9 i u toj takozvanoj fazi koncepta sproveda je analizu postojećeg portfolija kredita u smislu identifikovanja kritičnih karakteristika proizvoda i ispunjenosti kriterijuma novčanih tokova za priznavanje kredita po amortizacionom trošku. Analize portfolija su rađene na podacima sa 31. decembrom 2014. godine, i nisu identifikovani kritične karakteristike a sprovedeni benčmark test je potvrdio klasifikaciju po amortizacionom trošku. Za nove proizvode potrebno je izmeniti proces odobravanja kako bi se identifikovali proizvodi koji treba da se klasifikuju u jednu od kategorija *amortised cost* ili *fair value*. Takođe, što se tiče obezvređenja, u 2015. godini su se prikupljali svi potrebni podaci za analizu finansijskog uticaja uvođenja novog modela očekivanog gubitka kao i definisanje računovodstvene metodologije za obezvređene plasmane. Identifikovane su neophodne izmene u procesima i u IT sistemu, a faza implementacije je planirana za 2016. godinu i prvu polovinu 2017. godine.

3. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda.

Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i pretpostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u bilansu uspeha za periode u kojima su postale poznate.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i pretpostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

(a) Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

Banka procenjuje, na svaki izveštajni datum, da li postoji objektivni dokaz da je vrednost finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava umanjena (obezvređena). Finansijsko sredstvo ili grupa finansijskih sredstava je obezvređena i gubici po osnovu obezvređenja se priznaju samo ako postoji objektivni dokaz o obezvređenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstva (slučaj gubitka) i kada slučaj gubitka utiče na procenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koja mogu biti pouzdano procenjena.

Kada je reč o proceni gubitaka zbog umanjenja vrednosti kredita, Banka vrši pregled kreditnog portfolia u slučaju da se radi o rezervisanjima na grupnoj osnovi (bez obzira da li se nalaze u statusu neizmirenja obaveza ili ne) najmanje jednom mesečno u cilju procene umanjenja njihove vrednosti. Individualna procena ispravke vrednosti se radi u skladu sa promenama pretpostavki za obračun budućih novčanih tokova, a njihovo revidiranje najmanje jednom kvartalno.

U procesu utvrđivanja da li u bilans uspeha treba uneti gubitak zbog umanjenja vrednosti, Banka prosuđuje da li postoje pouzdani dokazi koji pokazuju merljivo smanjenje u procenjenim budućim novčanim tokovima od kreditnog portfolia pre smanjenja koji se može identifikovati na pojedinačnim kreditima u portfoliu. Banka vrši procene na bazi iskustva o ostvarenim gubicima po kreditima iz prethodnih perioda za sva sredstva sa karakteristikama kreditnog rizika i objektivnim dokazima o umanjenju vrednosti sličnom onom kreditnom portfoliu koji je postojao u vreme planiranja budućih novčanih tokova. Metodologija i pretpostavke koje se koriste za procenu iznosa i vremena budućih novčanih tokova su predmet redovnog pregleda s ciljem da se smanje razlike između procenjenih i ostvarenih gubitaka.

(b) Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu na dan bilansa stanja se bazira na kotiranim tržišnim cenama ponude ili tražnje, bez umanjenja po osnovu transakcionih troškova. Fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu kotirani na aktivnom tržištu se određuje korišćenjem odgovarajućih tehnika vrednovanja, koje obuhvataju tehnike neto sadašnje vrednosti, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje tržišne cene i ostale relevantne modele.

Kada tržišni inputi nisu dostupni, oni se određuju procenjivanjima koja uključuju određeni stepen rasuđivanja u proceni "fer" vrednosti. Modeli procene oslikavaju trenutno stanje na tržištu na datum merenja i ne moraju predstavljati uslove na tržištu pre ili nakon datuma merenja. Stoga se tehnike vrednovanja revidiraju periodično, kako bi na odgovarajući način odrazile tekuće tržišne uslove.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.**3. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)****(c) Obezvređenje investicija u zavisna društva**

Banka smatra investicije u zavisna društva raspoloživa za prodaju obezvređenim kada postoji dokumentovano (tržišni podaci) ili procenjeno smanjenje fer vrednosti ovih sredstava ispod njihove nabavne vrednosti.

(d) Koristan vek trajanja nematerijalnih ulaganja i nekretnina, postrojenja i opreme

Određivanje korisnog veka trajanja nematerijalnih ulaganja i nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora.

Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

Uticaj svake promene u navedenim pretpostavkama može imati značajan uticaj na finansijski položaj Banke, kao i na rezultate njenog poslovanja.

(e) Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine

Na dan bilansa stanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i nekretnine, postrojenja i oprema Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti.

Razmatranje obezvređenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

(f) Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Banka je uključena u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Banka rutinski procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka.

Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo.

Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

(g) Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva priznaju su na sve neiskorišćene poreske gubitke i/ili poreske kredite do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se neiskorišćeni poreski gubici/krediti mogu iskoristiti.

Značajna procena od strane rukovodstva Banke je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike.

(h) Otpremnine prilikom odlaska u penziju i ostale naknade zaposlenima nakon prekida radnog odnosa

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova, utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.

4. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

	2015.	U RSD hiljada 2014.
Prihodi od kamata		
- Banke	312,976	420,564
- Javna preduzeća	219,850	219,667
- Druga preduzeća	1,645,127	1,694,499
- Preduzetnici	62,133	72,123
- Javni sektor	1,218,542	1,136,460
- Stanovništvo	3,211,490	3,139,248
- Strana lica	2,421	8,433
- Poljoprivrednici	29,772	36,949
- Drugi komitenti	70,175	12,090
Ukupno	6,772,486	6,740,033
Rashodi kamata		
- Banke	326,942	440,713
- Javna preduzeća	113,968	202,189
- Druga preduzeća	245,930	323,906
- Preduzetnici	2,383	1,982
- Javni sektor	37,034	81,823
- Stanovništvo	405,971	579,416
- Strana lica	244,440	467,450
- Drugi komitenti	126,995	65,676
Ukupno	1,503,663	2,163,155
Neto dobitak po osnovu kamata	5,268,823	4,576,878

Prihodi i rashodi od kamata po klasama finansijskih instrumenata prikazani su kako sledi:

	2015.	U RSD hiljada 2014.
Prihodi od kamata		
Gotovina i salda kod centralnih banaka	170,825	115,586
Obveznice i ostale HOV sa fiksnim prihodom - koje se drže do dospeća	659,988	722,499
Obveznice i ostale HOV sa fiksnim prihodom - raspoložive za prodaju	253,557	198,377
Obveznice i ostale HOV sa fiksnim prihodom - sredstva kojima se trguje	262,424	201,352
Plasmani i avansi klijentima	5,056,437	4,979,194
Plasmani i avansi kreditnim institucijama	33,141	210,095
Drugi prihodi od kamata	336,114	312,930
Ukupno	6,772,486	6,740,033
Rashodi kamata		
Subordinirane obaveze	71,075	80,046
Depoziti banaka	175,262	149,558
Depoziti centralnih banaka	1	2,161
Depoziti klijenata	1,257,325	1,748,265
Izdane dužničke hartije od vrednosti	-	183,125
Ukupno	1,503,663	2,163,155
Neto prihod po osnovu kamata	5,268,823	4,576,878

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.

5. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	2015.	U RSD hiljada 2014.
Prihodi od naknada i provizija		
Poslovi platnog prometa u zemlji	459,176	449,710
Poslovi platnog prometa sa inostranstvom	157,633	140,789
Poslovi kupovine i prodaje deviza	141,119	226,504
Kreditni poslovi	377,380	455,222
Poslovi sa platnim karticama	443,343	391,731
Garancijski i drugi poslovi jemstva	133,279	140,433
Ostale naknade i provizije	542,670	457,777
Ukupno	2,254,600	2,262,166
Rashodi od naknada i provizija		
Poslovi platnog prometa u zemlji	36,809	36,251
Poslovi platnog prometa sa inostranstvom	28,603	21,670
Poslovi kupovine i prodaje deviza	81,163	97,721
Kreditni poslovi	190,161	164,070
Poslovi sa platnim karticama	182,694	146,262
Ostale naknade i provizije	85,612	47,658
Ukupno	605,042	513,632
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	1,649,558	1,748,534

6. NETO DOBITAK PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA NAMENJENIH TRGOVANJU

	2015.	U RSD hiljada 2014.
Prihodi po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju		
Dobici po osnovu prodaje HOV i ostalih finansijskih sredstava	11,341	7,972
Prihodi od promene fer vrednosti HOV i ostalih finansijskih sredstava	274,529	99,671
Prihodi od promene vrednosti derivata	248,373	78,650
Ukupno	534,243	186,293
Rashodi po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju		
Gubici po osnovu prodaje HOV i ostalih finansijskih sredstava	88,031	1,097
Rashodi od promene fer vrednosti HOV i ostalih finansijskih sredstava	95,925	36,660
Rashodi od promene vrednosti derivata	159,588	62,280
Ukupno	343,544	100,037
Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju	190,700	86,256

7. NETO DOBITAK PO OSNOVU ZAŠTITE OD RIZIKA

	2015	U RSD hiljada 2014
Prihodi po osnovu zaštite od rizika		
Prihodi od promene vrednosti plasmana i potraživanja	3,498	3,737
Ukupno	3,498	3,737
Rashodi po osnovu zaštite od rizika		
Rashodi od promene vrednosti plasmana i potraživanja	1,662	1,065
Ukupno	1,662	1,065
Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika	1,836	2,672

Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika je rezultat promene vrednosti plasmana koji su ugovoreni da prate rast cena na malo.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.

8. NETO DOBITAK PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA RASPOLOŽIVIH ZA PRODAJU

	2015.	U RSD hiljada 2014.
Prihodi po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju		
Dobici po osnovu prodaje HOV i ostalih finansijskih sredstava	144	5,829
Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	144	5,829

Banka je u 2015. godini ostvarila dobit u iznosu od 144 hiljade dinara po osnovu prodaje hartija od vrednosti Montenegro berze raspoloživih za prodaju.

9. NETO PRIHODI OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

	2015.	U RSD hiljada 2014.
Neto negativne kursne razlike	(386,498)	(2,118,264)
Neto pozitivni efekti ugovorene valutne klauzule	513,974	2,226,937
Neto prihodi od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	127,476	108,673

10. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	2015.	U RSD hiljada 2014.
Dobici po osnovu prodaje ostalih plasmana	3,717	-
Ostali prihodi operativnog poslovanja	65,717	39,971
Prihodi od ukidanja neiskorišćenih rezervisanja za obaveze	43,841	21,077
Prihodi od ukidanja neiskorišćenih ostalih rezervisanja	4,286	8,000
Ostali prihodi	138,035	23,198
Prihodi od promene vrednosti finansijskih obaveza	-	1,745
Ukupno	255,596	93,991

U okviru pozicije ostali prihodi obuhvaćen je prihod od 107,382 hiljade dinara koji je Banka ostvarila prodajom nenaplativih potraživanja.

11. NETO RASHOD PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA I KREDITNO RIZIČNIH VANBILANSNIH STAVKI

	2015.	U RSD hiljada 2014.
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa bilansnih pozicija	7,712,010	8,681,050
Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilansne pozicije	1,476,674	899,154
Ukupno	9,188,684	9,580,204
Rashodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Rashodi indirektnih otpisa bilansnih pozicija	9,104,541	10,457,048
Rashodi rezervisanja za vanbilansne pozicije	1,481,517	956,618
Ukupno	10,586,058	11,413,666
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	(1,397,374)	(1,833,462)

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.

11. NETO RASHOD PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA I KREDITNO RIZIČNIH VANBILANSNIH STAVKI (nastavak)

	2015.	U RSD hiljada 2014.
Rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Rashodi indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija:		
- krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (napomena 20 (b))	(533,375)	(375,003)
- krediti i potraživanja od komitenata (napomena 21 (b))	(8,487,638)	(10,000,813)
- ostala sredstva (napomena 24)	(83,528)	(81,232)
	(9,104,541)	(10,457,048)
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi (napomena 29)	(1,481,517)	(956,618)
Ukupno rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilanskih stavki	(10,586,058)	(11,413,666)
Prihodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija:		
- krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (napomena 20 (b))	530,981	367,522
- krediti i potraživanja od komitenata (napomena 21 (b))	7,068,328	7,899,291
- ostala sredstva (napomena 24)	112,701	414,237
	7,712,010	8,681,050
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi (napomena 29)	1,476,674	899,154
Ukupno prihodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	9,188,684	9,580,204
Neto rashodi po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja	(1,397,374)	(1,833,462)

12. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	2015.	U RSD hiljada 2014.
Troškovi neto zarada i naknada zarada	1,093,662	1,092,571
Troškovi poreza i doprinosa na zarade na teret zaposlenog	420,645	411,090
Troškovi otpremnina, jubilarnih nagrada, bonusa i regres	125,696	101,372
Ostali lični rashodi	6,851	11,969
Ukupno	1,646,854	1,617,002

13. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	2015.	U RSD hiljada 2014.
Troškovi amortizacije:		
- osnovnih sredstava (napomena 23)	83,436	79,303
- nematerijalnih ulaganja (napomena 23)	173,831	188,748
Ukupno	257,267	268,051

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.

14. OSTALI RASHODI

	2015.	U RSD hiljada 2014.
Profesionalne usluge	925,690	820,156
Donacije i sponzorstva	42,145	39,859
Reklama i propaganda	257,391	243,416
PTT i telekomunikacione usluge	66,319	62,474
Premije osiguranja	332,567	279,200
Troškovi zakupa	421,094	417,645
Troškovi materijala	108,656	105,090
Troškovi poreza i doprinosa	80,832	60,159
Održavanje osnovnih sredstava i informatičkog softvera	231,385	218,533
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	535	1,641
Doprinosi na zarade na teret poslodavca	253,378	248,623
Dnevnice i putni troškovi	75,536	78,714
Obuke i savetovanja	34,021	32,041
Ostalo	146,686	131,138
Ukupno	2,976,235	2,738,689

15. POREZ NA DOBITAK

(a) Komponente poreza na dobit

Ukupan poreski (rashod)/prihod sastoji se od sledećih poreza:

	31.12.2015	31.12.2014	U RSD hiljada 01.01.2014
Tekući porez na dobit	(1,557)	(118)	(118)
Dobitak od kreiranih odloženih poreskih sredstava i smanjenje odloženih poreskih obaveza	-	107,298	102,962
Gubitak od smanjenja odloženih poreskih sredstava i kreiranja odloženih poreskih obaveza	(25,390)	-	-
Ukupno	(26,947)	107,180	102,844

Stanje pretplaćenih obaveza po osnovu tekućeg poreza na dobit iznosi 1,116 hiljada dinara koja potiče iz plaćenih akontacija poreza na dobit za 2014. godinu.

(b) Usaglašavanje ukupnog iznosa poreza na dobit iskazanog u bilansu uspeha i proizvoda gubitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

	31.12.2015	31.12.2014	U RSD hiljada 01.01.2014
Dobit pre oporezivanja	1,216,403	165,628	1,125,121
Porez na dobit po stopi od 15%	182,460	24,844	168,768
Poreski efekti rashoda koji se ne priznaju u poreske svrhe	8,691	22,315	30,189
Poreski krediti po osnovu ulaganja u osnovna sredstva	(767)	(58)	(1,115)
Poreski efekti neoporezivih prihoda (kamate na HOV čiji je izdavalac RS, autonomna pokrajina, jedinica LS ili NBS)	(165,761)	(154,457)	(139,427)
Ostalo	2,324	176	7,328
Ukupan poreski (rashod)/prihod iskazan u bilansu uspeha	26,947	(107,180)	65,743
Efektivna poreska stopa	2.22%	0.00%	16.17%

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.

15. POREZ NA DOBITAK (nastavak)

(c) Komponente odloženog poreza

	Iznos privremene razlike	U RSD hiljada Iznos odloženog poreza
Odbitna privremena razlika po osnovu razlike knjigovodstvene i poreske vrednosti osnovnih sredstava - odložena poreska sredstva	45,191	6,779
Odbitna privremena razlika po osnovu svođenja hartija od vrednosti na fer vrednost - odložena poreska obaveza	(158,272)	(23,741)
Odbitna privremena razlika po osnovu prenetih poreskih gubitaka iz prethodnih godina - odložena poreska sredstva	1,188,959	178,344
Ukupno stanje na dan 31.12.2015.	1,075,878	161,382

	Iznos privremene razlike	U RSD hiljada Iznos odloženog poreza
Odbitna privremena razlika po osnovu razlike knjigovodstvene i poreske vrednosti osnovnih sredstava - odložena poreska sredstva	3,417	513
Odbitna privremena razlika po osnovu svođenja hartija od vrednosti na fer vrednost - odložena poreska obaveza	(28,908)	(4,336)
Odbitna privremena razlika po osnovu prenetih poreskih gubitaka iz prethodnih godina - odložena poreska sredstva	1,428,909	214,336
Ukupno stanje na dan 31.12.2014.	1,403,418	210,513

(d) Promene na odloženim porezima

Na dan 31. decembra 2015. godine Banka ima preneti poreski kredit po osnovu ulaganja u osnovna sredstva, za koje nije priznala odložena poreska sredstva, u ukupnom iznosu od 43,797 hiljada dinara.

	2015	U RSD hiljada 2014
Stanje odloženih poreskih sredstava na dan 1. januar	210,513	107,551
Efekat privremenih poreskih razlika evidentiran u korist bilansa uspeha	(25,390)	107,298
Efekat privremenih poreskih razlika evidentiran u korist kapitala	(23,741)	(4,336)
Stanje odloženih poreskih sredstava na dan 31. decembar	161,382	210,513

(e) Prava na prenos neiskorišćenih poreskih kredita ističu u sledećim periodima

	Iznos 31.12.2015.	U RSD hiljada Poslednja godina korišćenja
Po osnovu neiskorišćenog prenosivog poreskog kredita za ulaganja u osnovna sredstva	43,797	2023
Po osnovu poreskog gubitka do 31.12.2013.	485,676	2017
Po osnovu poreskog gubitka nakon 01.01.2014.	703,283	2019

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.

16. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

	31.12.2015.	31.12.2014.	U RSD hiljada 01.01.2014.
U dinarima			
Žiro račun	5,053,943	5,961,360	3,354,490
Gotovina u blagajni	1,268,082	1,195,763	1,343,904
Depoziti viškova likvidnih sredstava	4,000,000	-	-
Potraživanja za obračunatu kamatu, naknadu i proviziju po osnovu gotovine i sredstava kod Centralne banke	278	-	-
	10,322,303	7,157,123	4,698,394
U stranoj valuti			
Gotovina u blagajni	991,254	1,236,820	731,296
Obavezna rezerva kod NBS u stranoj valuti	7,209,871	7,512,464	10,675,223
	8,201,125	8,749,284	11,406,519
Stanje na dan 31. decembra	18,523,428	15,906,407	16,104,913

Obavezna dinarska rezerva predstavlja minimalnu rezervu u dinarima izdvojenu u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije „Službeni glasnik RS“ br. 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014, 4/2015, 78/2015 i 102/2015) koja propisuje da banke obračunavaju dinarsku obaveznu rezervu po stopi od 5% na iznos prosečnog dnevnog stanja dinarskih obaveza sa ugovorenim ročnošću do dve godine, odnosno po stopi od 0% na iznos prosečnog dnevnog stanja dinarskih obaveza sa ugovorenim ročnošću preko dve godine, u toku jednog kalendarskog meseca.

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene dinarske obavezne rezerve na svom žiro-računu.

Obračunata dinarska obavezna rezerva čiji nivo se morao održavati na stanju žiro računa u periodu 18. decembra 2015. godine do 17. januara 2016. godine iznosila je 5,189,999 hiljada dinara.

Prosečna kamatna stopa na iznos izdvojene dinarske rezerve u toku 2014. godine iznosila je 2.37% na godišnjem nivou.

Obavezna devizna rezerva predstavlja minimalnu rezervu u stranoj valuti izdvojenu u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije „Službeni glasnik RS“, br. 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014, 4/2015, 78/2015 i 102/2015, koja propisuje da banke obračunavaju deviznu obaveznu rezervu po stopi od 22% na iznos prosečnog dnevnog stanja deviznih obaveza sa ugovorenim ročnošću do dve godine, kao i na iznos dinarskih sredstava koja su indeksirana valutnom klauzulom sa ugovorenim ročnošću do dve godine po stopi od 50%. Zatim po stopi od 15% na iznos prosečnog dnevnog stanja deviznih obaveza sa ugovorenim ročnošću preko dve godine, kao i na iznos dinarskih sredstava koja su indeksirana valutnom klauzulom sa ugovorenim ročnošću preko dve godine u toku jednog kalendarskog meseca po stopi od 50%.

Obračunata devizna obavezna rezerva za obračunski period 18. decembar 2015. godine do 17. januara 2016. godine iznosila je EUR 59,279 hiljada.

Na iznos ostvarenog prosečnog stanja izdvojene devizne rezerve, Narodna banka Srbije ne plaća kamatu.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.

17. FINANSIJSKA SREDSTVA PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA NAMENJENA TRGOVANJU

	31.12.2015.	31.12.2014.	U RSD hiljada 01.01.2014.
U dinarima			
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha			
– trezorski zapisi	728,000	570,660	569,069
– obveznice	1,108,290	453,221	200,206
– pozitivna fer vrednost derivata namenjenih trgovanju	22,421	43,652	48,858
	1,858,711	1,067,533	818,133
U stranoj valuti			
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha			
– trezorski zapisi	1,438,362	1,232,539	-
– obveznice	4,986,893	3,777,097	927,823
– pozitivna fer vrednost derivata namenjenih trgovanju	79,506	-	-
	6,504,761	5,009,636	927,823
Stanje na dan 31. decembra	8,363,472	6,077,169	1,745,956

18. FINANSIJSKA SREDSTVA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

	31.12.2015.	31.12.2014.	U RSD hiljada 01.01.2014.
U dinarima			
Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju			
– trezorski zapisi	198,273	16,689	-
– obveznice	1,951,803	1,538,177	1,530,105
– učešća u kapitalu	137,027	136,786	143,383
	2,287,103	1,691,652	1,673,488
U stranoj valuti			
Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju			
– državni zapisi	1,245,699	944,701	112,254
– ostale HOV raspoložive za prodaju	32,918	52,363	39,741
	1,278,617	997,064	151,995
Ukupno hartije od vrednosti	3,565,720	2,688,716	1,825,483
Minus: Ispravka vrednosti	(119,448)	(117,092)	(119,662)
Stanje na dan 31. decembra	3,446,272	2,571,624	1,705,821

Promene na računima ispravke vrednosti u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	31.12.2015.	31.12.2014.	U RSD hiljada 01.01.2014.
Stanje na početku godine	117,092	119,662	120,378
Kursne razlike	2,356	(2,570)	(716)
Stanje na dan 31. decembra	119,448	117,092	119,662

19. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE DRŽE DO DOSPEĆA

	31.12.2015.	31.12.2014.	U RSD hiljada 01.01.2014.
U dinarima			
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća:			
– trezorski zapisi	-	-	932,309
– obveznice	7,008,412	6,509,844	4,779,533
Stanje na dan 31. decembra	7,008,412	6,509,844	5,711,842

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

	31.12.2015.			31.12.2014.			01.01.2014.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U dinarima									
Opozivi depoziti i krediti	500,082	-	500,082	-	-	-	7,501,560	-	7,501,560
Dati krediti	-	522	522	-	1,801	1,801	163	-	163
Dati depoziti	6,500	-	6,500	-	-	-	-	-	-
Ostali plasmani	-	-	-	-	-	-	142,100	-	142,100
	506,582	522	507,104	-	1,801	1,801	7,643,823	-	7,643,823
U stranoj valuti									
Devizni računi	1,420,557	-	1,420,557	2,034,677	-	2,034,677	2,414,420	-	2,414,420
Čekovi u stranoj valuti	-	-	-	24	-	24	23	-	23
Dati krediti	-	509,481	509,481	-	101,157	101,157	-	158,452	158,452
Dati depoziti	4,865	-	4,865	1,379,903	-	1,379,903	3,209,979	-	3,209,979
Ostali plasmani	304,642	-	304,642	399,226	-	399,226	11,184	-	11,184
	1,730,064	509,481	2,239,545	3,813,830	101,157	3,914,987	5,635,606	158,452	5,794,058
Bruto krediti i potraživanja	2,236,646	510,003	2,746,649	3,813,830	102,958	3,916,788	13,279,429	158,452	13,437,881
Minus: Ispravka vrednosti	-	-	(13,298)	-	-	(18,033)	-	-	(20,875)
Stanje na dan 31. decembra	-	-	2,733,351	-	-	3,898,755	-	-	13,417,006

Kreditni sa valutnom klauzulom su uključeni u pregled kredita i depozita u stranoj valuti.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA (nastavak)

(a) Pregled po vrstama korisnika kredita i depozita

	31.12.2015.			31.12.2014.			U RSD hiljada 01.01.2014.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U dinarima									
Centralna banka	500,072	-	500,072	-	-	-	7,501,560	-	7,501,560
Banke u zemlji	-	-	-	-	-	-	29	-	29
Društva za osiguranje	-	116	116	-	122	122	-	-	-
Finansijski lizing	-	42	42	-	-	-	-	-	-
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranju	-	121	121	-	546	546	-	-	-
Ostale usluge kreditiranja i finansiranja	-	243	243	-	175	175	-	-	-
Strane banke	6,510	-	6,510	-	958	958	142,234	-	142,234
	506,582	522	507,104	-	1,801	1,801	7,643,823	-	7,643,823
U stranoj valuti									
Banke u zemlji	-	-	-	-	-	-	127	-	127
Finansijski lizing	-	353,455	353,455	-	100,590	100,590	483	152,790	153,273
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranju	309,507	1,395	310,902	399,178	567	399,745	9,001	5,662	14,663
Ostale usluge kreditiranja i finansiranja	-	154,631	154,631	-	-	-	-	-	-
Strane banke	1,420,557	-	1,420,557	3,414,652	-	3,414,652	5,625,995	-	5,625,995
	1,730,064	509,481	2,239,545	3,813,830	101,157	3,914,987	5,635,606	158,452	5,794,058
Bruto krediti i potraživanja	2,236,646	510,003	2,746,649	3,813,830	102,958	3,916,788	13,279,429	158,452	13,437,881
Minus: Ispravka vrednosti	-	-	(13,298)	-	-	(18,033)	-	-	(20,875)
Stanje na dan 31. decembra	-	-	2,733,351	-	-	3,898,755	-	-	13,417,006

Kreditni sa valutnom klauzulom su uključeni u pregled kredita i depozita u stranoj valuti.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA (nastavak)

b) Ročnost dospeća datih kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

Ročnost dospeća plasmana komitentima prikazanih u bruto iznosu, prema preostalom roku dospeća, sa stanjem na dan 31. decembra 2015., 31. decembra 2014. i 1. januara 2014. godine, je sledeća:

	31.12.2015.	31.12.2014.	U RSD hiljada 01.01.2014.
Bez utvrđenog roka dospeća	1,730,064	3,813,824	9,923,445
Do 30 dana	506,582	-	2,438,847
Od 1 do 3 meseca	-	-	917,137
Od 3 do 12 meseci	-	6	-
Preko 1 godine	510,003	102,958	158,452
	2,746,649	3,916,788	13,437,881

Promene na računima ispravke vrednosti u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	31.12.2015.	31.12.2014.	U RSD hiljada 01.01.2014.
Stanje na početku godine	18,033	20,875	9,984
Nove ispravke vrednosti (napomena 11 (a))	533,375	375,003	1,136,692
Ukidanje ispravke vrednosti (napomena 11 (a))	(530,981)	(367,522)	(1,116,319)
Otpis na teret ispravke vrednosti	(14)	(27,474)	-
Kursne razlike	(7,115)	17,151	(9,482)
Stanje na dan 31. decembra	13,298	18,033	20,875

Potraživanja po reverznim repo transakcijama u iznosu od 500,072 hiljade dinara na dan 31. decembra 2015. godine odnose se na sredstva plasirana u blagajničke zapise Narodne banke Srbije u iznosu od 500,000 hiljada dinara sa rokom dospeća do 7 dana i kamatnom stopom od 2.59 % na godišnjem nivou, a iznos od 72 hiljade dinara se odnosi na razgraničenu kamatu u period 30.-31. decembra 2015. godine.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

	31.12.2015.			31.12.2014.			U RSD hiljada 01.01.2014.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U dinarima									
Dati krediti	601,317	17,032,096	17,633,413	1,962,501	16,304,448	18,266,949	2,797,636	11,603,135	14,400,771
Ostali plasmani	443,898	65,502	509,400	391,467	4,000	395,467	464,958	-	464,958
	1,045,215	17,097,598	18,142,813	2,353,968	16,308,448	18,662,416	3,262,594	11,603,135	14,865,729
U stranoj valuti									
Opozivi depoziti i krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dati krediti	1,427,042	61,173,839	62,600,881	6,751,889	40,864,011	47,615,900	12,727,917	35,498,852	48,226,769
Dati depoziti	96,537	-	96,537	86,037	-	86,037	-	-	-
Ostali plasmani	203,395	1,631,129	1,834,524	77,693	1,276,748	1,354,441	749,041	1,017,690	1,766,731
	1,726,974	62,804,968	64,531,942	6,915,619	42,140,759	49,056,378	13,476,958	36,516,542	49,993,500
Bruto krediti i potraživanja	2,772,189	79,902,566	82,674,755	9,269,587	58,449,207	67,718,794	16,739,552	48,119,677	64,859,229
Minus: Ispravka vrednosti									
- Pojedinačno procenjena	-	-	(4,479,587)	-	-	(4,210,699)	-	-	(4,798,520)
- Kolektivno procenjena	-	-	(3,012,501)	-	-	(2,639,475)	-	-	(2,721,337)
	-	-	(7,492,088)	-	-	(6,850,174)	-	-	(7,519,857)
Stanje na dan 31. decembra	-	-	75,182,667	-	-	60,868,620	-	-	57,339,372

Kreditni sa valutnom klauzulom su uključeni u pregled kredita i depozita u stranoj valuti.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

(a) Pregled po vrstama korisnika kredita i depozita

	31.12.2015.			31.12.2014.			01.01.2014.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U dinarima									
Delatnost holding kompanija	-	891	891	-	-	-	1,975	217	2,192
Javna preduzeća	406	2,716	3,122	18,373	8,125	26,498	3,135	-	3,135
Druga preduzeća	678,617	1,097,769	1,776,386	1,001,172	2,352,408	3,353,580	1,524,345	37,115	1,561,460
Preduzetnici	26,170	208,770	234,940	77,752	268,490	346,242	108,999	34,187	143,186
Javni sektor	-	853	853	596,202	1,569	597,771	15,089	107	15,196
Stanovništvo	191,463	15,667,111	15,858,574	488,517	13,552,415	14,040,933	809,942	11,526,998	12,336,940
Strana lica	42	-	42	38	-	38	36	500	536
Poljoprivrednici	7,210	17,532	24,742	8,667	1,987	10,654	6,717	-	6,717
Drugi komitenti	141,307	101,956	243,263	163,247	123,454	286,699	792,356	4,011	796,367
	1,045,215	17,097,598	18,142,813	2,353,968	16,308,448	18,662,415	3,262,594	11,603,135	14,865,729
U stranoj valuti									
Delatnost holding kompanija	50,162	311,709	361,871	50,829	-	50,829	742,164	45,730	787,894
Javna preduzeća	1	4,957,054	4,957,055	138,719	6,006,171	6,144,890	30	4,668,278	4,668,308
Druga preduzeća	1,281,414	38,712,731	39,994,145	6,308,400	20,746,141	27,054,541	9,336,943	19,967,356	29,304,299
Preduzetnici	11,137	459,371	470,508	99,203	407,753	506,956	235,141	475,357	710,498
Javni sektor	40,128	1,898,229	1,938,357	71,297	709,469	780,766	13,364	244,956	258,320
Stanovništvo	91	14,457,906	14,457,997	3,843	12,555,540	12,559,383	630,107	10,819,913	11,450,020
Strana lica	96,537	43,901	140,438	86,037	-	86,037	-	-	-
Poljoprivrednici	14,579	285,596	300,175	46,870	330,794	377,664	201,290	212,986	414,276
Drugi komitenti	232,925	1,678,471	1,911,396	110,422	1,384,891	1,495,313	2,317,919	81,966	2,399,885
	1,726,974	62,804,968	64,531,942	6,915,620	42,140,759	49,056,379	13,476,958	36,516,542	49,993,500
Bruto krediti i potraživanja	2,772,189	79,902,566	82,674,755	9,269,587	58,449,207	67,718,794	16,739,552	48,119,677	64,859,229
Minus: Ispravka vrednosti	-	-	(4,479,587)	-	-	(4,201,699)	-	-	(4,798,520)
- Pojedinačno procenjena	-	-	(3,012,501)	-	-	(2,639,475)	-	-	(2,721,337)
- Kolektivno procenjena	-	-	(7,492,088)	-	-	(6,850,174)	-	-	(7,519,857)
Stanje na dan 31. decembra	-	-	75,182,667	-	-	60,868,620	-	-	57,339,372

Kreditni sa valutnom klauzulom su uključeni u pregled kredita i depozita u stranoj valuti.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

b) Ročnost dospeća datih kredita i potraživanja od komitenata

Ročnost dospeća plasmana komitentima prikazanih u bruto iznosu, prema preostalom roku dospeća, sa stanjem na dan 31. decembra 2015., 31. decembra 2014. i 1. januara 2014. godine, je sledeća:

	31.12.2015.	31.12.2014.	U RSD hiljada 01.01.2014.
Bez utvrđenog roka dospeća	245,398	978,481	1,474,384
Do 30 dana	192,591	174,180	8,791,590
Od 1 do 3 meseca	522,540	667,130	514,281
Od 3 do 12 meseci	1,811,660	7,449,797	5,959,297
Preko 1 godine	79,902,566	58,449,206	48,119,677
	82,674,755	67,718,794	64,859,229

Promene na računima ispravke vrednosti u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	31.12.2015.	31.12.2014.	U RSD hiljada 01.01.2014.
Stanje na početku godine	6,850,174	7,519,857	6,408,335
Nove ispravke vrednosti (napomena 11 (a))	8,487,638	10,000,813	6,666,805
Ukidanje ispravke vrednosti (napomena 11 (a))	(7,068,328)	(7,899,291)	(5,143,992)
Otpis na teret ispravke vrednosti	(790,737)	(2,640,526)	(40,750)
Kursne razlike	13,341	(130,679)	(370,541)
Stanje na dan 31. decembra	7,492,088	6,850,174	7,519,857

c) Koncentracija datih kredita i potraživanja od banka i drugih finansijskih organizacija i od komitenata

Koncentracija datih kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija i od komitenata, prikazanih u bruto iznosu na dan 31. decembra 2015., 31. decembra 2014. i 01. januara 2014. godine, značajna je kod sledećih delatnosti:

	31.12.2015.	31.12.2014.	U RSD hiljada 01.01.2014.
Delatnost holding kompanija	362,762	50,829	789,637
Trgovina	6,365,007	6,584,396	7,078,306
Prerađivačka industrija	12,943,236	12,179,630	12,642,664
Građevinarstvo	7,191,068	2,447,075	2,431,123
Proizvodnja i snabdevanje električnom energijom	9,371,229	4,185,645	1,860,403
Usluge i turizam	8,941,826	8,867,708	9,373,810
Poljoprivreda i prehrambena industrija	1,918,342	2,328,270	2,145,892
Stanovništvo (napomena 34.2. e)	30,360,510	26,587,145	23,867,447
Domaće i strane banke i ostale finansijske organizacije	2,746,649	3,916,788	13,437,881
Javni sektor	1,939,212	1,378,536	753,412
Strana pravna lica	96,537	86,121	502
Poljoprivrednici	324,918	388,232	421,050
Sektor drugih komitenata	2,154,659	1,782,012	2,641,034
Preduzetnici	705,449	853,195	853,949
Stanje na dan 31. decembra	85,421,404	71,635,582	78,297,110

22. INVESTICIJE U ZAVISNA DRUŠTVA

	2015.	U RSD hiljada 2014.
U dinarima	93,560	93,560
Stanje na dan 31. decembra	93,560	93,560

Dana 15. januara 2014. godine na osnovu ugovora o kupovini i prenosu udela koji je zaključen sa Steiermarkische Bank und Sparkassen AG i Erste Group Immorent International Holding GMBH, a nakon izvršene uplate ugovorenih iznosa, Banka je stekla 75% udela u osnovnom kapitalu društva S-leasing d.o.o., Srbija. Sticanje udela je izvršeno nakon isplate 25% vlasništva Steiermarkische Bank und Sparkassen AG i 50% vlasništva Immorent AG.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.

23. OSNOVNA SREDSTVA I NEMATERIJALNA ULAGANJA

	U RSD hiljada					
	Zemljište i građevinski objekti	Oprema	Oprema uzeta u finansijski lizing	Investicione nekretnine	Sredstva u pripremi	Ukupno osnovna sredstva
NABAVNA VREDNOST						Nematerijalna ulaganja
Stanje na dan 1. januara 2014. godine	755,646	702,967	4,127	-	-	1,462,740
Povećanja	-	-	-	-	258,951	258,951
Prenosi	23,547	57,737	(2,446)	13,827	(258,898)	(166,233)
Otuđenja i rashodovanja	2,225	(65,309)	-	-	-	(67,534)
Stanje na dan 31. decembra 2014. godine	776,968	695,395	1,681	13,827	53	1,487,924
Povećanja	-	1,681	(1,681)	-	483,112	483,112
Prenosi	14,418	62,500	41,108	229,806	(483,165)	(135,333)
Otuđenja i rashodovanja	(13,299)	(50,219)	-	-	-	(63,518)
Stanje na dan 31. decembra 2015. godine	778,087	709,357	41,108	243,633	-	1,772,185
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI						
Stanje na dan 1. januara 2014. godine	230,002	523,788	1,587	-	-	755,377
Amortizacija (napomena 13)	18,884	60,325	94	-	-	79,303
Otuđenja i rashodovanja	(287)	(64,350)	-	-	-	(64,637)
Stanje na dan 31. decembra 2014. godine	248,599	519,763	1,681	-	-	770,043
Amortizacija (napomena 13)	19,157	58,490	663	5,125	-	83,435
Otuđenja i rashodovanja	(4,062)	(47,177)	(1,681)	-	-	(52,920)
Stanje na dan 31. decembra 2015. godine	263,694	531,076	663	5,125	-	800,558
Neotpisana vrednost na dan:						
- 31. decembra 2015. godine	514,393	178,281	40,445	238,508	-	971,627
- 31. decembra 2014. godine	528,369	175,632	-	13,827	53	717,881

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.

23. OSNOVNA SREDSTVA I NEMATERIJALNA ULAGANJA (nastavak)

Banka nema građevinskih objekata koji su pod hipotekom radi obezbeđenja otplate obaveza po osnovu kredita. Usled nepotpunih katastarskih evidencija, Banka nema izvode iz lista nepokretnosti za građevinske objekte neotpisane vrednosti od 72,481 hiljadu dinara (31. decembar 2014. godine: 69,617 hiljada dinara). Rukovodstvo Banke je preduzelo sve neophodne mere radi pribavljanja izvoda iz lista nepokretnosti. Neotpisanu vrednost opreme na dan 31. decembra 2015. godine najvećim delom čine računarska i telekomunikaciona oprema i kancelarijski nameštaj. Neotpisanu vrednost nematerijalnih ulaganja na dan 31. decembra 2015. godine najvećim delom čine softveri i licence. Na osnovu procene rukovodstva Banke ne postoje indikacije da je vrednost osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja obezvređena na dan 31. decembra 2015. godine.

24. OSTALA SREDSTVA

	<u>31.12.2015.</u>	<u>31.12.2014.</u>	<u>U RSD hiljada 01.01.2014.</u>
U dinarima			
<i>Ostala potraživanja:</i>			
– Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju	32,925	26,832	73,823
– Potraživanja po osnovu prodaje	496	496	496
– Druga potraživanja iz redovnog poslovanja	139,308	137,109	-
– Dati avansi	6,992	6,798	6,524
– Potraživanja od zaposlenih	427	13,572	4,545
– Zalihe	129,949	122,578	142,740
– Ostala potraživanja	119,344	96,231	181,614
– Ostale investicije	29,169	29,169	50
<i>Aktivna vremenska razgraničenja:</i>			
– Ostala razgraničenja	359,553	216,352	84,507
	<u>818,163</u>	<u>649,137</u>	<u>494,299</u>
U stranoj valuti			
<i>Ostala potraživanja:</i>			
– Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju	58	65	56
– Dati avansi	25,076	23,142	21,973
– Potraživanja od zaposlenih	1,216	1,353	1,425
– Ostala potraživanja	86,178	86,380	70,855
<i>Aktivna vremenska razgraničenja:</i>			
– Ostala razgraničenja	51,680	49,189	4,212
	<u>164,208</u>	<u>160,129</u>	<u>98,521</u>
Bruto ostala sredstva	<u>982,371</u>	<u>809,266</u>	<u>592,820</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	<u>(330,747)</u>	<u>(303,142)</u>	<u>(263,094)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>651,624</u>	<u>506,124</u>	<u>329,726</u>

Promene na računima ispravke vrednosti u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>31.12.2015.</u>	<u>31.12.2014.</u>	<u>U RSD hiljada 01.01.2014.</u>
Stanje na početku godine	303,142	263,094	269,430
Nove ispravke vrednosti (napomena 11 (a))	83,528	81,232	28,131
Uklanjanje ispravke vrednosti (napomena 11 (a))	(112,701)	(414,237)	(423,372)
Kursne razlike	56,778	373,053	388,905
Stanje na dan 31. decembra	<u>330,747</u>	<u>303,142</u>	<u>263,094</u>

Dana 15. januara 2014. godine na osnovu ugovora o kupovini i prenosu udela koji je zaključen sa Steiermarkische Bank und Sparkassen AG i Erste Group Immorent International Holding GMBH Ž, Banka je stekla 19% udela u osnovnom kapitalu društva S Rent d.o.o., Srbija.

25. FINANSIJSKE OBAVEZE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA NAMENJENE TRGOVANJU

	<u>31.12.2015</u>	<u>31.12.2014.</u>	<u>U RSD hiljada 01.01.2014.</u>
U dinarima			
Obaveze po osnovu derivata namenjenih trgovanju	25,396	27,282	-
U stranoj valuti			
Obaveze po osnovu derivata namenjenih trgovanju	68,839	-	-
Stanje na dan 31. decembra	<u>94,235</u>	<u>27,282</u>	<u>-</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.

26. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCII

	31.12.2015.			31.12.2014.			01.01.2014.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U dinarima									
<i>Obaveze po osnovu depozita i kredita</i>									
Transakcioni depoziti	213,194	-	213,194	967,361	-	967,361	184,595	-	184,595
Depoziti po osnovu datih kredita	1,751	-	1,751	29,332	181,437	210,769	-	171,962	171,962
Namenski depoziti	969	-	969	10,003	-	10,003	149	-	149
Ostali depoziti	2,877,610	771,570	3,649,180	2,629,315	646,437	3,275,752	1,174,335	583,069	1,757,404
Ukupno	3,093,524	771,570	3,865,094	3,636,011	827,874	4,463,885	1,359,079	755,031	2,114,110
U stranoj valuti									
<i>Obaveze po osnovu depozita i kredita</i>									
Transakcioni depoziti	819,956	-	819,956	185,670	-	185,670	228,804	-	228,804
Depoziti po osnovu datih kredita	-	1,332,195	1,332,195	-	-	-	-	-	-
Namenski depoziti	60,927	3,648	64,575	53,415	-	53,415	179,287	-	179,287
Ostali depoziti	5,856,677	1,762,800	7,619,477	1,824,448	1,317,245	3,141,693	2,064,012	1,222,085	3,286,097
Depoziti i krediti koji dospevaju u roku od jednog dana	2,736,587	-	2,736,587	-	-	-	-	-	-
Primljeni krediti (napomena 34.3)	-	13,824,816	13,824,816	-	10,566,128	10,566,128	-	7,903,827	7,903,827
Ostale finansijske obaveze	19,465	-	19,465	22,604	-	22,604	17,080	-	17,080
Ukupno	9,493,612	16,923,459	26,417,071	2,086,137	11,883,373	13,969,510	2,489,183	9,125,912	11,615,095
Stanje na dan 31. decembra	12,587,136	17,695,029	30,282,165	5,722,148	12,711,247	18,433,395	3,848,262	9,880,943	13,729,205

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.

26. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCII (nastavak)

Struktura ostalih depozita prema komitentima prikazana je u sledećoj tabeli:

	31.12.2015.	31.12.2014.	U RSD hiljada 01.01.2014.
Centralna banka	1,404	435	285
Banke u zemlji	5,780,163	2,905,463	1,380,338
Društva za osiguranje	3,306,897	2,334,463	3,209,606
Penzijski fondovi	145,905	-	170,000
Finansijski lizing	703,357	1,014,494	828,366
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranja	1,823,891	1,519,836	43,959
Poverenički, investicioni i slični fondovi	14,881	-	85,881
Ostale usluge kreditiranja i finansiranja	8,786	5,424	-
Strane banke	18,496,881	10,653,280	8,010,770
Stanje na dan 31. decembra	30,282,165	18,433,395	13,729,205

Depoziti stranih banaka se najvećim delom odnose na depozit Erste Group Bank AG, Austria u iznosu od 8,407,086 hiljada dinara i depozit Evropske Investicione banke (EIB) u iznosu od 7,973,851 hiljadu dinara.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.

27. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

	31.12.2015.			31.12.2014.			01.01.2014.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U dinarima									
<i>Obaveze po osnovu depozita i kredita</i>									
Transakcioni depoziti	11,146,933	-	11,146,933	9,124,269	-	9,124,269	8,266,701	-	8,266,701
Opozivi depoziti	-	-	-	-	-	-	2,485,697	-	2,485,697
Štedni depoziti:	633,783	490,220	1,124,003	679,361	487,215	1,166,576	825,761	486,990	1,312,751
Depoziti po osnovu datih kredita	14,881	193,501	208,382	311,256	835,895	1,147,151	365,293	235,718	601,011
Namenski depoziti	183,515	18,847	202,362	335,940	4,105	340,045	241,379	4,529	245,908
Ostali depoziti	6,925,163	15,769	6,940,932	7,322,097	42,680	7,364,777	5,360,970	30,580	5,391,550
Ostale finansijske obaveze	-	-	-	95,265	-	95,265	90,290	-	90,290
Ukupno	18,904,275	718,337	19,622,612	17,868,188	1,369,895	19,238,083	17,636,091	757,817	18,393,908
U stranoj valuti									
<i>Obaveze po osnovu depozita i kredita</i>									
Transakcioni depoziti	16,209,701	-	16,209,701	10,654,083	-	10,654,083	6,675,903	-	6,675,903
Opozivi depoziti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Štedni depoziti:	8,047,168	14,905,351	22,952,519	8,058,764	15,496,647	23,555,411	7,927,892	12,745,974	20,673,866
Depoziti po osnovu datih kredita	409,179	2,109,870	2,519,049	150,389	639,263	789,652	102,125	337,287	439,412
Namenski depoziti	1,736,797	363,706	2,100,503	281,555	328,181	609,736	459,972	295,321	755,293
Ostali depoziti	682,002	966,489	1,648,491	1,190,567	212,266	1,402,833	2,186,048	343,485	2,529,533
Depoziti i krediti koji dospevaju u roku od jednog dana	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kredit po repo transakcijama	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Primljeni krediti	-	2,853,165	2,853,165	28,060	5,062,921	5,090,981	-	15,366,970	15,366,970
Ostale finansijske obaveze	389,353	-	389,353	261,906	-	261,906	42,674	-	42,674
Ukupno	27,474,200	21,198,581	48,672,781	20,625,324	21,739,278	42,364,602	17,394,614	29,089,037	46,483,651
Stanje na dan 31. decembra	46,378,475	21,916,918	68,295,393	38,493,512	23,109,173	61,602,685	35,030,705	29,846,854	64,877,559

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.

27. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (nastavak)

Struktura ostalih depozita prema komitentima prikazana je u sledećoj tabeli:

	31.12.2015.	31.12.2014.	U RSD hiljada 01.01.2014.
Holding kompanije	17,519	35	683,067
Javna preduzeća	2,272,964	4,912,915	2,228,844
Privredna društva	18,619,287	12,756,006	14,705,510
Javni sektor	2,988,419	3,856,156	4,155,507
Stanovništvo	36,207,139	32,678,613	27,265,025
Strana lica	2,635,578	2,875,153	12,365,261
Preduzetnici	1,254,309	1,055,272	646,096
Poljoprivrednici	282,785	291,938	274,989
Drugi komitenti	4,017,393	3,176,597	2,579,908
Stanje na dan 31. decembra	68,295,393	61,602,685	64,904,207

28. SUBORDINIRANE OBAVEZE

	31.12.2015.	31.12.2014.	U RSD hiljada 01.01.2014.
U stranoj valuti			
Subordinirane obaveze	1,824,946	2,063,751	2,191,301
Stanje na dan 31. decembra	1,824,946	2,063,751	2,191,301

Stanje obaveza po subordiniranim kreditima na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine je detaljnije prikazano u sledećoj tabeli:

	Oznaka valute	Iznos kredita	Datum dospeća	Kamatna stopa	31.12.2015.	31.12.2014.
Naziv poverioca						
Erste Group Bank AG, Austria	EUR	15,000,000	27.12.2021.	Euribor+3.65% pa	1,824,392	1,814,375
Ukupno		15,000,000			1,824,392	1,814,375

Subordinirane obaveze se odnose na kredit odobren od strane Erste GCIB Finance, Amsterdam dana 27. decembra 2011. godine, u iznosu od EUR 15,000,000 na period od 10 godina sa periodom mirovanja 5 godina i kamatnom stopom u visini tromesečnog EURIBOR-a uvećanog za 3.65% na godišnjem nivou. U skladu sa ugovorom, glavnica se otplaćuje u 21 jednake tromesečne rate od kojih prva dospeva nakon isteka perioda mirovanja od 5 godina.

Subordinirane obaveze Banke može da uključi u njen dopunski kapital (napomena 34.9) samo do iznosa 50% osnovnog kapitala Banke, nakon što Narodna banka Srbije, na osnovu dostavljene dokumentacije i Ugovora, utvrdi da su ispunjeni uslovi za davanje odobrenja da se subordinirane obaveze mogu uključiti u dopunski kapital Banke. Narodna banka Srbije, Sektor za kontrolu poslovanja banaka, dostavila je navedeno odobrenje dana 6. decembra 2011. godine, a na osnovu zahteva Banke od 7. oktobra 2011. godine.

Na osnovu Ugovora o prenosu i ustupanju dana 16. decembra 2015. godine izvršena je promena poverioca, te je novi poverilac Erste Group Bank AG, Austria. Svi ostali uslovi iz ugovora su ostali nepromenjeni.

29. REZERVISANJA

	31.12.2015.	31.12.2014.	U RSD hiljada 01.01.2014.
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni (a)	205,727	200,995	138,835
Rezervisanja za dugoročna primanja zaposlenih (b):			
– naknade za odlazak u penziju	73,656	82,641	82,380
– jubilarne nagrade	116,503	133,114	126,200
Rezervisanja za sudske sporove (c)	118,109	90,525	70,320
Ostala dugoročna rezervisanja	20,491	36,513	44,104
Stanje na dan 31. decembra	534,486	543,788	461,839

(a) Prema internoj politici Banke, rezervisanja za rizičnu vanbilansnu aktivu (garancije, avale, akreditivne i obaveze za nepovučene kredite) vrše se po plasmanima Banke gde postoji mogućnost da preuzete potencijalne obaveze padnu na teret banke.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.

29. REZERVISANJA (nastavak)

Dokazi na osnovu kojih Banka vrši pojedinačnu procenu obezvređenja su: isplate po računima Banke po preuzetim obavezama po garancijama, avalima i drugim stavkama, kašnjenja po ostalim obavezama i da je komitent, prema kriterijumima interne klasifikacije Banke, u statusu neizmirenja obaveza (*default*).

Pojedinačno procenjivanje obezvređenja, po vanbilansnim stavkama, obračunava se na isti način kao i za potraživanja bilansne aktive, uzimajući u obzir mogućnost budućih odliva po vanbilansnim stavkama. Za potencijalne obaveze kod kojih se ne očekuje odliv sredstava Banke, kao i kod kojih se proceni da će u slučaju odliva sredstava potraživanja biti naplativa u ukupnom iznosu, Banka vrši rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama na grupnoj osnovi na sličan način kao i za bilansna potraživanja, uz korišćenje faktora konverzije za vanbilansne stavke.

- (b) Rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju zaposlenih formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuarsa sa stanjem na dan bilansa stanja i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata. Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih odliva korišćena je diskontna stopa od 4.4%, (3.83% u 2014. godini) koja se smatra adekvatnom stopom u skladu sa MRS 19 "Primanja zaposlenih" u odsustvu razvijenog tržišta visokokvalitetnih korporativnih obveznica, kao i detaljne tablice mortaliteta u Republici Srbiji 2010.-2012. godine. Pretpostavljena je stopa rasta plata 0.58%, i stopa odlazaka iz banke do 5 godina pred penziju od 5.37%.
- (c) Banka je formirala rezervisanje za sudske sporove u kojima je Banka tužena, a za koje se prema proceni stručnog tima Banke očekuje negativan ishod.

Promene na računima rezervisanja u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	U RSD hiljada		
	31.12.2015.	31.12.2014.	01.01.2014.
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi			
Stanje na početku godine	200,995	138,835	156,754
Rezervisanja u toku godine (napomena 11 (a))	1,481,517	956,618	882,550
Neiskorišćena ukinuta rezervisanja (napomena 11 (a))	(1,476,674)	(899,154)	(900,743)
Ostale promene	(111)	4,696	274
	205,727	200,995	138,835
Rezervisanja za ostala dugoročna primanja zaposlenih			
Stanje na početku godine	215,754	208,580	178,166
Troškovi kamate i troškovi tekućih usluga	23,870	25,926	24,127
Naknade isplaćene u toku godine	(17,818)	(15,728)	(13,271)
Aktuarski gubici/(dobici) po osnovu jubilarnih nagrada	(14,972)	(963)	14,366
Aktuarski gubici/(dobici) po osnovu otpremnina	(16,675)	(2,061)	5,193
	190,159	215,754	208,581
Rezervisanja za sudske sporove			
Stanje na početku godine	90,525	70,320	64,074
Rezervisanja u toku godine	52,247	40,630	10,762
Iskorišćena rezervisanja	(24,663)	(20,425)	(13,644)
Ostale promene	-	-	9,127
	118,109	90,525	70,319
Ostala dugoročna rezervisanja			
Stanje na početku godine	36,513	44,104	19,657
Rezervisanja u toku godine	2,879	17,292	37,988
Iskorišćena rezervisanja	(18,901)	(24,883)	(13,541)
	20,491	36,513	44,104
Stanje na dan 31. decembra	534,486	543,788	461,839

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.

30. OSTALE OBAVEZE

	31.12.2015.	31.12.2014.	U RSD hiljada 01.01.2014.
U dinarima			
Obaveze prema dobavljačima	1,212	1,607	20,954
Obaveze za primljene avanse	11,382	5,035	6,068
Obaveze za neto zarade i naknade zarada	-	-	2,653
Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	5,190	637	56,347
<i>Pasivna vremenska razgraničenja:</i>			
– Razgraničene obaveze za neiskorišćene godišnje odmore	32,795	76,630	130,794
– Ostala razgraničenja	292,324	278,817	139,184
Ostale obaveze	89,488	39,555	96,398
	432,391	402,281	452,398
U stranoj valuti			
Obaveze po osnovu naknade i provizije	24	26	-
Obaveze za primljene avanse	10,671	11,255	9,252
<i>Pasivna vremenska razgraničenja:</i>			
– Ostala razgraničenja	4,959	2,735	2,148
Ostale obaveze	9,014	6,504	7,711
	24,668	20,520	19,111
Stanje na dan 31. decembra	457,059	422,801	471,509

31. KAPITAL

(a) Struktura kapitala Banke

Struktura ukupnog kapitala Banke prikazana je kako sledi:

	31.12.2015.	31.12.2014.	U RSD hiljada 01.01.2014.
Aksijski kapital – obične akcije /i/	10,040,000	10,040,000	10,040,000
Emisiona premija /ii/	124,475	124,475	124,475
Rezerve iz dobiti /iii/	4,425,448	3,091,087	2,534,108
Revalorizacione rezerve /iv/	220,102	59,273	32,640
Dobitak ranijih godina	-	1,071,176	568,777
Dobitak tekuće godine	1,189,456	272,809	1,059,377
Ostalo	-	(1)	-
Stanje na dan 31. decembra	15,999,481	14,658,819	14,359,377

/i/ Aksijski kapital

Na dan 31. decembra 2015. godine, upisani i uplaćeni kapital Banke se sastoji od 1,004,000 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od RSD 10,000 (31. decembar 2014. godine: 1,004,000 običnih akcija pojedinačne nominalne vrednosti 10,000 dinara). U toku 2015. i 2014. godine nije bilo promena na akcijskom kapitalu.

Većinski akcionar Banke je Erste Group, Beč sa učešćem od 74% u akcijskom kapitalu na dan 31. decembra 2015. godine. Struktura akcionara Banke na dan 31. decembra 2015. godine je sledeća:

Naziv akcionara	Broj akcija	Učešće u %
Erste Group Beč	742,960	74.00
Steiermärkische Bank und Sparkassen AG, Grac	261,040	26.00
Ukupno	1,004,000	100.00

/ii/ Emisiona premija

Emisiona premija u iznosu od 124,475 hiljada dinara na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine obuhvata pozitivnu razliku između postignute prodajne vrednosti akcija i njihove nominalne vrednosti.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.**31. KAPITAL (NASTAVAK)****/iii/ Rezerve iz dobiti i ostale rezerve**

Formirana rezerva iz dobiti za procenjene gubitke po osnovu rizičnih bilansnih i vanbilansnih plasmana na dan 31. decembra 2015. godine iznose 4,425,448 hiljada dinara. Na dan 31. decembar 2014. godine potrebna rezerva za procenjene gubitke iznosila je 3,091,087 hiljada dinara. Na osnovu Odluke Skupštine akcionara Banke od 20. aprila 2015. godine u ostale rezerve Banke na dan 31. decembar 2015. je raspoređeno 1,334,361 hiljadu dinara.

/iv/ Revalorizacija rezerve

Revalorizacija rezerve, koje na dan 31. decembra 2015. godine iznose 220,102 hiljade dinara (31. decembar 2014. godine: 59,273 hiljade dinara), formirane su kao rezultat svođenja vrednosti ulaganja u hartije od vrednosti raspoloživih za prodaju na tržišnu vrednost, korigovanih za efekte odloženih poreza po osnovu revalorizacije ovih hartija od vrednosti.

(b) Pokazatelji poslovanja Banke – usaglašenost sa zakonskim pokazateljima

Banka je dužna da obim i strukturu svog poslovanja i rizičnih plasmana uskladi sa pokazateljima poslovanja propisanim Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije donetim na osnovu navedenog Zakona. Na dan 31. decembra 2015. godine, Banka je usaglasila sve pokazatelje poslovanja sa propisanim vrednostima. Ostvareni pokazatelji poslovanja Banke na dan 31. decembra 2015. godine bili su sledeći:

Pokazatelji poslovanja	Propisani	Ostvareni
	Minimum	EUR
1. Kapital	EUR 10 miliona	108,969,129
2. Adekvatnost kapitala	Minimum 12%	17.88
3. Ulaganja Banke	Maksimum 60%	7.69
4. Izloženost prema licima povezanim sa Bankom	bez limita	13.42
5. Veliki i najveći mogući krediti u odnosu na kapital	Maksimum 400%	109.75
6. Prosečni mesečni pokazatelji likvidnosti:		
– u prvom mesecu izveštajnog perioda	Minimum 1	1.43
– u drugom mesecu izveštajnog perioda	Minimum 1	1.51
– u trećem mesecu izveštajnog perioda	Minimum 1	1.39
7. Pokazatelj deviznog rizika	Maksimum 20%	0.97
8. Izloženosti Banke prema grupi povezanih lica	Maksimum 25%	17.03
9. Izloženosti Banke prema licu povezanim sa bankom	bez limita	4.88
10. Ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru	Maksimum 10%	0.20

32. VANBILANSNE POZICIJE

	31.12.2015.	31.12.2014.	U RSD hiljada 01.01.2014.
Poslovi u ime za račun trećih lica (a)	710,319	738,810	755,714
Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze (b)	18,604,907	17,339,345	12,941,470
Druge vanbilansne pozicije (c)	124,280,720	112,641,263	18,611,103
Stanje na dan 31. decembra	143,595,946	130,719,418	32,308,287

Banka u okviru druge vanbilansne evidencije vodi hipoteke, hartije od vrednosti po kastodi poslovima, evidencionu kamatu kao i potraživanja po nenaplativim plasmanima, a koja je u skladu sa internim aktima Banke isknjižila iz bilansne evidencije.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.

32. VANBILANSNE POZICIJE (nastavak)

(a) Poslovi u ime i za račun trećih lica

	31.12.2015.	31.12.2014.	U RSD hiljada 01.01.2014.
Plasmani po poslovima u ime i za račun trećih lica u dinarima:			
– kratkoročni	12,635	9,721	8,642
– dugoročni	697,684	729,089	747,072
Stanje na dan 31. decembra	710,319	738,810	755,714

Kratkoročni poslovi u ime i za račun trećih lica se najvećim delom odnose na sredstva Ministarstva poljoprivrede u iznosu od 3,194 hiljade dinara i na dospelu zateznu kamatu od 4,980 hiljada dinara. Dugoročni poslovi se odnose na stambene kredite osigurane kod Nacionalne korporacije za osiguranje kredita u iznosu od 665,203 hiljade dinara i dugoročne poljoprivredne kredite u iznosu od 32,471 hiljadu dinara.

(b) Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze

	31.12.2015.	31.12.2014.	U RSD hiljada 01.01.2014.
U dinarima			
Plative garancije	1,200	540,550	1,181,763
Činidbene garancije	3,797,991	6,260,085	6,084,030
Avali i akcepti menica	872	947	13,802
Preuzete neopozive obaveze za nepovučene kredite i plasmane	2,809,822	7,788,726	4,391,311
Ostale vanbilansne stavke	75,083	114,288	41,039
	6,684,968	14,704,596	11,711,945
U stranoj valuti			
Plative garancije	527,918	110,793	103,178
Činidbene garancije	4,254,053	1,489,374	766,391
Avali i akcepti menica	299	-	-
Preuzete neopozive obaveze za nepovučene kredite i plasmane	6,967,122	21,774	27,642
Akreditivi	168,552	1,012,808	286,428
Ostale vanbilansne stavke	1,995	-	45,886
	11,919,939	2,634,749	1,229,525
Stanje na dan 31. decembra	18,604,907	17,339,345	12,941,470

Preuzete neopozive obaveze se odnose na neiskorišćene odobrene kredite koji se ne mogu jednostrano otkazati i to: minuse na tekućim računima, kredite preduzećima, višenamenske okvirne kredite i ostale preuzete neopozive obaveze.

Preuzete neopozive obaveze obično imaju fiksne datume kada ističu ili druge odredbe u vezi isteka. Pošto preuzete neopozive obaveze mogu isteći pre povlačenja kredita od strane komitenata, ukupno ugovoren iznos ne predstavlja neophodno buduće gotovinske odlive.

Banka prati ročnost preuzetih neopozivih obaveza po osnovu neiskorišćenih odobrenih kredita jer dugoročne preuzete obaveze nose viši stepen kreditnog rizika od kratkoročnih preuzetih obaveza.

Na dan 31. decembra 2015. godine, rezervisanja za gubitke po osnovu garancija i ostalih preuzetih neopozivih obaveza iznose 205,727 hiljada dinara (31. decembar 2014. godine: 200,995 hiljada dinara).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.

33. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Banka ostvaruje poslovne transakcije sa svojim akcionarima i drugim povezanim licima.

Banka ulazi u odnose sa matičnim pravnim licem – većinskim akcionarom Erste Group, Beč, drugim akcionarom i ostalim članicama Erste grupe. Stanja potraživanja i obaveza na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine, kao i prihodi i rashodi u toku godine, proistekli iz transakcija sa pravnim licima u okviru Erste gupe prikazana su u sledećim tabelama:

	2015		2014	
	Akcionari	Ostale članice Erste grupe	Akcionari	Ostale članice Erste grupe
Potraživanja				
Finansijska sredstva po fer vrednosti				
kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	46,224	-	43,652	-
Kredit i potraživanja od banaka	412,654	120,215	529,411	579,932
i drugih finansijskih organizacija	-	84	-	1
Kredit i potraživanja od komitenata	-	93,560	-	93,560
Investicije u zavisna društva	4,789	28,030	4,824	56,220
Ostala sredstva	463,667	241,889	577,887	729,713
Obaveze				
Finansijske obaveze po fer vrednosti				
kroz bilans uspeha namenjene trgovanju	68,115	-	27,282	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	8,407,493	467,935	42,138	121,530
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	619,168	-	1,728,260
Subordinirane obaveze	1,824,946	-	249,113	1,814,750
Rezervisanja	90	40	3	18
Ostale obaveze	2,620	39,365	192	656
	10,303,264	1,126,508	318,728	3,665,214
Vanbilansne pozicije				
Date garancije i druga jemstva	72,000	153,015	35,361	230,999
Preuzete neopozive obaveze	187,006	1,736	-	1,697
Druga vanbilansna evidencija	11,263,947	-	10,106,620	-
	11,522,953	154,751	10,141,981	232,696

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.

33. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

	2015.		U RSD hiljada 2014.	
	Akcionari	Ostale članice Erste grupe	Akcionari	Ostale članice Erste grupe
Prihodi od kamata	909	257	1,656	1,093
Rashodi kamata	(13,550)	(85,981)	(10,410)	(295,729)
Prihodi od naknada i provizija	53,331	28,704	27,484	37,964
Rashodi naknada i provizija	(145,749)	-	(146,268)	(71)
Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju	72,332	-	-	-
Ostali poslovni prihodi	-	26,654	4,281	32,090
Ostali rashodi	(83,395)	(487,303)	(115,833)	(455,263)

Naknada na osnovu Crossborder kredita je ostvarena u iznosu od 240,055 hiljada dinara (2014: 303,213 hiljada dinara).

Banka kroz Crossborder kredite pruža mogućnost svojim klijentima da se zaduže direktno u inostranstvu pri čemu se klijentima omogućava da sve aktivnosti u procesu odobravanja i administriranja izvrše u Banci. Ovakav vid usluga obezbeđuje klijentima mogućnost zaduživanja pod povoljnijim uslovima, a banci ostvarenje prihoda od naknada za ove usluge.

(a) Na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine, plasmani povezanim pravnim licima nisu bili obezvređeni.

(b) Banka ulazi u poslovne odnose i aranžmane sa članovima Izvršnog odbora i ostalim ključnim osobljem i sa njima povezanim licima u redovnom toku poslovanja. Stanja na kraju godine i efekti ovih transakcija su prikazani u sledećoj tabeli.

	Stanje na dan 31. decembra 2015. godine		U RSD hiljada Stanje na dan 31. decembra 2014. godine	
	Prihodi/ (rashodi) 2015. godine		Prihodi/ (rashodi) 2014. godine	
Minusi na tekućim računima, kreditne kartice, gotovinski i potrošački krediti	741	128	743	112
Stambeni krediti	41,442	4,203	42,336	5,016
Razgraničena naknada	194	-	211	-
Ostali plasmani i potraživanja	30	26	102	19
Ukupne ispravke vrednosti plasmana	(241)	2	(241)	13
Depoziti	76,340	(1,786)	77,336	(2,087)
Ostale obaveze	383	(1,516)	1,319	(2)
Neiskorišćeni okvir	534	-	231	-

(c) Naknade članovima Izvršnog odbora i Upravnog odbora Banke, iskazane u bruto iznosu, u toku 2015. i 2014. godine, prikazane su u sledećoj tabeli:

	2015.	U RSD hiljada 2014.
Zarade i naknade članova Upravnog odbora	5,914	11,200
Zarade i naknade članova Izvršnog odbora	79,322	89,468
Obračunata buduća primanja - IO	20,492	36,513
Ukupno	105,728	137,181

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.**34. UPRAVLJANJE RIZICIMA****34.1. Uvod**

Banka upravlja rizicima koji su svojstveni bankarskom poslovanju posredstvom procesa kontinuiranog identifikovanja, merenja i praćenja, uspostavljanja ograničenja i limita rizika kao i primenom drugih kontrola.

Banka je po prirodi svoje delatnosti izložena sledećim najznačajnijim vrstama rizika: kreditnom riziku, riziku likvidnosti i tržišnom riziku (koji obuhvata cenovni rizik, devizni rizik i robni rizik). Banka je takođe izložena uticaju operativnog rizika, rizika koncentracije koji posebno uključuje izloženosti Banke prema jednom licu, ili grupi povezanih lica, kamatnog rizika, rizika ulaganja Banke u druga pravna lica i osnovna sredstva, rizika koji se odnose na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena kao i drugim rizicima koje Banka kontinuirano prati.

Upravljanje rizicima u Banci je sveobuhvatan proces koji podrazumeva identifikaciju, analizu, rangiranje i kontrolu svih oblika poslovnih rizika (kreditnog, kamatnog, tržišnih rizika, rizika likvidnosti, rizika izloženosti i ulaganja, operativnog). Cilj procesa upravljanja rizicima je uspostavljanje adekvatnog sistema za identifikovanje, merenje, procenjivanje i praćenje rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju, kao i adekvatno reagovanje kako bi se predupredili mogući negativni uticaji na kapital ili finansijski rezultat Banke.

Banka ima usvojene politike i procedure kojima se obezbeđuje kontrola i primena svih unutrašnjih akata Banke u vezi sa upravljanjem rizicima kao i redovno izveštavanje Banke u vezi sa upravljanjem rizicima. Procesi upravljanja rizikom su presudni za kontinuirano profitabilno poslovanje Banke i svaki pojedinac u Banci, je u svom domenu, odgovoran za izloženost riziku. Ovakav sistem upravljanja rizicima omogućava blagovremeno i potpuno obaveštavanje organa upravljanja o svim rizicima koji se pojavljuju ili se mogu pojaviti, te omogućava adekvatno i pravovremeno reagovanje u slučaju istih.

Nezavisni proces upravljanja rizikom ne uključuje poslovne rizike koji obuhvataju promene u okruženju, tehnologiji i industriji. Banka prati ove rizike kroz proces strateškog planiranja.

Upravni odbor i Izvršni odbor su primarno odgovorni za identifikovanje i kontrolisanje rizika dok je operativna odgovornost delegirana Sektoru upravljanja kreditnim rizicima i Službi upravljanja strateškim rizicima. Pored toga, Banka je uspostavila i druga odvojena nezavisna tela odgovorna za upravljanje i praćenje rizika.

U Banci osnovne uloge u upravljanju rizicima imaju sledeći organi/tela:

Upravni odbor i Izvršni odbor

Upravni odbor i Izvršni odbor su odgovorni za sveobuhvatni pristup upravljanja rizicima kao i za odobravanje strategije i principa upravljanja rizicima. Svoje odluke donose na osnovu predloga Sektora za upravljanje kreditnim rizicima i Službe upravljanja strateškim rizicima, Odbora za upravljanje aktivom i pasivom i drugih relevantnih organa/tela Banke.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom ima sveobuhvatnu odgovornost za razvoj strategije upravljanja rizicima i implementacije principa, okvira, politika i limita. Odbor je odgovoran za fundamentalne nalaze po pitanju rizika kao i za upravljanje i praćenje relevantnih odluka vezanih za rizik, pre svega za rizik likvidnosti, kamatni i devizni rizik.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom ima savetodavnu ulogu i svoje odluke u vidu predloga šalje na usvajanje Izvršnom odboru Banke.

Odbor za upravljanje operativnim rizikom

Svrha Odbora za upravljanje operativnim rizikom je da diskutuje o svim relevantnim pitanjima upravljanja operativnim rizikom te predlaže i nadzire implementaciju korektivnih mere i aktivnosti za ublažavanje rizika.

Služba upravljanja aktivom i pasivom

Služba upravljanja aktivom i pasivom je organizovana kao samostalni organizacioni deo koji je direktno odgovoran Izvršnom odboru Banke. Takođe, ona je primarno odgovorna za finansiranje i likvidnost Banke. Služba upravljanja aktivom i pasivom priprema izveštaj za Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, kao i izveštaje vezane za upravljanje aktivom i pasivom za potrebe organa Banke.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.**34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)****34.1. Uvod (nastavak)****Interna revizija**

Interna revizija se uspostavlja sa ciljem da obezbedi da se poslovanje Banke odvija u skladu sa standardima obezbeđujući funkciju nezavisnog, objektivnog uveravanja, kao i savetodavnih aktivnosti baziranih na najboljoj praksi. Putem sistematičnog i disciplinovanog pristupa, Unutrašnja revizija pomaže Banci da ostvari svoje ciljeve ocenjujući i poboljšavajući efikasnost upravljanja rizicima, kontrolnih i upravljačkih procesa.

Interna revizija vrši kontinuirani nadzor nad procesom upravljanja rizicima u Banci, na način da proverava adekvatnost procedura, uspostavljenih kontrolnih mehanizama, kao i usaglašenost Banke sa usvojenim procedurama. Interna revizija razmatra rezultate svog rada sa rukovodstvom Banke i izveštava Odbor za reviziju i Upravni odbor o nalazima i datim preporukama.

Upravljanje rizicima i sistemi izveštavanja

U skladu sa Zakonom o bankama u Erste Banci a.d. Novi Sad ("Banka") ustanovljena je unutrašnja organizacija kojom su opredeljeni organizacioni deo koji u svojoj nadležnosti i odgovornosti ima zadatak upravljanja rizicima. Cilj sistema za upravljanje rizicima jeste da identifikuje i kvantifikuje rizik kome je Banka izložena u obavljanju svoje poslovne delatnosti.

Funkcije praćenja i upravljanja rizicima su u nadležnosti Sektora upravljanja kreditnim rizicima i Službe upravljanja strateškim rizicima, kao posebnih organizacionih jedinica u Banci. Politike upravljanja rizicima, strategija upravljanja rizicima kao i strategija upravljanja kapitalom povezane su sa strategijom Banke, a obuhvataju definisanje vrste rizika, načine upravljanja tim rizicima kao i stepen rizika koje je Banka voljna prihvatiti kako bi postigla svoje poslovne ciljeve. Posebna pažnja se poklanja punoj usklađenosti sa relevantnim propisima Narodne Banke Srbije (NBS).

Odgovornosti Sektora upravljanja kreditnim rizicima i Službe upravljanja strateškim rizicima obuhvataju sledeće:

- Identifikovanje i merenje odnosno procena izloženosti Banke prema pojedinim vrstama rizika;
- Praćenje rizika, uključujući njihov nadzor i kontrolu, izradu analiza i izveštaja o visini pojedinih rizika, njihovim uzrocima i posledicama;
- Merenje odnosno procena kao i upravljanje rizičnim profilom Banke i adekvatnosti kapitala;
- Praćenje parametara koji utiču na poziciju izloženosti Banke rizicima, prevashodno uključujući upravljanje i optimizaciju kvaliteta aktive i troška rizika;
- Razvijanje i primena kvantitativnih modela za upravljanje rizicima kao elemenata u procesu naprednog poslovnog odlučivanja i određivanja cene rizika;
- Izrada strategija i predloga limita izloženosti Banke po pojedinim vrstama rizika i njihova kontrola;
- Kvantifikovanje uticaja promena u ekonomskom ciklusu ili stresnih događaja na finansijski položaj Banke;
- Procena rizičnosti uvođenja novih proizvoda i eksternalizacije aktivnosti;
- Izrada metodologija, procedura i politika za upravljanje rizicima u skladu sa važećom zakonskom regulativom, standardima Erste Grupe, dobrom poslovnom praksom i posebnim potrebama Banke;
- Razvoj i implementacija različitih tehničkih platformi i alata.

Imajući u vidu različitost oblasti koje pokriva, u cilju efikasnijeg obavljanja svoje uloge, funkcija upravljanja rizicima podeljena je između Službe upravljanja strateškim rizicima i Sektora upravljanja kreditnim rizicima koji se sastoji iz sledećih organizacionih jedinica:

- Direkcija upravljanja rizicima pravnih lica;
- Direkcija upravljanja rizicima stanovništva;
- Direkcija upravljanja rizičnim i spornim plasmanima.

Sakupljene informacije iz svih poslovnih aktivnosti se ispituju i obrađuju da bi se identifikovali, analizirali i kontrolisali rizici kojima Banka jeste ili može biti izložena.

Banka je u svom poslovanju naročito izložena: kreditnom riziku, riziku koncentracije, tržišnom riziku, riziku likvidnosti, operativnom riziku. Dobijene informacije se prezentuju i objašnjavaju Upravnom odboru, Izvršnom odboru, Odboru za upravljanje aktivom i pasivom i rukovodiocima svih poslovnih jedinica. Izveštaji se šalju nadležnima na dnevnom, nedeljnom, mesečnom i kvartalnom nivou, kao i u skladu sa zahtevima istih.

Upravnom odboru se kvartalno dostavlja opsežan izveštaj o rizicima koji sadrži sve neophodne informacije za ocenu i izvođenje zaključaka o rizicima kojima je Banka izložena.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.**34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)****34.2. Kreditni rizik**

Kreditni rizik je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci.

Kreditni rizik Banke uslovljen je kreditnom sposobnošću dužnika, njegovom urednošću u izvršavanju obaveza prema Banci, kao i kvalitetom instrumenata obezbeđivanja potraživanja Banke, a identifikuje se, meri, procenjuje i prati u skladu internim aktima za upravljanje kreditnim rizikom kao i odlukama kojima se uređuju klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke i adekvatnost njenog kapitala.

Poslovna politika Banke zahteva i predviđa maksimalnu zaštitu Banke od izloženosti kreditnom riziku, kao najznačajnijem riziku u bankarskom poslovanju.

Banka kontroliše i upravlja kreditnim rizikom prevashodno uspostavljanjem rigoroznih procesa za utvrđivanje minimalne kreditne sposobnosti dužnika prilikom odobrenja plasmana kao i za redovno praćenje iste za sve vreme trajanja ugovornog odnosa, definisanjem različitih nivoa odlučivanja prilikom odobrenja plasmana (koji odražavaju znanje i iskustvo zaposlenih) kao i uspostavljanjem limita, kojima definiše nivo rizika koji je voljna da prihvati na nivou pojedinačnih komitenata, geografskih područja i industrija, kao i kroz praćenje izloženosti tim rizicima.

Banka svojim internim aktima, politikama i procedurama, obezbeđuje adekvatan sistem upravljanja kreditnim rizikom i svođenje kreditnog rizika na prihvatljiv nivo.

Strategijom upravljanja rizicima Banke, Kreditnom Politikom, kao i Politikama i Procedurama za upravljanje kreditnim rizikom, definiše se proces upravljanja kreditnim rizikom pojedinačnih plasmana i rizika na nivou portfolija, odnosno postupci identifikovanja, merenja i praćenja (kontrole) plasmana, a posebno onih sa povišenim nivoom rizika.

Proces praćenja kvaliteta kredita omogućava Banci da proceni potencijalne gubitke kao rezultat rizika kojima je izložena i da preduzme korektivne mere.

Rizici srodni kreditnom riziku

Kreditni rizik obuhvata rezidualni rizik, rizik smanjenja vrednosti potraživanja, rizik izmirenja/ispоруke, rizik druge ugovorne strane i kreditno-devizni rizik. Banka rizike srodne kreditnom riziku prevazilazi istim kontrolnim procesima i procedurama koji se koriste za kreditni rizik.

Rizik druge ugovorne strane

Banka posluje sa derivativnim finansijskim instrumentima što dovodi do njene izloženosti riziku druge ugovorne strane odnosno riziku od neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnanja novčanih tokova po toj transakciji.

Kreditni rizik derivata se limitira utvrđivanjem maksimalnog limita za svaki pojedinačni derivativni finansijski instrument i to na osnovu njegove vrste, ročnosti kao i kreditnog kvaliteta klijenta.

Rizik koncentracije plasmana

Rizik koncentracije je rizik gubitka koji proizilazi iz velike izloženosti Banke određenoj grupi dužnika ili pojedinačnom dužniku. Koncentracija kreditnog rizika nastaje kada značajan broj komitenata pripada istoj industriji, ili istom geografskom području, ili imaju slične ekonomske karakteristike, izloženi su istim faktorima koji utiču na prihode i rashode komitenata što može biti od uticaja na izmirivanje njihovih ugovornih obaveza u slučaju promena u ekonomskim, političkim ili nekim drugim okolnostima koje ih jednako pogađaju. Da bi se ostvario i održao sigurniji kreditni portfolio i da bi se minimizirao rizik koncentracije, ustanovljavaju se mere bezbednosti definisanjem maksimalnih nivoa izloženosti i kreditnih limita kao i redovnim praćenjem poštovanja ustanovljenih limita. Takođe, na redovnoj godišnjoj osnovi Banka sprovodi detaljnu i sveobuhvatnu analizu koncentracije kreditnog (ali i drugih) rizika po različitim dimenzijama (klase izloženosti, privredni sektori, kolaterali, proizvodi i sl.).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2. Kreditni rizik (nastavak)

(a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama

Pregled maksimalnih izloženosti kreditnom riziku, prikazan u bruto iznosu, bez uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja, a u skladu sa Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine dat je u narednoj tabeli:

a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama

	31.12.2015.	U RSD hiljada 31.12.2014.
Izloženost kreditnom riziku po bilansnim stavkama:		
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	169,944	189,149
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2,246,544	3,916,766
Kredit i potraživanja od komitenata	82,052,531	67,173,383
Ostala sredstva	693,637	613,411
Ukupno	85,162,656	71,892,709
Izloženost kreditnom riziku po vanbilansnim stavkama:		
Plative garancije	529,118	651,343
Činidbene garancije	8,052,044	7,749,459
Nepokriveni akreditivi	168,552	1,012,808
Avali i akcepti menica	1,171	947
Preuzete neopozive obaveze	9,776,944	7,810,500
Ostale vanbilansne stavke	77,078	114,288
Ukupno	18,604,907	17,339,345
Ukupna izloženost kreditnom riziku	103,767,563	89,232,054

U slučaju finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrednosti, prikazani iznosi predstavljaju trenutnu izloženost kreditnom riziku, ali ne i maksimalnu izloženost riziku koja može nastati u budućnosti kao rezultat promena fer vrednosti.

Koncentracijom rizika se upravlja postavljanjem limita u odnosu na pojedinačne komitente, geografska područja i industrije.

Maksimalna kreditna izloženost Banke prema nekom klijentu ili grupi povezanih klijenata u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima banke „Službeni glasnik RS“, br. 45/2011, 94/2011, 119/2012, 123/2012 i 23/2013 – dr. odluka, 43/2013, 92/2013, 33/2015 i 61/2015“ na dan 31. decembra 2015. godine je iznosila 2,259,321 hiljadu dinara (2014. godine: 10,962,150 hiljada dinara), ne uzimajući u obzir odbitne stavke (sredstva obezbeđenja potraživanja ili ostala sredstva zaštite od kreditnog rizika), odnosno 2,257,179 hiljada dinara (2014. godine: 1,851,559 hiljada dinara) nakon efekata kolaterala.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine, pre uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja i ostalih sredstava zaštite od kreditnog rizika, može se analizirati kroz sledeća geografska područja:

	Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	Kredit i potraživanja od komitenata	Ostala sredstva	Garancije i ostale preuzete obaveze	Ukupno 2015.
Srbija	137,026	-	819,509	81,955,944	630,988	17,798,626	101,342,093
Evropska unija	-	-	1,427,035	96,549	12,391	795,242	2,331,217
Ostale zemlje	32,918	-	-	38	50,258	11,039	94,253
Ukupno	169,944	-	2,246,544	82,052,531	693,637	18,604,907	103,767,563

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2. Kreditni rizik (nastavak)

(a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama (nastavak)

	U RSD hiljada						
	Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	Kredit i potraživanja od komitenata	Ostala sredstva	Garancije i ostale preuzete obaveze	Ukupno 2014.
Srbija	136,786	-	501,377	67,087,224	537,780	16,652,660	84,915,827
Evropska unija	19,890	-	3,414,483	86,134	38,776	565,727	4,125,010
Ostale zemlje	32,473	-	906	25	36,855	120,958	191,217
Ukupno	189,149	-	3,916,766	67,173,383	613,411	17,339,345	89,232,054

(b) Kvalitet portfolija

Kvalitetom finansijskih sredstava Banka upravlja koristeći internu klasifikaciju plasmana.

Standardni stepen kvaliteta obuhvata klijente kod kojih je uredno servisiranje duga jedva ostvarivo, a rizik od neizmirenja povećan. Substandardni stepen kvaliteta obuhvata klijente kod kojih je prisutna opasnost neizmirenja duga i kod kojih je reorganizacija i restrukturiranje neophodno. Sledeća tabela prikazuje kvalitet portfolija (bruto plasmana i vanbilansne izloženosti) po tipovima plasmana, zasnovanim na sistemu klasifikacije Banke, sa stanjem na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine:

	Nedospeli i neobezvređeni				U RSD hiljada				
	Visok stepen kvaliteta	Standardni stepen kvaliteta	Substandardni stepen kvaliteta	Dospeli i grupno obezvređeni	Pojedinačno obezvređeni	Ukupno 2015.	Pojedinačna ispravka vrednosti	Kolektivna ispravka vrednosti	Ukupna ispravka vrednosti
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	16,317	57,093	3,560	3,786	89,188	169,944	89,188	30,260	119,448
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,782,103	464,435	-	6	-	2,246,544	-	13,298	13,298
Kredit i potraživanja od komitenata	62,278,584	10,885,562	318,196	2,195,498	6,374,691	82,052,531	4,479,587	3,012,501	7,492,088
Ostala sredstva	258,260	150,130	1,156	92,931	191,160	693,637	194,570	92,659	287,229
	64,335,264	11,557,220	322,912	2,292,221	6,655,039	85,162,656	4,763,345	3,148,718	7,912,063

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2. Kreditni rizik (nastavak)

(b) Kvalitet portfolija (nastavak)

	Nedospeli i neobezvređeni			Dospeli i grupno obezvređeni	Pojedinačno obezvređeni	Ukupno 2015.
	Visok stepen kvaliteta	Standardni stepen kvaliteta	Substandardni stepen kvaliteta			
Plative garancije	326,831	61,209	-	141,078	-	529,118
Činidbene garancije	6,675,211	1,046,397	43,532	170,066	116,838	8,052,044
Avali i akcepti menica	223	-	649	-	299	1,171
Akreditivi	168,552	-	-	-	-	168,552
Neiskorišćene preuzete obaveze	8,537,603	1,062,275	732	77,615	98,719	9,776,944
Ostale vanbilansne stavke	71,616	5,462	-	-	-	77,078
Ukupno	15,780,036	2,175,343	44,913	388,759	215,856	18,604,907

	Nedospeli i neobezvređeni			Dospeli i grupno obezvređeni	Pojedinačno obezvređeni	Ukupno 2014.	Pojedinačna ispravka vrednosti	U RSD hiljada	
	Visok stepen kvaliteta	Standardni stepen kvaliteta	Substandardni stepen kvaliteta					Kolektivna	Ukupna ispravka vrednosti
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	16,317	76,297	840	6,507	89,188	189,149	89,188	27,904	117,092
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3,416,819	499,921	-	26	-	3,916,766	-	18,033	18,033
Kredit i potraživanja od komitenata	47,793,808	9,280,756	760,164	2,365,731	6,972,924	67,173,383	4,210,699	2,639,475	6,850,174
od toga: stanovništvo	24,462,613	677,741	18,817	2,024,025	852,874	28,036,070	297,996	1,969,980	2,267,976
od toga: pravna lica	23,331,195	8,603,015	741,347	341,706	6,120,050	39,137,313	3,912,703	669,495	4,582,198
Ostala sredstva	213,203	121,991	267	89,453	188,497	613,411	169,950	88,062	258,012
Ukupno	51,440,147	9,978,965	761,271	2,461,717	7,250,609	71,892,709	4,469,837	2,773,474	7,243,311

U RSD hiljada

	Nedospeli i neobezvređeni			Dospeli i grupno obezvređeni	Pojedinačno obezvređeni	Ukupno 2014.
	Visok stepen kvaliteta	Standardni stepen kvaliteta	Substandardni stepen kvaliteta			
Plative garancije	384,292	7,305	27,953	231,793	-	651,343
Činidbene garancije	6,889,047	425,171	32,069	396,172	7,000	7,749,459
Avali i akcepti menica	-	-	649	-	298	947
Akreditivi	1,003,275	9,533	-	-	-	1,012,808
Neiskorišćene preuzete obaveze	6,454,346	1,298,914	3,088	54,152	-	7,810,500
Ostale vanbilansne stavke	113,645	125	-	518	-	114,288
Ukupno	14,844,605	1,741,048	63,759	682,635	7,298	17,339,345

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2 Kreditni rizik (nastavak)

(b) Kvalitet portfolija (nastavak)

Starosna analiza dospelih kredita i plasmana komitentima

Starosna analiza kredita i plasmana bankama i komitentima koji su u status neizmirenja obaveza i grupno obezvređeni na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine, prikazana je kako sledi:

	U RSD hiljada			
	Do 30 dana	Od 31 do 90 dana	Više od 91 dana	Ukupno 2015.
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	3,786	-	-	3,786
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	6	6
Kredit i potraživanja od komitenata	1,091,668	62,410	1,041,420	2,195,498
Ostala sredstva	12,725	4,421	75,785	92,931
Ukupno	1,108,179	66,831	1,117,211	2,292,221
	Do 30 dana	Od 31 do 90 dana	Više od 91 dana	Ukupno 2014.
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	6,507	-	-	6,507
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	26	26
Kredit i potraživanja od komitenata	1,738,658	38,027	589,046	2,365,731
Ostala sredstva	16,657	1,684	71,112	89,453
Ukupno	1,761,822	39,711	660,184	2,461,717

Instrumenti obezbeđenja i ostala sredstva zaštite od kreditnog rizika

Iznos i tip zahtevanog instrumenta obezbeđenja naplate potraživanja zavisi od procenjenog kreditnog rizika svakog klijenata. Uslovi obezbeđenja koji prate svaki plasman su opredeljeni analizom boniteta klijenta, vrstom izloženosti kreditnom riziku, ročnošću plasmana, kao i samim iznosom. Banka svojom internom metodologijom utvrđuje vrste kolaterala i parametre njihovog vrednovanja.

Sredstva zaštite od kreditnog rizika (kolaterali)

	Gotovinski depoziti kod banke	Garancije	Hipoteke na stambenim nepokretnostima	Hipoteke na ostalim nepokretnostima	U RSD hiljada Ukupno 2015.
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	350,208	-	6,106	82,750	439,064
Kredit i potraživanja od komitenata	2,869,307	3,415,413	20,862,482	38,280,386	65,427,588
Ukupno:	3,219,515	3,415,413	20,868,588	38,363,136	65,866,652

	Gotovinski depoziti kod banke	Garancije	Hipoteke na stambenim nepokretnostima	Hipoteke na ostalim nepokretnostima	U RSD hiljada Ukupno 2014.
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	209,016	-	-	-	209,016
Kredit i potraživanja od komitenata	1,656,973	4,367,526	15,635,884	28,993,145	50,653,528
Ukupno:	1,865,989	4,367,526	15,635,884	28,993,145	50,862,544

Sredstva obezbeđenja i ostala sredstva zaštite od kreditnog rizika

Osnovni tipovi instrumenata obezbeđenja su sledeći: hipoteke na nepokretnostima, zaloge na pokretnim stvarima i potraživanjima, depoziti, zaloge na akcijama i obveznicama, zaloge na udelima, garancije banaka i Republike Srbije, kao i druge vrste definisane katalogom kolaterala. Banka redovno prati tržišnu vrednost instrumenata obezbeđenja koja se uzima u obzir i prilikom preispitivanja adekvatnosti ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.**34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)****34.2. Kreditni rizik (nastavak)****(b) Kvalitet portfolija (nastavak)**

Prilikom odobravanja plasmana, a u cilju osiguranja sekundarnog izvora otplate Banka preuzima instrumente obezbeđenja u skladu sa procenjenim kreditnim rizikom, katalogom kolaterala i drugim internim dokumentima kojima se predviđaju uslovi pod kojima se kolaterali na određeni način vrednuju. Tržišna vrednosti kolaterala se redovno prate i ažuriraju.

Procena obezvređenja finansijskih sredstava

Najznačajniji faktori koji se uzimaju u obzir prilikom procene obezvređenja plasmana su: postojanje materijalno značajnog kašnjenja u servisiranju glavnice plasmana ili dospelih kamata više od 90 dana, uočene slabosti u kapacitetu dužnika za servisiranjem duga (adekvatno generisanje novčanog toka), postojanje pogoršanja kreditnog rejtinga, stečaj dužnika, kao i nepoštovanje uslova definisanih ugovorom ili bilo koga drugog kriterijuma koji klijenta Banke dovodi u status neizvršavanja obaveza. Banka vrši procenu obezvređenja na dva nivoa, individualnom i grupnom, u zavisnosti od materijalne značajnosti potraživanja koje se nalazi u status neizmirenja obaveza. Više rukovodstvo Banke kvartalno ocenjuje adekvatnost procenjenih obezvređenja vrednosti plasmana.

Pojedinačno procenjivanje ispravke vrednosti

Banka na individualnom nivou određuje visinu ispravke vrednosti za svaki pojedinačno značajan kreditni plasman. Prilikom utvrđivanja visine ispravke vrednosti uzima se u obzir mogućnost ostvarivanja poslovnih planova klijenta, sposobnost klijenta da poboljša rezultate poslovanja u slučaju nastanka finansijskih poteškoća, vrednost po kojoj se kolaterali mogu realizovati i vremenski rokovi realizacije kolaterala, raspoloživost alternativne finansijske podrške klijentima, mogućnost naplate dospelih potraživanja, kao i vremenska dimenzija očekivanih tokova gotovine. Procena obezvređenja se vrši minimum kvartalno, a po potrebi i češće.

Grupno procenjivanje ispravke vrednosti

Banka na grupnoj osnovi procenjuje obezvređenje kredita koji nisu pojedinačno značajni, kao i pojedinačno značajnih kredita za koje ne postoje objektivni dokazi o individualnom obezvređenju. Procena obezvređenja se vrši mesečno.

Gubici po osnovu obezvređenja se procenjuju uzimajući u obzir sledeće informacije: istorijski poznate gubitke nastale na nivou kreditnog portfolija, važeće ekonomske uslove, kao i kašnjenje po osnovu dospelih potraživanja.

Obezvređenje finansijskih garancija i akreditiva se procenjuje i rezervisanje se izdvaja na istovetan način kao i kod kredita s tom razlikom što se procenjuje potencijalna konverzija vanbilansnih stavki u bilansne izloženosti po datom plasmanu.

Potrebna rezerva za procenjene gubitke

Za plasmane privredi i stanovništvu, a u skladu sa propisima Narodne banke Srbije, Banka takođe obračunava rezervu za procenjene gubitke u skladu sa interno definisanom metodologijom zasnovanom na Odluci o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki (videti napomenu 2.7.). Obezvređenje finansijskih garancija i akreditiva se procenjuje i rezervisanje se izdvaja na sličan način kao i kod kredita.

(c) Potraživanja sa statusom neizmirenja obaveza i default događaji

U skladu sa internim pravilima, Banka posebnu pažnju poklanja nadzoru potraživanja od klijenata u statusu neizmirenja obaveza (NPL klijenti) kod kojih je došlo do pojave događaja neizmirivanja obaveza (default događaja). Na redovnoj osnovi je uspostavljeno praćenje ukupnog stanja i trenda iznosa ovih potraživanja kako bi se pravovremeno reagovalo u cilju naplate istih i pravovremeno odredio adekvatan iznos ispravke vrednosti. Potraživanja od dužnika sa statusom neizmirenja obaveza se prate na nivou Banke, po kriterijumu proizvoda (kod fizičkih lica) i segmenta pripadnosti klijenta. Kod određivanja default događaja u obzir se uzimaju dani kašnjenja, postojanje restrukturiranja, otpisa potraživanja, stečaja ili likvidacije kao i ostali pokazatelji koji mogu ukazati na umanjenju nadoknadivost plasmana.

Na dan 31. decembra 2015. godine, bilansna potraživanja sa statusom NPL po internoj metodologiji banke iznose 8,801,579 hiljada dinara (2014. godine: 9,516,921 hiljadu dinara) dok povezana obračunata ispravka vrednosti iznosi 6,565,374 hiljade dinara (2014. godine: 6,116,302 hiljade dinara).

Dodatno, na dan 31. decembra 2014. godine, vanbilansna potraživanja sa statusom NPL po internoj metodologiji banke iznosila su 223,429 hiljada dinara (2014. godine: 12,193 hiljade dinara) dok povezana obračunata ispravka vrednosti iznosi 28,218 hiljada dinara (2014. godine: 4,923 hiljade dinara).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2. Kreditni rizik (nastavak)

(d) Restrukturirani krediti

U skladu sa internim metodologijama, Banka posebnu pažnju posvećuje potraživanjima koja su predmet restrukturiranja usled povećanog stepena kreditnog rizika. Pod ovim potraživanjima Banka smatra kredite i druge plasmane kod kojih je izvršeno restrukturiranje i promena inicijalno ugovorenih uslova usled nemogućnosti klijenta da izmiruje svoje obaveze u skladu sa ugovorom definisanim uslovima i rokovima zbog problema u poslovanju i pogoršanja finansijskih pokazatelja, odnosno značajnog pogoršanja kreditne sposobnosti klijenta. Sa druge strane, reprogram podrazumeva izmenu inicijalno ugovorenih uslova koja nije uslovljena pogoršanjem finansijske pozicije dužnika, odnosno ublažavanjem posledica pogoršane finansijske pozicije i ne predstavlja restrukturiranje. Rezultat je promenjene situacije na tržištu (kupci, dobavljači, konkurencija) i potrebe da se postojeća dinamika i uslovi kredita prilagode novonastaloj situaciji.

	Reprogramirani				U hiljadama dinara Restrukturirani			
	31.12.2015.		31.12.2014.		31.12.2015.		31.12.2014.	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto	Bruto	Neto	Bruto	Neto
Ukupno	5,458,180	5,115,451	4,832,713	4,585,147	2,451,855	967,986	1,797,319	747,385

(e) LTV racio

Tabela ispod predstavlja tkz. „LTV“ racio za stambene kredite, a koji predstavljaju deo ukupnih kredita odobrenih stanovništvu u iznosu od 30,360,510 hiljada dinara (napomena 21 (c)):

	U hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Manje od 50%	2,526,344	2,255,891
50% - 70%	3,107,173	2,631,959
71% - 100%	4,827,203	3,990,043
101% - 150%	2,190,995	2,141,928
Veći od 150%	1,191,881	743,558
Ostali	179,357	170,275
Ukupna izloženost	14,022,953	11,933,654
Prosečni LTV	71.18%	75.25%

34.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima

Rizik likvidnosti je rizik da Banka neće biti u mogućnosti da izmiri svoje dospele obaveze. Da bi se ovaj rizik smanjio ili ograničio, rukovodstvo Banke nastoji da diversifikuje svoje izvore finansiranja, upravlja aktivom razmatrajući stepen likvidnosti iste, prati dnevnu likvidnost Banke kao i njene buduće novčane tokove.

To uključuje procenu očekivanih dinarskih i deviznih novčanih tokova na dnevnom nivou i postojanje visoko likvidnih sredstava obezbeđenja koja mogu biti korišćena za osiguranje dodatnih finansijskih sredstava, ukoliko se to zahteva. Svojom imovinom i obavezama Banka upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze i da njeni klijenti raspolažu svojim sredstvima u skladu sa ugovorenim rokovima.

Upravljanje rizikom likvidnosti u Banci je definisano politikama, procedurama i pravilnicima koje odobravaju Upravni odbor i Izvršni odbor i koje su u saglasnosti sa strategijom upravljanja rizicima na nivou Erste Grupe, kao i sa svim relevantnim zakonskim i podzakonskim aktima Republike Srbije. Revizija politika, procedura i pravilnika se obavlja u skladu sa potrebama, a najmanje jednom godišnje.

Proces upravljanja rizikom likvidnosti organizovan je kroz rad Odbora za upravljanje aktivom i pasivom, Odeljenja za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti i Službe upravljanja aktivom i pasivom.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom i Odbor za operativno upravljanje likvidnošću ("OLC odbor") su odgovorni za praćenje rizika likvidnosti, upravljanje rizikom likvidnosti i predlaganje Izvršnom odboru mera i aktivnosti za održavanje likvidnosti, usklađivanje ročne strukture, plana rezervi finansiranja i drugih mera od značaja za finansijsku stabilnost Banke. Služba upravljanja aktivom i pasivom i Odeljenje za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti dnevno prate pokazatelj rizika likvidnosti (LIK) tako da se isti kreće u okviru limita propisanih od strane Narodne Banke Srbije, Politikom upravljanja rizikom likvidnosti i Planom finansiranja u nepredviđenim situacijama (kriza likvidnosti) (u daljem tekstu "PFNS"). Pored praćenja ovog pokazatelja Politika upravljanja rizikom likvidnosti i PFNS definišu i druge pokazatelje i njihove limite kao i osobe/odeljenja zadužene za praćenje i izveštavanje o istim. Kratak rezime kretanja ovih pokazatelja prezentuje se dvonedeljno na sastancima Odbora za operativno upravljanje likvidnošću, odnosno i češće u slučaju probijanja limita ili promene statusa likvidnosti.

Banka održava portfolio koji se sastoji od visoko likvidnih hartija od vrednosti i diversifikovanih sredstava koja mogu lako da se konvertuju u gotovinu u slučaju nepredviđenih i negativnih oscilacija u tokovima gotovine Banke. Takođe, Banka održava zahtevani nivo obavezne dinarske i devizne rezerve, u skladu sa zahtevima Narodne Banke Srbije.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

Nivo likvidnosti se iskazuje pokazateljem likvidnosti koji predstavlja odnos zbira likvidnih sredstava prvog (gotovina sredstva na žiro računu, zlato i drugi plemeniti metali; sredstva na računima kod banaka s raspoloživim kreditnim rejtingom izabrane agencije za rejting kome odgovara nivo kreditnog kvaliteta 3 ili bolji utvrđen u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke (investicioni rang); depoziti kod Narodne banke Srbije; čekovi i druga novčana potraživanja u postupku realizacije; neopozive kreditne linije odobrene Banci, akcije i dužničke hartije od vrednosti kotirane na berzi; 90% fer vrednosti hartija od vrednosti koje glase na dinare, bez devizne klauzule, čiji je izdavalac Republika Srbija i čija je minimalna ročnost tri meseca, odnosno 90 dana, a koje je Banka klasifikovala kao hartije od vrednosti kojima se trguje ili hartije od vrednosti koje su raspoložive za prodaju) i drugog reda (ostala potraživanja Banke koja dospevaju do mesec dana) i zbira obaveza po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća (40% depozita po viđenju banaka, 20% depozita po viđenju ostalih deponenata, 10% štednih uloga, 5% garancija i drugih oblika jemstva i 20% neiskorišćenih odobrenih neopozivih kreditnih linija) i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana.

Pored šireg pokazatelja likvidnosti Banka prati i uži pokazatelj likvidnosti.

Uži pokazatelj likvidnosti predstavlja odnos likvidnih potraživanja Banke prvog reda, s jedne strane, i zbira obaveza banke po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza banke sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja, s druge strane.

Banka je tokom 2015. i 2014. godine imala pokazatelj dnevne likvidnosti iznad zakonom propisanog nivoa.

Pokazatelj likvidnosti tokom 2015. i 2014. godine

	2015.	2014.
Prosek tokom perioda	1.79	3.2
Najviši	2.57	4.59
Najniži	1.13	1.65
Na dan 31. decembra	1.21	1.65

Uži pokazatelj likvidnosti tokom 2014. godine

	2015.	2014.
Prosek tokom perioda	1.60	1.91
Najviši	2.34	2.78
Najniži	0.98	1.09
Na dan 31. decembra	1.15	1.37

Analiza finansijskih obaveza prema dospeću

Sledeća tabela prikazuje najznačajnije finansijske obaveze Banke prema roku dospeća, sa stanjem na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine i zasnovana je na ugovorenim nediskontovanim iznosima otplate.

Banka očekuje da većina deponenata neće zahtevati isplatu depozita na dan dospeća utvrđenim ugovorom.

U RSD hiljada

	Od 0 do 1 mesec	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno 2015.
Obaveze po osnovu kredita, depozita i hartija od vrednosti	20,753,959	11,728,642	31,000,407	27,421,342	11,216,780	102,121,131
Subordinirane obaveze	555	17,018	137,374	1,550,781	355,527	2,061,254
Ukupno	20,754,514	11,745,660	31,137,781	28,972,123	11,572,307	104,182,385

U RSD hiljada

	Od 0 do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno 2014.
Obaveze po osnovu kredita, depozita i hartija od vrednosti	11,294,888	7,750,000	28,563,363	26,913,883	8,620,445	83,142,579
Subordinirane obaveze	-	16,539	299,630	206,190	1,843,195	2,365,554
Ukupno	11,294,888	7,766,539	28,862,993	27,120,073	10,463,640	85,508,133

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

Analiza finansijskih obaveza prema dospeću (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje garancije, akreditive i ostale preuzete neopozive obaveze Banke prema ugovorenim rokovima dospeća:

	U RSD hiljada					
	Do 14 dana	Od 15 dana do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina
						Ukupno 2015.
Potencijalne obaveze	210,976	542,602	1,322,190	3,783,978	2,842,487	48,653
Preuzete neopozive obaveze i akreditivi	17,215	79,674	205,241	3,539,024	4,329,939	1,682,928
Ukupno	228,191	622,276	1,527,431	7,323,002	7,172,426	1,731,581
						U RSD hiljada
	Do 14 dana	Od 15 dana do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina
						Ukupno 2014.
Potencijalne obaveze	404,656	118,666	1,911,603	4,004,065	2,926,592	18,975
Preuzete neopozive obaveze i akreditivi	66,847	30,196	258,251	1,891,099	3,160,201	2,518,194
Ukupno	471,503	148,862	2,169,854	5,895,164	6,116,793	2,537,169
						17,339,345

Banka očekuje da neće sve potencijalne i preuzete neopozive obaveze biti povučene pre njihovog isteka roka dospeća.

Za potrebe finansiranja malih i srednjih preduzeća, kao i infrastrukturnih projekata malog i srednjeg obima koje realizuju opštine, Banka je koristila sredstva Evropske investicione banke (EIB).

Za potrebe finansiranja malih i srednjih preduzeća, kao i infrastrukturnih projekata malog i srednjeg obima koje realizuju opštine, Banka koristi sredstva Evropske investicione banke (EIB), Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) i Nemačke razvojne banke (KfW).

Banka je potpisala tri ugovora sa EIB i to 2010., 2012. i 2015. godine u ukupnom iznosu od 125 miliona evra.

Ugovorom potpisanim sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD) potpisanim u 2012. godini Banka je obezbedila sredstva za potrebe finansiranja malih i srednjih preduzeća u obimu od EUR 10 miliona.

Potpisivanjem ugovora sa Nemačkom razvojnom bankom, KfW, krajem 2012. godine, Banka je za potrebe finansiranja mikro, malih i srednjih preduzeća i projekata energetske efikasnosti/obnovljive energije obezbedila sredstva u iznosu od EUR 10 miliona.

Potpisivanjem ugovora sa Nemačkom razvojnom bankom, KfW, krajem 2012. godine, kao i drugog ugovora potpisanog 2014. godine, Banka je za potrebe finansiranja mikro, malih i srednjih preduzeća i projekata energetske efikasnosti/obnovljive energije obezbedila sredstva u iznosu od ukupno EUR 30 miliona.

Za potrebe finansiranja kredita pravnim licima Banka je 3. decembra 2015. godine sa Erste Group Bank AG potpisala ugovor o dugoročnom kreditu na iznos od EUR 100 miliona.

Saldo primljenih kredita od inostranih kreditnih institucija na dan 31. decembar 2015. godine iznosi 13,824,816 hiljada dinara (2014. godine: 10,566,128 hiljada dinara) (napomena 26).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

Analiza finansijskih obaveza prema dospeću (nastavak)

Naziv poverioca	Oznaka valute	Iznos kredita	Datum dospeća	U RSD hiljada	
				31.12.2015.	31.12.2014.
Erste Group Bank AG	CHF	10,000,000	15. jul 2019.	1,125,230	-
Erste Group Bank AG	EUR	20,000,000	03. decembar 2020.	2,432,522	-
Erste Group Bank AG	EUR	5,000,000	03. decembar 2020.	608,131	-
EIB_EUR 25mn_I tranša	EUR	5,099,200	17. oktobar 2017.	620,196	925,186
EIB_EUR 25mn_II tranša	EUR	9,055,247	19. decembar 2023.	1,101,354	1,163,764
EIB_EUR 25mn_III tranša	EUR	4,295,758	19. decembar 2023.	522,476	535,845
EIB_EUR 25mn_IV tranša	EUR	3,300,000	12. januar 2024.	401,366	399,162
EIB_EUR_50mn_I tranša	EUR	12,097,500	21. oktobar 2025.	1,471,372	1,463,293
EIB_EUR_50mn_II tranša	EUR	11,846,000	22. decembar 2025.	1,440,783	1,432,872
EIB_EUR_50mn_III tranša	EUR	16,223,576	30. jun 2026.	1,973,210	1,962,376
EIB_EUR_50mn_IV tranša	EUR	3,610,014	18. decembar 2026.	439,072	436,661
EBRD	EUR	5,714,286	12. avgust 2017.	695,006	1,036,785
KfW	EUR	8,000,000	30. decembar 2019.	973,009	1,209,583
Obaveze po osnovu razgranicene kamate				21,089	601
				13,824,816	10,566,128

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

Analiza finansijskih obaveza prema dospeću (nastavak)

Analiza ročne strukture sredstava i obaveza

Tabela u nastavku predstavlja analizu rokova dospeća sredstava i obaveza Banke na osnovu ugovorenih uslova plaćanja. Ugovoreni rokovi dospeća sredstava i obaveza određeni su na osnovu preostalog perioda na dan bilansa stanja u odnosu na ugovoreni rok dospeća. Ročna struktura sredstava i obaveza na dan 31. decembra 2015. godine zasnovana je na ugovorenim nediskontovanim iznosima i prikazana je kako sledi:

	U RSD hiljada					
	Do 14 dana	Od 15 dana do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina
Ukupno 2015.						
AKTIVA						
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	18,523,428	-	-	-	-	-
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans trgovanju	1,760,588	515,535	1,279,744	1,448,198	3,301,944	57,463
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	525,052	-	-	357,993	1,743,017	820,210
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	-	-	-	1,648,150	4,132,543	1,227,719
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2,379,496	-	108	41,489	312,258	-
Kredit i potraživanja od komitenata	1,679,445	212,188	956,782	8,191,760	30,813,096	33,329,396
Investicije u zavisna društva	-	-	-	-	-	93,560
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	-	350,854
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	-	733,119
Investicione nekretnine	-	-	-	-	-	238,508
Tekuća poreska sredstva	1,116	-	-	-	-	-
Odložena poreska sredstva	-	-	161,382	-	-	-
Ostala sredstva	193,151	416,931	17	456	10,419	30,650
Ukupna aktiva	25,062,276	1,144,654	2,398,033	11,688,046	40,313,277	36,881,479
						117,487,765

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

Analiza finansijskih obaveza prema dospeću (nastavak)

Analiza ročne strukture sredstava i obaveza (nastavak)

	U RSD hiljada						
	<u>Do 14 dana</u>	<u>Od 15 dana do 1 meseca</u>	<u>Od 1 do 3 meseca</u>	<u>Od 3 do 12 meseci</u>	<u>Od 1 do 5 godina</u>	<u>Preko 5 godina</u>	<u>Ukupno 2015.</u>
PASIVA							
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	94,235	-	-	-	-	-	94,235
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	6,675,546	4,063,783	902,135	2,146,253	7,750,628	8,743,820	30,282,165
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	36,712,600	4,528,398	4,870,944	14,865,375	6,457,510	860,566	68,295,393
Subordinirane obaveze	555	-	-	-	-	1,824,391	1,824,946
Rezervisanja	-	-	534,486	-	-	-	534,486
Ostale obaveze	452,350	-	4,709	-	-	-	457,059
Ukupno obaveze	<u>43,935,286</u>	<u>8,592,181</u>	<u>6,312,274</u>	<u>17,011,628</u>	<u>14,208,138</u>	<u>11,428,777</u>	<u>101,488,284</u>
Ukupan kapital	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>15,999,481</u>	<u>15,999,481</u>
Ukupno pasiva	<u>43,935,286</u>	<u>8,592,181</u>	<u>6,312,274</u>	<u>17,011,628</u>	<u>14,208,138</u>	<u>27,428,258</u>	<u>117,487,765</u>
Ročna neusklađenost na dan:							
31. decembra 2015. godine	<u>(18,873,010)</u>	<u>(7,447,527)</u>	<u>(3,914,241)</u>	<u>(5,323,582)</u>	<u>26,105,139</u>	<u>9,453,221</u>	
31. decembra 2014. godine	<u>39,776,093</u>	<u>(11,227,359)</u>	<u>(11,969,556)</u>	<u>(14,484,647)</u>	<u>(3,885,962)</u>	<u>1,791,430</u>	

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.**34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)****34.4. Tržišni rizici**

Tržišni rizici su mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki banke koje nastaju usled kretanja cena na tržištu.

Poslovanje Banke je između ostalih izloženo i tržišnim rizicima, koji obuhvataju devizni rizik, cenovni rizik po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti i robni rizik.

Opšti cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti je rizik od promene cene dužničke hartije od vrednosti usled promene opšteg nivoa kamatnih stopa.

Za izračunavanje kapitalnog zahteva opšteg cenovnog rizika Banka primenjuje metod dospeća.

Metod dospeća bazira se na raspoređivanju svih neto pozicija u dužničkim hartijama od vrednosti u klase i zone dospeća prema preostalom periodu do dospeća i kuponskoj (kamatnoj) stopi, a prema propisanoj tabeli u Odluci kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke.

Kapitalne zahteve za tržišne rizike proistekle iz stavki Knjige trgovanja Banka izračunava primenom metodologije i smernica propisanih Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Upravljanje tržišnim rizicima u Banci je definisano politikama, procedurama i pravilnicima koje odobravaju Upravni odbor i Izvršni odbor i koje su u saglasnosti sa strategijom upravljanja rizicima na nivou Erste Grupe, kao i sa svim relevantnim zakonskim i podzakonskim aktima Republike Srbije. Revizija politika, procedura i pravilnika se obavlja u skladu sa potrebama, a najmanje jednom godišnje.

Proces upravljanja tržišnim rizicima organizovan je kroz rad Odbora za upravljanje aktivom i pasivom, Odeljenja za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti i Službe za upravljanje aktivom i pasivom.

Identifikovanje, merenje, analiziranje i izveštavanje o izloženosti tržišnim rizicima povereno je posebnoj organizacionoj jedinici Banke, odnosno Odeljenju za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti. Služba upravljanja aktivom i pasivom i Odeljenje za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti na dnevnom nivou prate pokazatelj deviznog rizika, pri čemu Služba upravljanja aktivom i pasivom po pravilu jednom mesečno priprema izveštaj za Odbor za upravljanje aktivom i pasivom.

Dodatno, Odeljenje za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti prati i upravlja tržišnim rizicima kroz kontrolu postavljenih limita knjige trgovanja izmenu postojećih i definisanje novih, kao i procenu relevantnih rizika proisteklih iz uvođenja novih proizvoda i složenih transakcija.

35.4.1 Rizik od promene kamatnih stopa

Kamatni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promena kamatnih stopa, a Banka je izložena ovom riziku po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi i procenjuje isti ukupno i po svim materijalno značajnim valutama za čiju definiciju ima uspostavljene kriterijume. U skladu sa tim kriterijumima, pod materijalno značajnim valutama Banka smatra RSD i EUR.

Osnova za formiranje kamatnih stopa su tržišne kamatne stope, na osnovu čijih kretanja se i kamatne stope Banke redovno usklađuju. Rezultat promene kamatnih stopa može biti povećanje ili smanjenje kamatnih marži. Aktivnost upravljanja rizikom kamatnih stopa ima za cilj optimizaciju odnosa ovih uticaja u smislu uticaja na neto prihod od kamate sa jedne, i ekonomsku vrednost kapitala sa druge strane.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom upravlja ročnom usklađenošću aktive i pasive na osnovu: smernica Grupe, makroekonomskih analiza i predviđanja, predviđanja uslova za postizanje likvidnosti, analize i predviđanja trendova kamatnih stopa na tržištu za različite segmente aktive i pasive.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.4. Tržišni rizici (nastavak)

34.4.1 Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje izloženost Banke riziku od promene kamatnih stopa (Repricing Gap) na dan 31. decembra 2015. godine. Sredstva i obaveze i valutni swap-ovi od vanbilansnih stavki su prikazane po datumu ponovnog određivanja kamate ili datumu dospeća u zavisnosti od toga koji je datum raniji.

Kategorija	Do mesec dana	Od mesec do tri meseca	Od tri do šest meseci	Od šest meseci do godinu dana	Preko jedne godine	U RSD hiljada	
						Ukupno nekamatonosno	Ukupno
Gotovina	-	-	-	-	-	2,259,336	2,259,336
Obavezna rezerva	5,053,944	-	-	-	-	7,210,148	12,264,092
Viškova likvidnih sredstava	4,000,000	-	-	-	-	-	4,000,000
Hartije od vrednosti	8,837,123	-	2,006,143	-	7,996,195	-	18,839,461
Reverzni repo	500,000	-	-	-	-	-	500,000
Kredit bankama	6,500	-	-	-	-	-	6,500
Kredit komitentima	53,671,506	7,947,757	1,722,834	1,219,613	9,410,529	-	73,972,239
Ostala aktiva	-	-	-	-	-	5,646,137	5,646,137
Ukupna bilansna aktiva	72,069,073	7,947,757	3,728,977	1,219,613	17,406,724	15,115,621	117,487,765
FX Swap	1,991,255	-	-	-	-	-	1,991,255
Ukupna aktiva	74,060,328	7,947,757	3,728,977	1,219,613	17,406,724	15,115,621	119,479,020
Obaveze prema FI	10,040,423	6,369,007	9,216,261	154,281	2,172,095	-	27,952,067
Depoziti po viđenju	2,768,937	5,537,874	8,306,811	3,570,077	13,687,465	-	33,871,164
Oročeni depoziti	7,756,382	5,644,646	6,430,478	10,588,979	6,060,508	-	36,480,993
Ostala pasiva	-	-	-	-	-	3,184,059	3,184,059
Kapital	-	-	-	-	-	15,999,481	15,999,481
Ukupna bilansna pasiva	20,565,742	17,551,527	23,953,550	14,313,337	21,920,068	19,183,540	117,487,764
FX Swap	1,992,836	-	-	-	-	-	1,992,836
Ukupna pasiva	22,558,578	17,551,527	23,953,550	14,313,337	21,920,068	19,183,540	119,480,600
Neto izloženost kamatnom riziku na dan 31.12.2015.	51,501,750	(9,603,770)	(20,224,573)	(13,093,724)	(4,513,344)	(4,067,919)	(1,580)
Neto izloženost kamatnom riziku na dan 31.12.2014.	39,776,094	(11,227,359)	(11,969,556)	(14,484,647)	(3,885,962)	1,791,430	-

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.**34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)****34.4. Tržišni rizici (nastavak)****34.4.1 Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)**

Rizik od promene kamatnih stopa se takođe prati analizom senzitiviteta – scenario analizama, odnosno posmatranjem uticaja promene kamatnih stopa na prihode i rashode Banke.

Sledeća tabela prikazuje senzitivnost bilansa uspeha Banke na razumno moguće promene kamatnih stopa (1%) uz konstantno održavanje ostalih varijabli. Senzitivnost bilansa uspeha predstavlja efekat pretpostavljenih promena u kamatnim stopama na neto prihode od kamata u jednoj godini na finansijska sredstva i obaveze koji su bazirani na kamatnim stopama na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine.

Valuta	Promena u procentnom poenu	Senzitivnost na bilans uspeha 2015	Promena u procentnom poenu	U RSD hiljada Senzitivnost na bilans uspeha 2014
<i>Povećanje procentnih poena:</i>				
RSD	1%	105,729	1%	95,052
EUR	1%	238,224	1%	146,226
<i>Smanjenje procentnih poena:</i>				
RSD	1%	(105,664)	1%	(95,046)
EUR	1%	36,367	1%	(11,201)

35.4.2. Devizni rizik

Devizni rizik je rizik da će doći do promene vrednosti finansijskih instrumenata i negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promena deviznog kursa. Bankarsko poslovanje u različitim valutama uslovljava izloženost oscilacijama deviznih kurseva više valuta.

Banka upravlja deviznim rizikom nastojeći da spreči negativne efekte promene međuvalutnih kurseva i kursa stranih valuta u odnosu na dinar (negativne kursne razlike) kako na finansijski rezultat Banke, tako i na sposobnost komitenata da vraćaju kredite u stranoj valuti.

U cilju zaštite od deviznog rizika, Banka dnevno prati kretanje deviznih kurseva na finansijskom tržištu, vodi politiku niske izloženosti deviznom riziku i sa korisnicima kredita i plasmana ugovara valutnu klauzulu.

Sektor sredstava i Služba upravljanja aktivom i pasivom dnevno prate kretanje deviznog rizika u celini i po pojedinim valutama. Odeljenje za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti dnevno prati kretanje pokazatelja deviznog rizika i interno postavljene limite devizne pozicije po valutama. Pozicije se prate svakodnevno kako bi se osiguralo da vrednosti datih pozicija ostanu u visini svih utvrđenih limita.

U skladu sa regulatornim zahtevima Narodne banke Srbije, Banka kontinuirano održava svoju deviznu poziciju – pokazatelj njenog deviznog rizika u granicama zakonski propisanog maksimuma u odnosu na kapital, gde je Banka dužna da obezbedi da njena ukupna neto otvorena devizna pozicija ne prelazi 20% njenog kapitala.

U toku 2015. godine, Banka je kontinuirano vodila računa o usklađenosti pokazatelja deviznog rizika, pri čemu je navedeni pokazatelj bio na nivou koji je u okviru propisanog limita. Pokazatelj deviznog rizika Banke na kraju svakog radnog dana nije bio veći od 20% u odnosu na kapital Banke.

Sledeća tabela ukazuje na valute u kojima Banka ima značajne izloženosti na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine svojih monetarnih sredstva i obaveze kojima se ne trguje.

Navedena analiza obračunava rezultat razumno mogućih kretanja kurseva valuta u odnosu na RSD uz konstantno održavanje ostalih varijabli. Negativni iznosi u tabeli predstavljaju potencijalno smanjenje bilansa uspeha, odnosno dobitka ili kapitala, dok pozitivni iznosi predstavljaju potencijalna povećanja.

Valuta	Promene u deviznom kursu (depresijacija u %) 2015.	Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja 2015.	Promene u deviznom kursu (depresijacija u %) 2014.	U RSD hiljada Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja 2014.
EUR	2%	(1,708)	2%	5,549
CHF	2%	87	2%	(238)
USD	2%	(845)	2%	(66)

Sledeća tabela prikazuje izloženost Banke deviznom riziku na dan 31. decembra 2015. godine. U tabeli su uključena sredstva i obaveze po njihovim knjigovodstvenim vrednostima.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.4. Tržišni rizik (nastavak)

34.4.2. Devizni rizik (nastavak)

					Ukupno u stranoj		Ukupno u	U RSD hiljada
	EUR	USD	CHF	Ostale valute	valuti	dinarima	Ukupno	
AKTIVA								
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	7,941,036	62,009	121,963	76,117	8,201,125	10,322,303	18,523,428	
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	6,504,761	-	-	-	6,504,761	1,858,711	8,363,472	
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	1,245,699	10,672	-	-	1,256,371	2,189,901	3,446,272	
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	-	-	-	-	-	7,008,412	7,008,412	
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	908,287	760,077	177,824	253,950	2,100,138	633,213	2,733,351	
Kredit i potraživanja od komitenata	56,692,769	511,492	1,772,221	-	58,976,482	16,206,185	75,182,667	
Investicije u zavisna društva	-	-	-	-	-	93,560	93,560	
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	-	350,854	350,854	
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	-	733,119	733,119	
Investicione nekretnine	-	-	-	-	-	238,508	238,508	
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	-	1,116	1,116	
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	161,382	161,382	
Ostala sredstva	68,441	1,504	(13,817)	68	56,196	595,428	651,624	
Ukupna aktiva	73,360,993	1,345,754	2,058,191	330,135	77,095,073	40,392,692	117,487,765	
PASIVA								
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	68,838	-	-	-	68,838	25,397	94,235	
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci	25,206,522	66,758	1,135,204	8,587	26,417,071	3,865,094	30,282,165	
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	44,406,100	3,054,654	920,212	291,831	48,672,797	19,622,596	68,295,393	
Subordinirane obaveze	1,824,946	-	-	-	1,824,946	-	1,824,946	
Rezervisanja	148,446	1,394	-	-	149,840	384,646	534,486	
Ostale obaveze	99,750	1,673	3,276	4	104,703	352,356	457,059	
Ukupno obaveze	71,754,602	3,124,479	2,058,692	300,422	77,238,195	24,250,089	101,488,284	
Ukupan kapital	-	-	-	-	-	15,999,481	15,999,481	
Ukupno pasiva	71,754,602	3,124,479	2,058,692	300,422	77,238,195	40,249,570	117,487,765	
Neto devizna pozicija na dan:								
- 31.decembra 2015. godine	1,606,391	(1,778,725)	(501)	29,713	(143,122)	-		
- 31. decembra 2014. godine	2,251,115	(39,559)	(8,623)	15,749	2,218,682	-		

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.**34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)****34.5. Koncentracija rizika Banke**

Koncentracija rizika Banke obuhvataju rizike izloženosti Banke prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica, kao i rizike izloženosti Banke prema licu povezanom sa Bankom.

Praćenje izloženosti Banke ovom riziku obavezan je deo postupaka u fazi odobravanja plasmana u smislu da organ - odbor koji odobrava plasman raspolaže podacima o ukupnoj visine izloženosti Banke prema klijentu ili grupi povezanih lica i odnosa prema kapitalu Banke.

U 2015. godini Banka je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika izloženosti i, sprovođenjem odgovarajućih aktivnosti predviđenih relevantnim procedurama i odlukama o odobravanju kredita, obezbedila usklađenost svojih plasmana i ulaganja sa pokazateljima poslovanja propisanim od strane Narodne banke Srbije (videti napomenu 31 (b)) kao i internim pokazateljima.

U skladu sa politikom upravljanja rizicima, rukovodstvo Banke utvrđuje limite, odnosno maksimalnu koncentraciju plasmana po pojedinim pravnim licima ili grupi povezanih lica, i licima povezanim sa Bankom.

Postupci sprovođenja upravljanja ovim rizikom predmet su i kontrole interne revizije i funkcije kontrole usklađenosti poslovanja.

34.6. Rizici ulaganja banke

Rizici ulaganja Banke, obuhvataju rizike ulaganja u kapital drugih pravnih lica i u osnovna sredstva.

U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, prati se visina ulaganja Banke i visina regulatornog kapitala i obezbeđuje da ulaganje Banke u jedno lice koje ne posluje u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala Banke, te da ukupna ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva i investicione nekretnine Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Izloženost riziku ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva, prati se na način da je organizacioni deo ili organ Banke nadležan za nabavku osnovnih sredstava i ulaganje u pravna lica upoznat sa trenutnim stanjem izloženosti i visinom kapitala radi blagovremenog postupanja u skladu sa propisanim limitima.

U 2015. godini, Banka je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika ulaganja i sprovođenjem odgovarajućih aktivnosti obezbedila usklađenost ulaganja sa pokazateljima propisanim od strane Narodne banke Srbije.

Postupci sprovođenja upravljanja ovim rizikom predmet su i kontrole interne revizije i funkcije kontrole usklađenosti poslovanja.

34.7. Rizik zemlje

Pod rizikom koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena podrazumevaju se negativni efekti koji bi mogli uticati na njen finansijski rezultat i kapital zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica.

Banka najvećim delom plasira sredstva komitentima iz Republike Srbije, dok je riziku zemlje izložena u delu sredstava koja se u određenim momentima mogu plasirati do utvrđenih limita ino-bankama.

Banka vodi politiku upravljanja rizikom zemlje na način što primenjuje usvojene limite, koje je odredila matična banka na osnovu rejtinga zemalja.

Izloženost Banke riziku zemlje je nizak iz razloga što je učešće nerezidenata u ukupnom kreditnom portfoliju Banke zanemarljivo.

34.8. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u banci, kao i usled nepredvidivih eksternih događaja.

Banka je uspostavila sveobuhvatan sistem upravljanja operativnim rizikom kroz identifikaciju i evidenciju, procenu i praćenje operativnog rizika u svim materijalno značajnim proizvodima, aktivnostima, procesima i sistemima. Upravljanje operativnim rizikom je obaveza svih zaposlenih Banke.

Odbor za upravljanje operativnim rizikom Banke, pored nezavisnog odeljenja za upravljanje operativnim rizikom te ostalih kontrolnih funkcija, aktivno doprinosi unapređenju funkcije upravljanja operativnim rizikom.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.**34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)****34.8. Operativni rizik (nastavak)**

Sistemom izveštavanja o događajima operativnog rizika vrši se pravovremena identifikacija događaja operativnog rizika, dok se procesom usklađivanja sa drugim izvorima informacija obezbeđuje kompletnost, koherentnost i obuhvatnost svih događaja operativnog rizika koji su se dogodili u Banci.

Događaji operativnog rizika sakupljaju se u jedinstvenu bazu podataka i dalje analiziraju i prate. Takođe, banka prikuplja i eksterne podatke o događajima operativnog rizika.

Banka upravlja operativnim rizikom podizanjem nivoa svesti zaposlenih o istom, implementacijom kvantitativnih i kvalitativnih alata za identifikovanje i merenje izloženosti riziku, te uspostavljanjem adekvatnih preventivnih i korektivnih mera sa ciljem umanjenja izloženosti operativnom riziku na prihvatljiv nivo.

Banka je definisala i redovno revidira i ažurira interne akte kojima reguliše područje upravljanja izloženosti Banke operativnom riziku, vodeći računa o usklađenosti sa važećim regulatornim okvirom te standardima Grupe.

Ostale aktivnosti kojima Banka umanjuje mogućnost nastanka operativnog rizika su upravljanje kontinuitetom poslovanja (BCM), kontinuirano unapređenje internih kontrolnih mehanizama, informacione sigurnosti, edukacija svih zaposlenih u Banci, kontinuirano praćenje i izveštavanje o nastanku operativnog rizika odnosno, procena izloženosti operativnom riziku koji može nastati korišćenjem kvalitativnih metoda procene (kao što su na primer samoprocena, ključni indikatori operativnog rizika, scenario analiza i sl.).

Banka je putem Programa osiguranja od operativnih rizika osigurana od klasičnih rizika i specifičnih bankarskih rizika. Klasični rizici obuhvataju štete na imovini, provale, krađe (vredne imovine) i opštu odgovornost. Specifični rizici Banke obuhvataju unutrašnje i eksterne prevare, tehnološke rizike i građansku odgovornost.

Kontinuirano se vrši procena rizika koji nastaju u procesu uvođenja novih proizvoda/usluga, projekata, kao i procena rizika koji nastaju poveravanjem aktivnosti trećim licima.

Banka vrši izračun kapitalnog zahteva za operativni rizik primenom Pristupa osnovnog indikatora, počev od 31.12.2011. godine.

34.9. Upravljanje kapitalom

Ciljevi Banke u pogledu upravljanja kapitalom, što predstavlja širi koncept od iznosa kapitala prikazanog u bilansu stanja, su:

- da obezbedi usaglašenost sa zahtevima Narodne banke Srbije;
- da obezbedi nivo i strukturu kapitala koji mogu da podrže očekivani rast plasmana;
- da obezbedi mogućnost dugoročnog nastavka poslovanja uz obezbeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama i
- da obezbedi jaku kapitalnu osnovu kao podršku daljem razvoju poslovanja Banke.

Banka upravlja strukturom kapitala i vrši usklađivanja u skladu sa promenama u ekonomskim uslovima i rizikom karakterističnim za aktivnosti Banke. Rukovodstvo Banke redovno prati pokazatelje adekvatnosti Banke i druge pokazatelje poslovanja koje propisuje Narodna banka Srbije i dostavlja kvartalne izveštaje Narodnoj banci Srbije o ostvarenim vrednostima pokazatelja.

Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije propisano je da banke moraju da održavaju minimalni iznos kapitala od dinarske protivvrednosti 10 miliona evra prema zvaničnom srednjem kursu, pokazatelj adekvatnosti kapitala od najmanje 12%, kao i da obim i strukturu svog poslovanja usklade sa pokazateljima poslovanja propisanim Odlukom o upravljanju rizicima ("Službeni glasnik RS", br. 45/2011, 94/2011, 119/2012, 123/2012 i 23/2013 – dr. odluka, 43/2013 i 92/2013, 33/2015 i 61/2015) i Odlukom o adekvatnosti kapitala ("Službeni glasnik RS", br. 46/2011, 6/2013 i 51/2014).

Navedenom Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala banke utvrđen je način izračunavanja kapitala Banke i pokazatelja njegove adekvatnosti. Ukupan kapital Banke se sastoji od osnovnog i dopunskog kapitala i definisanih odbitnih stavki, dok se rizična bilansna i vanbilansa aktiva utvrđuju u skladu sa propisanim ponderima rizičnosti za sve tipove aktive.

Osnovni kapital Banke definisan je navedenom odlukom i mora da iznosi najmanje 50% kapitala Banke. Pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke jednak je odnosu kapitala banke i zbira aktive ponderisane kreditnim rizikom, kapitalnog zahteva u vezi s deviznim rizikom koji je pomnožen recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala (propisanih 12%), kapitalnih zahteva u vezi sa ostalim tržišnim rizicima koji su pomnoženi recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala i kapitalnog zahteva u vezi s operativnim rizikom koji je pomnožen recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.**34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)****34.9. Upravljanje kapitalom (nastavak)**

Banka sprovodi i proces interne procene adekvatnosti kapitala (ICAAP), utvrđuje raspoloživi interni kapital i vrši njegovu raspodelu, te razvija strategiju i plan upravljanja kapitalom u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima banke.

U skladu sa Zakonom o bankama i Odlukom o planovima oporavka banke i bankarske grupe ("Službeni glasnik RS", br. 71/2015) Banka izradila i Narodnoj banci Srbije dostavila Plan oporavka, koji predstavlja glavni stub za jačanje finansijske otpornosti Banke, kao i postizanje stabilnosti u situacijama ozbiljnih finansijskih poremećaja.

U sledećoj tabeli je prikazana struktura ukupnog kapitala Banke na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine, kao i koeficijent adekvatnosti kapitala:

	31.12.2015.	U RSD hiljada 31.12.2014.
Osnovni kapital (napomena 31. (a))		
Nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim preferencijalnih	10,040,000	10,040,000
Emisiona premija	124,475	124,475
Rezerve iz dobiti	4,425,448	3,091,086
Neraspoređena dobit iz ranijih godina	-	1,071,176
Nematerijalna ulaganja	(350,852)	(389,351)
Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	(1,838)	(2,234)
Potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama banke	(2,125,998)	(2,589,425)
	12,111,235	11,345,727
Dopunski kapital		
Deo revalorizacionih rezervi banke	193,306	60,863
Subordinirane obaveze	1,042,509	1,330,541
	1,235,815	1,391,404
Odbitne stavke od kapitala		
Direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu većem od 10% kapitala tih banaka, odnosno drugih lica	93,560	93,560
Iznos za koji su prekoračena kvalifikovana učešća u licima koja nisu u finansijskom sektoru	-	-
Potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama banke u skladu sa tačkom 427. stav 1. odluke kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke	-	-
	93,560	93,560
Ukupno (1):	13,253,490	12,643,571
Rizična bilansna i vanbilansna aktiva		
Kapitalni zahtev za kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane i rizik izmirenja /isporuke po osnovu slobodnih isporuka	7,797,011	6,400,158
Kapitalni zahtev za cenovni rizik	103,527	69,860
Kapitalni zahtev za devizni rizik	15,454	35,367
Kapitalni zahtev za operativni rizik	960,028	899,944
Adekvatnost kapitala (1/2 x 100)	17.88	20.49

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015.**34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)****34.10. Pravična (fer) vrednost finansijskih sredstava i obaveza**

Poslovna politika Banke je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti.

U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Banke vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi finansijskih sredstava i obaveza iskazani u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

Finansijski instrumenti čija je fer vrednost aproksimativno jednaka knjigovodstvenoj vrednosti

Za finansijska sredstva i finansijske obaveze koje su likvidne ili imaju kratak rok dospeća (do 3 meseca) pretpostavlja se da su knjigovodstvene vrednosti aproksimativno jednake njihovoj fer vrednosti. Ova pretpostavka se takođe odnosi na depozite po viđenju, štedne depozite bez roka dospeća i finansijske instrumente sa varijabilnim kamatnim stopama.

Finansijski instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom

Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza sa fiksnom kamatnom stopom, koja se evidentiraju po amortizovanoj nabavnoj vrednosti, se procenjuje poređenjem tržišnih kamatnih stopa pri početnom priznavanju sa tekućim tržišnim stopama koje trenutno važe za slične finansijske instrumente. Procenjena fer vrednost depozita sa fiksnom kamatom stopom, se bazira na diskontovanim novčanim tokovima koristeći preovlađujuće kamatne stope na tržištu novca za ugovore sa sličnim kreditnim rizikom i rokom dospeća. Za kotirane emitovane dužničke instrumente, fer vrednosti se izračunavaju na osnovu kotiranih cena na tržištu. Za finansijske instrumente za koje nisu dostupne tržišne cene, koristi se model diskontovanog novčanog toka koji je baziran na krivi prinosa tekuće kamatne stope koja odgovara preostalom periodu do roka dospeća.

Finansijski instrumenti vrednovani po fer vrednosti

Finansijski instrumenti, kao što su hartije od vrednosti raspoložive za prodaju, se vrednuju po fer vrednosti baziranoj na dostupnim tržišnim informacijama, odnosno korišćenjem kotirane tržišne cene na dan izveštavanja.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.10. Pravična (fer) vrednost finansijskih sredstava i obaveza

Tabela ispod pokazuje fer vrednost finansijskih instrumenata koji se priznaju po fer vrednosti u finansijskim izveštajima.

	2015.				2014.			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Total	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Total
FINANSIJSKA IMOVINA	1,189,653	10,479,036	101,927	11,770,616	304,947	8,261,751	43,652	8,610,350
Finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja	1,178,285	7,083,260	101,927	8,363,472	304,491	5,729,026	43,652	6,077,169
Državni zapisi Republike Srbije	1,178,285	988,077	-	2,166,362	304,491	1,498,708	-	1,803,199
Kotirane obveznice	-	6,095,183	-	6,095,183	-	4,230,318	-	4,230,318
Ostalo	-	-	101,927	101,927	-	-	43,652	43,652
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	11,368	3,395,776	-	3,407,144	456	2,532,725	-	2,533,181
Državni zapisi Republike Srbije	-	3,395,776	-	3,395,776	-	2,499,566	-	2,499,566
Kotirane akcije	11,368	-	-	11,368	456	33,159	-	33,615
FINANSIJSKE OBAVEZE								
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovanju	-	-	94,235	94,235	-	-	27,282	27,282

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**34.10. Pravična (fer) vrednost finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)**

Tabela ispod pokazuje poređenje, po klasama, knjigovodstvenu vrednost i fer vrednost finansijskih instrumenata koji se ne priznaju po fer vrednosti u finansijskim izveštajima. Tabela ne uključuje fer vrednosti nefinansijskih sredstava i nefinansijskih obaveza.

FINANSIJSKA IMOVINA	2015.		2014.	
	knjigovodstvena vrednost	fer vrednost	knjigovodstvena vrednost	fer vrednost
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	7,008,412	7,008,412	6,509,844	6,601,540
Kredit i potraživanja od banaka	2,733,351	2,921,793	3,898,755	3,992,013
Kredit i potraživanja od komitenata	75,182,667	80,365,895	60,868,620	61,377,294
FINANSIJSKE OBAVEZE				
Depoziti banaka	30,282,165	30,136,281	18,433,395	18,256,041
Depoziti komitenata	68,295,393	67,966,381	61,602,685	61,009,985

Obračun fer vrednosti finansijskih instrumenata koji se ne priznaju po fer vrednosti u finansijskim izveštajima vrši se primenom QRM-a kao standarda Grupe, a koji se zasniva na metodi diskontovanja.

U 2015.godini nije bilo reklasifikacija u okviru pozicija finansijske imovine.

35. PREUZETE I POTENCIJALNE OBAVEZE**(a) Obaveze po osnovu operativnog lizinga**

Banka ima zaključene ugovore o operativnom lizingu po osnovu zakupa računarske opreme i automobila koje Banka koristi.

Buduća minimalna plaćanja neotkazivih obaveza po osnovu operativnog lizinga prikazana su kako sledi:

	2015	U RSD hiljada 2014.
Do 1 godine	78,701	114,386
Od 1 do 5 godina	38,024	101,441
	<u>116,725</u>	<u>215,827</u>

(b) Sudski sporovi

Na dan 31. decembra 2015. godine, Banka je imala 75 započetih sudskih sporova u ukupnom iznosu od 482,472 hiljade dinara u kojima je imala status tuženog lica. Zatezna kamata po osnovu sporova koji se vode protiv Banke iznos 375,070 hiljade dinara.

Na osnovu procene pravnih zastupnika Banke u navedenim sporovima, Banka je izvršila rezervisanje u iznosu od 118,109 hiljada dinara na dan 31 decembra 2015. godine (31. decembra 2014. godine: 90,525 hiljade dinara), za sporove za koje se na ovaj datum očekuje da će pasti na teret Banke.

(c) Poreski rizici

Poreski sistem Republike Srbije je u procesu kontinuirane revizije i izmena. U Republici Srbiji poreske obaveze ne zastarevaju u periodu od 5 godina. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. Rukovodstvo Banke smatra da su poreske obaveze evidentirane u priloženim finansijskim izveštajima iskazane u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015

36. USAGLAŠAVANJE MEĐUSOBNIH OBAVEZA I POTRAŽIVANJA

Banka je u skladu sa članom 18. Zakona o računovodstvu izvršila usaglašavanje obaveza i potraživanja sa svojim dužnicima i poveriocima, i o tome postoji verodostojna dokumentacija.

Banka je klijentima dostavila izvode otvorenih stavki (IOS) sa stanjem na dan 31. oktobar 2015. godine. Na osnovu razmenjenih IOS obrazaca sa klijentima, ostala su neusaglašena sledeća potraživanja i obaveze:

Ukupan iznos nerešenih IOS-a iznosi 12,359,614 hiljade dinara.

Osnovni razlozi nerešenih IOS-a su netačna adresa - klijent se preselio a nije prijavio promenu Banci ili ne postoji na adresi prijavljenoj u APR-u ili Banci (2,479,249 hiljada dinara), osporeni IOS-i (u iznosu od 187,950 hiljada dinara), kao i IOS-i za koje se klijenti nisu izjasnili (9,629,522 hiljade dinara).

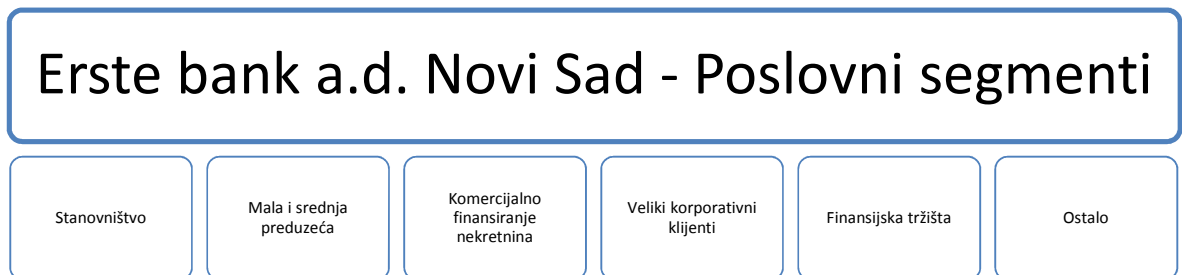
Ukupan iznos Overenih IOS-a, kojima su potvrđena potraživanja Banke iznosi 64,358,173 hiljade dinara.

37. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA

Rukovodstvo Banke posmatra poslovne segmente u skladu sa metodologijom i segmentacijom koja je definisana na nivou cele Erste grupe, i na osnovu istih donosi odluke, alokira resurse i ocenjuje rezultat poslovanja pojedinačnih segmenata. Izveštaj po segmentima je usklađen sa FINREP metodologijom izveštavanja koji se koristi u Erste grupi gde postoje odstupanja na određenim pozicijama u odnosu na rezultat iskazan po lokalnoj NBS metodologiji.

a) Struktura poslovnih segmenata

Izveštaj po segmentima sastoji se od šest osnovna segmenata koji predstavljaju upravljačku strukturu Erste banke a.d. Novi Sad

b) Definicije poslovnih segmenata**Stanovništvo (Retail)**

Ovaj segment koji se sastoji od poslovnih aktivnosti koje su pod odgovornošću menadžera iz prodajne mreže sektora poslovanja sa stanovništvom. Ciljani klijenti su uglavnom fizička lica, preduzetnici i slobodne profesije. Poslovanjem najvećim delom upravlja banka sa fokusom na jednostavnost proizvoda kojoj se nude, investicionih proizvoda, tekućih računa, štednje, kreditnih kartica, i dodatnih proizvoda kao što su lizing, osiguranje, socijalnih proizvoda.

Mala i srednja preduzeća (SME)

Obuhvata klijente, pravna lica koji su pod odgovornošću lokalnih korporativnih komercijalnih centara, koji se uglavnom sastoje od kompanija sa godišnjim obrtom od 1 mn EUR do 25 mn EUR. Pored ovih klijenata obuhvata i klijente koji obavljaju javnu delatnost ili učestvuju u radu javnog sektora.

Komercijalno projektno finansiranje (CRE)

Predstavlja poslovanje koje obuhvata investicije u nekretnine za potrebe generisanja prihoda od izdavanja pojedinačnih nepokretnosti ili čitavih kompleksa nepokretnosti, razvoja i izgradnje pojedinačnih nepokretnosti i kompleksa nepokretnosti radi sticanja kapitalne dobiti njihovom prodajom, usluge upravljanja imovinom, usluge izgradnje (EGI) i izgradnje u sopstvene svrhe.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015

37. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (nastavak)

Veliki korporativni klijenti (LC)

Obuhvata klijente čiji konsolidovani godišnji obrt prelazi EUR 25 miliona.

Segment Tržišta (GM)

Predstavlja aktivnosti koje se sastoje od trgovanja i pružanja tržišnih usluga. Trgovanje i tržišne usluge obuhvata aktivnosti koje su povezane sa upravljanjem i preuzimanjem rizika u okviru knjige trgovanja banke, kao i aktivnosti vezane za korišćenje knjige trgovanja banke u svrhe kreiranja tržišta, kratkoročno upravljanje likvidnošću i čuvanje hartija od vrednosti, kastodi poslove, komercijalne poslove i sve aktivnosti na tržištu kapitala. Specifični prihodi i rezultat svođenja fer vrednosti koji nisu direktno povezani sa klijentskim transakcijama (koji mogu biti i poslovi usklađenosti aktive i pasive) i opšte premije rizika kao naknade za obavljene poslove takođe pripadaju ovom segmentu.

Ostalo

Ovaj segment obuhvata sve poslove upravljanja aktivom i pasivom (Asset/Liability Management) kao i interno pružanje usluga na neprofitnoj osnovi. Takođe obuhvata i slobodni kapital Erste banke (definisan kao razlika ukupnog prosečnog kapitala prema MSFI i prosečnog ekonomskog kapitala alocirano na poslovne segmente).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015

	Stanovništvo		Mala i srednja preduzeća		Komercijalno projektno finansiranje		Veliki korporativni klijenti		Finansijska tržišta		Ostalo		BANKA	
u 000 RSD	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
A. Bilans uspeha														
Neto kamatni prihod	2.916.504	2.481.748	1.178.249	1.038.672	148.608	153.260	488.581	398.906	285.679	170.789	256.097	334.795	5.273.718	4.578.169
Prihod od dividendi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	44	125	44	125
Neto rezultat od ulaganja po metodi udela	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prihod od izdavanja investicione imovine i ostale operativne rente	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	36.936	4.607	36.936	4.607
Neto prihod od provizija i naknada	994.952	996.430	255.191	244.583	12.195	10.112	389.897	445.141	32.761	16.891	(166.960)	(143.396)	1.518.035	1.569.761
Neto rezultat trgovanja i svodenja na fer vrednost	57.380	56.385	30.400	33.183	7.865	6.932	9.328	14.323	208.533	187.768	66.608	27.993	380.113	326.585
Opšti administrativni troškovi	(3.626.053)	(3.439.935)	(554.020)	(501.282)	(67.464)	(47.757)	(204.471)	(261.482)	(142.234)	(165.180)	(9.566)	5.199	(4.603.809)	(4.410.437)
Neto gubitak od umanjenja vrednosti finansijske imovine koja se ne meri po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(400.831)	(323.295)	(585.680)	(1.020.077)	(122.598)	(52.789)	(218.976)	(380.928)	-	(357)	26.327	(3.113)	(1.301.758)	(1.780.559)
Ostvareni dobici/gubici od finansijskih institucija koji se ne mere po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.478	5.829	3.478	5.829
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostali operativni rezultat	(8.815)	(5.008)	(20.136)	(15.849)	7.999	(14.459)	2.043	(26.256)	-	-	(71.446)	(66.880)	(90.354)	(128.452)
Dobit pre poreza od redovnog poslovanja	(66.864)	(233.675)	304.004	(220.771)	(13.395)	55.300	466.402	189.703	384.739	209.912	141.518	165.159	1.216.403	165.628
Porez na dobit	1.481	(151.212)	(6.734)	(142.862)	297	35.785	(10.249)	122.758	(8.606)	135.835	(3.136)	106.876	(26.947)	107.180
Dobitak/gubitak za tekuću godinu	(65.382)	(384.887)	297.270	(363.634)	(13.099)	91.085	456.152	312.462	376.133	345.748	138.382	272.034	1.189.456	272.808
Neto rezultat koji pripada manjinskom interesu (nekontrolisajući)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neto rezultat raspoloživ vlasniku matičnog društva	(65.382)	(384.887)	297.270	(363.634)	(13.099)	91.085	456.152	312.462	376.133	345.748	138.382	272.034	1.189.456	272.808
Operativni prihod	3.968.835	3.534.563	1.463.839	1.316.437	168.667	170.304	887.806	858.370	526.973	375.449	192.725	224.124	7.208.846	6.479.247
Operativni troškovi	(3.626.053)	(3.439.935)	(554.020)	(501.282)	(67.464)	(47.757)	(204.471)	(261.482)	(142.234)	(165.180)	(9.566)	5.199	(4.603.809)	(4.410.437)
Operativni rezultat	342.782	94.628	909.819	815.155	101.203	122.547	683.335	596.888	384.739	210.269	183.159	229.323	2.605.037	2.068.811
B. Bilans stanja														
Ukupna aktiva (stanje na kraju perioda)	32.645.721	29.551.271	21.393.945	19.059.215	8.193.815	1.703.994	15.096.151	12.625.869	8.529.394	6.565.599	31.628.738	28.246.572	117.487.765	97.752.521
Ukupna pasiva bez kapitala (stanje na kraju razdoblja)	43.820.939	39.073.249	13.285.951	14.667.759	2.396.726	1.474.860	11.152.025	4.535.418	2.828.082	17.028	28.004.560	23.325.387	101.488.284	83.093.702
Kapital	2.217.690	2.037.217	1.593.950	1.407.741	252.204	170.340	1.308.801	1.161.204	1.141.165	867.010	9.485.672	9.015.307	15.999.481	14.658.818
C. Ključni pokazatelji/parametri														
Racio troškova i prihoda	91%	97%	38%	38%	40%	28%	23%	30%	27%	44%	5%	-2%	64%	68%
Racio kredita i depozita (neto)	70%	70%	165%	132%	343%	117%	136%	279%	105%	40546%	8%	0%	102%	89%
Povrat na prosečno alocirani kapital	-3%	-20%	20%	-26%	-7%	55%	36%	28%	39%	57%	1%	3%	8%	2%

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2015

38. DODATNA INFORMACIJA O TOKOVIMA GOTOVINE

	31.12.2015.	U RSD hiljada 31.12.2014.
Gotovina	2,259,335	2,432,583
Žiro račun	5,053,944	5,961,360
Kreditni bankama	1,412,985	2,023,808
Stanje na dan	8,726,264	10,417,751

Obavezna rezerva kod Narodne banke Srbije nije raspoloživa za svakodnevne poslovne transakcije Banke i iz tog razloga nije deo tokova gotovine (napomena 16).

39. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

Banka je zaključila Ugovor o prodaji potraživanja sa EOS Matrix d.o.o., Beograd dana 22. januara 2016. godine, a Aneks ugovora 27. januara 2016. godine. Izvršena je prodaja dela portfolija u iznosu od 1,480,734 hiljade dinara, a kupoprodajna cena koju je Banka primila po navedenom Ugovoru je 41,778 hiljada dinara. Uplata u korist Banke je izvršena 27. januara 2016. godine.

40. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični srednji devizni kursevi Narodne Banke Srbije utvrđeni na međubankarskom sastanku deviznog tržišta, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine u funkcionalnu valutu, za pojedine strane valute su:

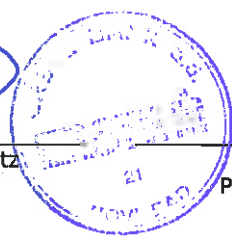
U RSD

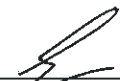
	2015.	2014.
EUR	121,6261	120,9583
USD	111,2468	99,4641
CHF	112,5230	100,5472

Novi Sad, 26. februar 2016. godine

Odobreno od rukovodstva Erste Bank a.d. Novi Sad

 Stevan Comić
 Direktor Sektora
 računovodstva i kontrolinga

 Frank Michael Beitz
 Član Izvršnog
 odbora

 Slavko Carić
 Predsednik Izvršnog
 odbora